

2016

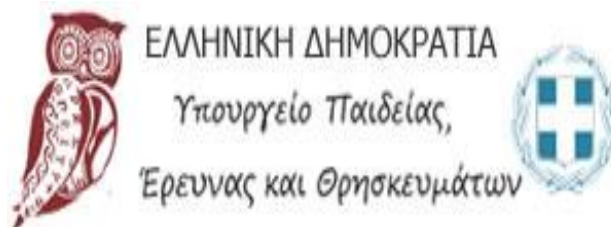

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥ - ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
Δραματική Τέχνη και Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση και στη δια βίου μάθηση

κινητό αρχείο αναμνήσεων Αργολίδας

Ναύπλιο

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ HARVARD

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΝ

ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

Έκδοση του ΠΜΣ Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

[ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ-ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ]

Καταγραφή ιστοριών κι αναμνήσεων

«ΚΙΝΗΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ»

δράση κατα-γραφής προσωπικών ιστοριών

Αυτό το βιβλίο επιχειρεί να αποτυπώσει την εκδήλωση του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και του Μεταπτυχιακού του με τίτλο «**ΚΙΝΗΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ**», μια **δράση κατα-γραφής προσωπικών ιστοριών** που έγινε την Πέμπτη το βράδυ 21 Απριλίου 2016 στα πλαίσια του Συμποσίου, «Αργολίδα ο τόπος της συν-γραφής» στην Πλατεία Συντάγματος στο Ναύπλιο.

3

Κατά μήκος του χώρου της Πλατείας Συντάγματος και μπροστά από το Αρχαιολογικό Μουσείο ήταν τοποθετημένα 12 τραπέζια στη σειρά με δύο καρέκλες το καθένα. Στη μια καρέκλα κάθονταν οι καταγραφείς, φοιτητές του Τμήματος και ακροατές, και στην άλλη οι αφηγητές (περαστικοί ή ονειρευόμενοι στις καφετέριες) απέναντί ο ένας από τον άλλον. Οι αφηγητές μοιράζονταν μια προσωπική ιστορία τους την οποία σημείωναν οι καταγραφείς. Κάθε αφηγητής είχε στη διάθεσή του ένα δεκάλεπτο για να πει την ιστορία του. Μόλις τελείωνε την αφήγησή του, ερχόταν ένας άλλος στη θέση του. Όταν τελείωσαν οι αφηγήσεις και καθώς το φεγγάρι είχε φωτίσει την πλατεία, σχηματίστηκε ένας κύκλος από όσους συμμετείχαν στη διαδικασία και διαβάστηκαν ανωνύμως ορισμένες προτάσεις από τις γραμμένες ιστορίες υπό το φως των φακών και με μουσική από ακορντεόν

Το βιβλίο αυτό θα κρατήσει καταγεγραμμένες αναμνήσεις ζωής από την Αργολίδα και ως κινητό αρχείο θα επισκεφθεί τις βιβλιοθήκες της περιοχής για να βρísκεται κοντά σε όλους.

Αφιερώνεται στο Δήμαρχο της πόλης του Ναυπλίου, Δημήτρη Κωστούρο.

Άλκηστις Κοντογιάννη, καθηγήτρια ΤΘΣ

*Ευχαριστούμε την Κατερίνα Κωστή για τη φιλολογική επιμέλεια

Ιστορία 1^η

4

Όμορφη Αργολίδα

Πάντα είχα επαφές με την περιοχή της Αργολίδας' εδώ άλλωστε δραστηριοποιήθηκα επαγγελματικά περισσότερο από οπουδήποτε αλλού. Τα τελευταία χρόνια ζω εδώ, στο Κιβέρι, γιατί -για να πω την αλήθεια- δεν μπορώ να είμαι μακριά από το παιδί μου, που σπουδάζει στο Ναύπλιο. Όμως, αυτό ήταν μόνο η αφορμή. Σε ένα χρόνο τελειώνει τις σπουδές της στο Ναύπλιο, αλλά και πάλι εδώ έχω αποφασίσει να ζω τώρα πια. Έχω υπέροχες παρέες και έχει σχεδόν πάντα καλό καιρό.

Θυμάμαι πως αποφάσισα να φτιάξω το πρώτο μας εξοχικό στην Αργολίδα, όταν σταμάτησα με τη μεγάλη μου κόρη, για να κόψει λουλούδια και εκείνη γύρισε και είδε τη θέα. Αμέσως μετά πήγα σε μια μεσίτρια να δω αν πουλιόταν το οικόπεδο.

Πέρασα υπέροχα χρόνια σε εκείνο το εξοχικό με την οικογένειά μου, αλλά τώρα περνάω ακόμα καλύτερα στο σπίτι μου μέσα στο χωριό. Καλή και η θέα, αλλά ακόμα καλύτερο να έχει κανείς κόσμο γύρω του. Άλλωστε και εδώ η θέα είναι υπέροχη. Ένα θυμάμαι, λοιπόν, πάντα από την Αργολίδα, την ομορφιά της.

Αγγελική

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ιστορία 2^η

Νέος επιστήμονας αγρότης

5

Λοιπόν, εμένα η πρώτη ανάμνησή μου από την Αργολίδα είναι κάπως πικρή. Έχω καταγωγή από εδώ, αλλά γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Αθήνα. Μετακομίσαμε εδώ, όταν οι γονείς μου συνταξιοδοτήθηκαν και εγώ μόλις είχα τελειώσει το μεταπτυχιακό μου στις ιστορικές σπουδές.

Ήταν δύσκολη η προσαρμογή και ξαφνικά βρέθηκα αγρότης. Αυτό τελικά έγινε το επάγγελμά μου. Τώρα συνδυάζω το διάβασμα από χόμπι και τη δουλειά στα χωράφια, για να εξασφαλίσω τα προς το ζην.

Δεν θέλω να πω πού ακριβώς είναι τα χωράφια μου. Πάντως είναι στην περιοχή της Αργολίδας, όπως και το σπίτι μου. Βέβαια, έχει και τις φυσικές ομορφιές της η Αργολίδα· απλά με ενοχλεί η νοοτροπία των κατοίκων. Τους βρίσκω κλειστόμυαλους και ασχολούνται με τις ζωές των άλλων. Δεν έχω να πω κάτι άλλο. Αυτά.

Γ.Κ.

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ιστορία 3^η

6

Τσίμπημα...

Πριν δέκα περίπου χρόνια είχα πάει για μπάνιο με την οικογένεια μου στην Καραθώνα. Καθίσαμε σχεδόν όλη μέρα στη θάλασσα, γιατί τα παιδιά ήθελαν να παίξουν. Είχαμε πάρει φαγητό μαζί μας και φάγαμε εκεί. Λίγο πριν πέσει ο ήλιος, αρχίσαμε να μαζεύουμε τα πράγματά μας, για να φύγουμε και τότε ένιωσα ένα τσίμπημα στο χέρι μου. Δεν είδα τι ήταν και υπέθεσα ότι ήταν μέλισσα. Πονούσα, όμως, πάρα πολύ και πρήστηκα αμέσως. Μέχρι να φτάσουμε στο νοσοκομείο είχα γίνει κατακόκκινος και είχε πρηστεί μέχρι και το πρόσωπό μου. Μου έδωσαν αμέσως κορτιζόνη και άρχισαν να μου κάνουν εξετάσεις. Όλο το βράδυ έμεινα στο νοσοκομείο, μέχρι να βρουν τι ήταν αυτό που με τσίμπησε. Την άλλη μέρα το πρωί μου είπαν ότι με είχε τσιμπήσει μία αράχνη, σπάνιου είδους που τη βρίσκεις μόνο στην παραλία. Αφού έγινα καλά, γύρισα σπίτι. Από τότε έχω να πάω στην Καραθώνα.

Νίκος

Καταγραφή: Άρτεμις Χριστοπούλου

Ιστορία 4^η

7

Ποτάκι...

Ήμουν πολύ ενθουσιασμένος που θα έβγαινα μόνος μου για πρώτη φορά για ποτό. Ήμουν μόλις δεκατεσσάρων. Ο πατέρας μου μου είχε πει να είμαι πίσω στις δώδεκα, γιατί τότε δεν είχαμε κινητά τηλέφωνα, για να με πάρουν. Πήγα με την παρέα μου σε μία ντισκοτέκ κοντά στο Παλαμήδι. Αρχίσαμε να πίνουμε μπύρες. Ήπιαμε πολλές μπύρες. Εκεί γνωρίσαμε και κάτι κοριτσάκια και, όπως είναι φυσικό, ξεχάστηκα και δεν είδα πότε πήγε τέσσερις η ώρα. Όταν γύρισα σπίτι, ο μπαμπάς με περίμενε ξύπνιος. Για τιμωρία με έδεσε στην κληματαριά, μέχρι που ξημέρωσε. Αν δεν ήταν η μαμά να φωνάζει, ακόμα εκεί πάνω θα ήμουν. Μου έγινε μάθημα αυτό και από τότε δεν άργησα ποτέ ξανά.

Θανάσης

Καταγραφή: Άρτεμις Χριστοπούλου

Ιστορία 5^η

8

Φώτα στο Ξενία...

Μας άρεσε πολύ να πηγαίνουμε με τους φίλους μου να παίζουμε στο Ξενία, το παλιό ξενοδοχείο. Καθόμασταν ώρες εκεί και παίζαμε και κάναμε ότι είναι στοιχειωμένο. Οι γονείς μας βέβαια δεν το ήξεραν, γιατί έλεγαν ότι είναι επικίνδυνα εκεί και μπορεί να χτυπήσουμε. Μια μέρα είχαμε καθίσει μέχρι το βράδυ και είχαμε περάσει πάρα πολύ ωραία. Τότε είδαμε να έρχονται κάτι φώτα από μακριά και τρομάξαμε πάρα πολύ. Πιστέψαμε ότι όντως ήταν στοιχειωμένο. Δεν βλέπαμε καθαρά, γιατί ήταν βράδυ και κρυφήκαμε. Όλα τα παιδιά κλαίγαμε από τον φόβο μας. Τότε τα φώτα έφτασαν ακριβώς δίπλα μας. Ήταν οι γονείς μας που μας έψαχναν. Μείναμε τιμωρία για το υπόλοιπο του καλοκαιριού.

Μάριος

Καταγραφή: Άρτεμις Χριστοπούλου

Ιστορία 6^η

Απογοητεύσεις κι επιτυχίες...

9

Ήμουν πολύ καλός μαθητής, όταν πήγαινα σχολείο. Έπαιρνα τους καλύτερους βαθμούς μέχρι την Τρίτη Λυκείου. Λίγο πριν τις πανελλήνιες γνώρισα μία κοπέλα, η οποία όμως με άφησε. Ήμουν πολύ ερωτευμένος και στεναχωρήθηκα τόσο πολύ, που στις εξετάσεις δεν έγραψα τίποτα. Οι γονείς μου δεν το πίστευαν. Με έστειλαν όλο το καλοκαίρι στο χωριό, στο Παναρίτι, να μείνω με τη γιαγιά. Ξύπναγα κάθε μέρα το πρωί, πήγαινα στο χωράφι, ποτίζαμε και οργώναμε και γυρνούσα σπίτι βράδυ. Στο τέλος του καλοκαιριού ήρθε ο μπαμπάς μου στο χωριό και μου είπε «Θες να το κάνεις αυτό για την υπόλοιπη ζωή σου ή θες να διαβάσεις και να σπουδάσεις;» Την επομένη χρονιά πέρασα στο Πανεπιστήμιο.

Δημήτρης

Καταγραφή: Άρτεμις Χριστοπούλου

Βουτιά και... τιμωρία

Με τις φίλες μου κάναμε πολλές βόλτες και γυρνούσαμε όλο το Ναύπλιο με τα πόδια. Ένα απόγευμα, αφού έχουμε βαρεθεί να κάνουμε βόλτες, έχουμε κάτσει στο φάρο και βαριόμασταν. Μια φίλη τότε πρότεινε να πετάμε πέτρες στην θάλασσα και αυτή που θα πετούσε πιο κοντά την πέτρα θα έπεφτε στο νερό. Εγώ έχασα, αλλά δεν ήθελα να πέσω μέσα, γιατί ήταν βρώμικα. Έτσι, ενώ ήμασταν όλες όρθιες, έρχεται μια από πίσω μου και με σπρώχνει μέσα. Την πιάνω από το μπράτσο και την παίρνω μαζί μου στο νερό. Ο κόσμος γύρω άρχισε να φωνάζει, γιατί νόμιζε ότι πάθαμε κάτι. Βγήκαμε από το νερό και γελούσαμε τόσο πολύ που νόμιζες ότι κάτι θα πάθουμε. Γυρίσαμε μούσκεμα σπίτι και ήμασταν και οι δυο τιμωρία μια εβδομάδα.

Μαρίνα

Καταγραφή: Άρτεμις Χριστοπούλου

Ιστορία 8^η

Μάθημα ζωής

11

Η πρώτη μου μέρα εδώ στο Ναύπλιο ήταν συναρπαστική. Τριγύριζα στα σοκάκια, συνειδητοποιώντας ότι έχω τόσα πολλά καινούργια και πανέμορφα μέρη να γνωρίσω. Ωστόσο, αυτά δεν ήταν τίποτα σε σύγκριση με ό,τι είχε να μου διδάξει αυτή η πόλη και η ζωή μου εδώ. Μαθήματα πήρα και εκτός σχολής. Μαθήματα ζωής, όπως ωριμότητα και διάφορες εμπειρίες που με βοήθησαν να σκάψω πιο βαθιά στον εαυτό μου και να γνωρίσω περισσότερες πτυχές δικές μου, αλλά και των άλλων. Σε αυτή την πόλη γέλασα, έφαγα, ήπια, χόρευα, έκλαψα, απογοητεύτηκα, έπεσα και ξανασηκώθηκα. Και μετά από όλα αυτά τα χρόνια, αυτή η πόλη δεν σταματά να με διδάσκει και να με γοητεύει...

Καταγραφή: Μέγκι Σούλι

Πτώση στην Επίδαυρο

Έχω καταγωγή από την Αργολίδα, ωστόσο ζούσα στην Αθήνα από την ηλικία των δεκαεπτά χρόνων, όταν έφυγα για σπουδές, μέχρι την στιγμή που συνταξιοδοτήθηκα. Συνέπεσε να συνταξιοδοτηθώ μαζί με την ασθένεια της μητέρας μου. Τα τελευταία χρόνια της ζωής της είχε τυφλωθεί και ήθελα να είμαι δίπλα της να την φροντίζω.

Λατρεύω το θέατρο και γενικά την τέχνη. Θυμάμαι, λοιπόν, μια φορά πριν αρκετά χρόνια που είχα πάει στην Επίδαυρο και σωριάστηκα φαρδιά πλατιά. Ναι, είναι μια αστεία ιστορία -γιατί αυτό θέλω να μείνει κι όχι οι δυσάρεστες δοκιμασίες της ζωής μου.

Γύρισε όλο το θέατρο και με κοιτούσε, καθώς είχα πάει και ελαφρώς καθυστερημένη και η παράσταση είχε ήδη ξεκινήσει.

Με την τούμπα έκλεψα λίγη από τη δόξα των ηθοποιών...

Έχω άπειρες αναμνήσεις από την Αργολίδα, ωραία παιδικά χρόνια. Αλλά θυμάμαι που η παραλία ήταν χωρισμένη στα δύο. Άλλο κομμάτι για τους άντρες και άλλο για τις γυναίκες. Οι γυναίκες πηγαίναμε πίσω από τα βράχια και πέφταμε αναγκαστικά κατευθείαν στο νερό, γιατί είναι δύσβατα εκεί κι έτσι δεν μας έβλεπε κανένα αρσενικό.

Βούλα

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ιστορία 10^η

13

Histoire de l' amour

Εμένα με έφερε στην Αργολίδα ο έρωτας, μιας και ο άντρας μου είναι από εδώ. Έχουμε αποκτήσει δυο όμορφους γιους και ζω εδώ πάνω από τριάντα χρόνια. Τον ελεύθερο χρόνο μου ζωγραφίζω τα τοπία που βλέπω εδώ γύρω, που είναι πάντα υπέροχα. Με λένε κλειστό χαρακτήρα κι όντως είμαι έτσι.

Δεν έχω πολλούς φίλους εδώ. Κάνω παρέα με τον άντρα μου και επικοινωνώ με τον κόσμο λόγω της δουλειάς μας. Ασχολούμαστε με τουριστικές επιχειρήσεις. Απολαμβάνω όταν έρχονται Γάλλοι και παραθερίζουν σε μας, μιλώ ξανά τη δική μου γλώσσα.

Όμως, δεν θα ήθελα να ξαναζήσω στη Γαλλία. Μου αρέσει εδώ. Εντύπωση μου έχει κάνει ο καιρός στην Αργολίδα ειδικά και στην Ελλάδα γενικότερα. Για μένα κάνει πάντα ζέστη και κυκλοφορώ συχνά με κοντομάνικα -ακόμα και τον χειμώνα!

Ζιζέλ

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ιστορία 11^η

Εγώ, η θάλασσα και η θαλάσσια χελώνα

14

Δεν θα ξεχάσω ποτέ μια φορά που, καθώς κολυμπούσα στην παραλία μας, το Κιβέρι, όπως κάθε μέρα για όλη μου τη ζωή ως τότε, βρέθηκα να ακουμπάω πάνω σε μια τεράστια θαλάσσια χελώνα.

Μπορεί να είναι άκακες και να το γνωρίζω αλλά, όταν κολυμπάς ξέγνοιαστος και πέφτεις πάνω σε κάτι τόσο τεράστιο, αμέσως τρομάζεις. Εννοείται πως από το φόβο μου δεν κατάλαβα καν τι ήταν αυτό που άγγιξα.

Μου το είπαν κάποιοι ψαράδες.

Είχα ασπρίσει από την τρομάρα. Μέχρι να βγω από το νερό πρόλαβα τελικά και την είδα. Έτσι διαπίστωσα και μόνη μου πως η αιτία του φόβου μου ήταν απλώς μια θαλάσσια χελώνα.

Εξακολουθώ να κολυμπάω, αλλά -δεν το κρύβω- τώρα πια κολυμπάω στα ρηχά!

Γιώτα

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ιστορία 12^η

15

Ηρεμία κι ομορφιά στην Ελλάδα

Δεν μπορώ να πω πολλές λεπτομέρειες, γιατί ήμουν διπλωμάτης και αυτό το επάγγελμα με έχει κάνει μυστικοπαθή. Αφήνω σε σένα τη φαντασία να μου βρεις ψευδώνυμο.

Ζούσα, λοιπόν, μια ζωή σε ερήγορση και αρκετά χρόνια σε εμπόλεμη ζώνη, πριν συνταξιοδοτηθώ και έρθω στην υπέροχη Αργολίδα. Εδώ πραγματικά ηρεμώ. Αν και ζω μόνη, πάντα έχω κάτι ενδιαφέρον να κάνω, όπως μια βόλτα στις όμορφες παραλίες κάτω από τον υπέροχο ελληνικό ήλιο.

Αυτό που μου έκανε εντύπωση από την πρώτη στιγμή ήταν το πόσο φιλόξενοι είναι οι άνθρωποι... Μετά από δεκαπέντε συνεχόμενα χρόνια εδώ έχω σχεδόν ξεχάσει πόσο «ψυχρή» είναι η ζωή σε άλλες χώρες.

Δεν έχω να καταθέσω κάποια συγκεκριμένη εμπειρία εκτός από τη χαρά μου, όταν ήρθα και αντίκρισα το πρώτο δικό μου πια σπίτι εδώ στην Αργολίδα με θέα την καταγάλανη θάλασσα· ως παιδί ζούσα στο σπίτι των γονιών μου και μετά στα σπίτια που μας παρείχε η υπηρεσία μας.

Τζίλντα

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Θα πω μια ιστορία που μου είχε διηγηθεί ο πατέρας μου. Αφορά στην περίοδο της κατοχής στο Καστράκι της Ασίνης στο Τολό.

Ήταν μια βραδιά από τις πολλές που συνήθιζε να πηγαίνει για ψάρεμα. Νύχτα με σοροκάδα, ο καιρός ήταν κατάλληλος για πεζόβολο. Πήρε και έναν φίλο του μαζί, τον φώναζε «Δορυφόρο». Ανέβηκαν σε ένα αυτοσχέδιο ποδήλατο και πολύ προσεκτικά, για να μην τους αντιληφθούν οι Γερμανοί, έφτασαν στο μικρό κολπίσκο στο Καστράκι. Έπρεπε να κάνουν απόλυτη σιωπή, για να μην τρομάξουν τα ψάρια. Δεν άναψαν ούτε τσιγάρο. Απαγορευόταν. Με απόλυτη σιωπή ο πατέρας μου, Ανδριανός, πέταξε μια πέτρα στη θάλασσα, για να μαζευτούν τα ψάρια και εκτίναξε το δίχτυ με τόση δύναμη που άνοιξε σαν ομπρέλα. Τα μολύβια έκαναν έναν ολόκληρο κύκλο και βυθίστηκαν στη θάλασσα κυκλώνοντας σπαράκια, κεφαλόπουλα και σάλπες. Τέτοια ψάρια συνήθως ψάρευαν με το πεζόβολο. Αμέσως μετά άρχισε να τραβά το δίχτυ και ξαφνικά ένωσε ένα απίστευτο βάρος και μια δύναμη να του κρατά το δίχτυ. Τρόμαξε, γιατί ο ίδιος κατά τη διάρκεια της μέρας είχε καθαρίσει το χώρο και ήξερε πως δεν υπήρχε κανένα εμπόδιο. Φώναξε στο φίλο του «Ρίξε γρήγορα τον φακό... Κάτι δεν πάει καλά!». Ο «Δορυφόρος» πλησίασε και έριξε γρήγορα το φακό στη θάλασσα. Το φως φώτισε ένα αποτρόπαιο θέαμα. Ήταν το πτώμα ενός Άγγλου στρατιώτη με ανοιχτά τα μάτια και το στόμα γεμάτο καβούρια και γαρίδες. Πέταξαν κάτω το πεζόβολο, άρπαξαν το ποδήλατο και χάθηκαν στο σκοτάδι.

Κατερίνα

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ιστορία 14^η

Ιστορία αγάπης

17

Θα διηγηθώ μια ιστορία που συνέβη λίγο αφότου πέρασα στο Πανεπιστήμιο του Ναυπλίου. Είναι μια ιστορία αγάπης!

Ήταν Ιούλιος του 2014, όταν εκείνος έκανε την πρώτη κίνηση να με προσεγγίσει. Δεν τον ήξερα καθόλου, ούτε γνώριζα αν με ήξερε εκείνος. Μου έστειλε το πρώτο μήνυμα - Νοέμβρης ήταν- και μου ζήτησε να βγούμε, αλλά εγώ αρνιόμουν. Μετά μπήκε στην ομάδα στο Θέατρο του Καταπιεσμένου για να με βλέπει στις πρόβες.

Σε μια από αυτές τις πρόβες βγήκαμε, μιλήσαμε. Μιλούσε για τον εαυτό του και ήθελε να με πάει μέχρι το σπίτι μου. Τελικά δέχτηκα και λίγο πριν φτάσουμε σπίτι μου με φίλησε για πρώτη φορά!

Νόρα

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ζω με αναμνήσεις

Εγώ είχα έρθει για διακοπές στην Αργολίδα, όταν γνώρισα τον Κώστα. Τον ερωτεύτηκα αμέσως. Ήταν μια μοιραία συνάντηση. Δούλευα ως γιατρός στην Ολλανδία και για αρκετά χρόνια εκείνος ζούσε στην Ολλανδία μαζί μου. Ερχόμασταν στην Ελλάδα τα καλοκαίρια.

Ήταν φρικτό, όταν διαγνώστηκε με καρκίνο. Έχασα το φως μου... Ήταν και αρκετά νεότερός μου και δεν περίμενα ποτέ ότι θα έφευγε αυτός και εγώ θα συνέχιζα να υπάρχω. Εγκαταστάθηκα μόνιμα στην Αργολίδα μετά τη σύνταξή μου.

Τώρα ζω με τον σκύλο μου και κυρίως με άπειρες αναμνήσεις' κολυμπώ και περπατάω στα μέρη που πήγαινα πάντα μαζί του, γιατί τον γνώρισα την πρώτη μέρα των πρώτων διακοπών μου στην Ελλάδα.

Υπάρχω για να θυμάμαι κάθε στιγμή μας! Και απλά εύχομαι να ξέρει πόσο πολύ τον αγαπώ ακόμα, πόσο ζωντανός είναι για μένα...

M.

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ακολούθησε τα μάτια μου

Είμαι εβδομήντα χρονών και ονομάζομαι Β.Γ. Μένω στο Ναύπλιο από μικρός και η αγαπημένη μου συνήθεια είναι να κάθομαι άλλοτε στην πλατεία Συντάγματος και άλλοτε στην παραλία κάτω από τα δέντρα και να παρατηρώ τους ανθρώπους. Αισθάνομαι ότι βλέποντάς τους γίνομαι καλύτερος άνθρωπος. Μια μέρα, λοιπόν, είχα πάει τον εγγονό μου στην παιδική χαρά. Μου έκαναν τρομερή εντύπωση τα σκυθρωπά πρόσωπα των περισσότερων ανθρώπων. Τριγύρω δεν άκουγες τίποτα άλλο πέρα από προβλήματα και παράπονα.

Κι εκεί που άρχισα κι εγώ να προβληματίζομαι και να με παίρνει από κάτω, ένα ηλικιωμένο ζευγάρι – καμιά δεκαριά χρόνια μεγαλύτεροι από εμένα- ήρθε με το αυτοκίνητο και σταμάτησε κάτω από μια μεγάλη βελανιδιά. Άνοιξαν τα παράθυρα και έβαλαν δυνατά μουσική στο ραδιόφωνο. Μετά ο άνδρας βγήκε από το αυτοκίνητο και πήγε από την άλλη μεριά του συνοδηγού. Άνοιξε την πόρτα, η γυναίκα κατέβηκε, αυτός της πήρε το χέρι και την οδήγησε λίγα βήματα πιο πέρα. Χόρεψαν αργά την επόμενη μισή ώρα κάτω από την βελανιδιά. Ο κόσμος όλος γύρισε και τους κοιτούσε. Μαζί κι εγώ. Μέσα σε μια στιγμή τα πρόσωπα όλων άλλαξαν. Ένα υπέροχο χαμόγελο σχηματίστηκε σε όλους.

Γυρίζοντας στο σπίτι με τον εγγονό μου, χωρίς να το σκεφτώ καθόλου, κάνω απότομα στροφή επί τόπου και λέω φωναχτά τη σκέψη μου: *«Ξέχασα να πάρω λουλούδια στην γιαγιά. Θα πάρω μερικά από εδώ στην γωνία στο ανθοπωλείο. Ένα λεπτό θα κάνω.» «Τι το σημαντικό είναι σήμερα και πρέπει να της πας λουλούδια;»* με ρώτησε ο εγγονός μου. Και τότε του απάντησα: *«Κάθε μέρα είναι σημαντική. Πρέπει κάθε μέρα να χαμογελάμε. Αρέσουν τα λουλούδια στη γιαγιά σου. Την κάνουν να έχει το πιο υπέροχο χαμόγελο.»*

Β.Γ.

Καταγραφή: Μαρία Μπράγκα

Είμαι είκοσι πέντε χρονών και από μικρό παιδί έχω διαγνωστεί με αυτισμό. Ένα βασικό σύμπτωμα αυτής της διάγνωσης είναι πως δεν έχω ιδιαίτερη οπτική επαφή με τους συνομιλητές μου. Επίσης, δεν θέλω να με αγγίζουν και μου είναι πολύ δύσκολο να εκφραστώ συναισθηματικά και να εξηγήσω τι μου συμβαίνει και τι θέλω. Έχω πολύ ανάγκη για αποδοχή και έτσι αποζητάω την προσοχή των άλλων. Τώρα που μεγάλωσα, τα πράγματα με τους ανθρώπους έχουν κάπως βελτιωθεί, όταν όμως πήγαινα σχολείο τα πράγματα ήταν πολύ δύσκολα για μένα. Τα παιδιά στο σχολείο του Ναυπλίου όπου πήγαινα με είχαν απομονώσει και με κατηγορούσαν συχνά στους δασκάλους για ό,τι μπορεί να πήγαινε στραβά. Είχα βρει μερικά παιδιά να μιλάμε, αλλά συνέχιζα να νιώθω μόνος. Το ποτήρι ξεχείλισε, όταν ένα παιδί μεγαλύτερης τάξης με χτύπησε και γύρισα στενοχωρημένος σπίτι. Με μεγάλη προσπάθεια μπόρεσε η μητέρα μου να καταλάβει ότι κάποιος με έδειρε, αφού δεν ήθελα καθόλου να το συζητήσω με κανέναν. Δεν θα ξεχάσω ποτέ με πόση τόλμη και αγάπη προς εμένα η μητέρα μου ήρθε στο σχολείο και ενημέρωσε όλους τους εμπλεκόμενους, δηλαδή τον διευθυντή του σχολείου, τους δασκάλους αλλά και τη δασκάλα που με παρακολουθούσε εν ώρα μαθήματος. Μου μετέδωσε το μήνυμα πως γνωρίζει τι έγινε και ότι είναι στη διάθεσή μου αν ποτέ θελήσω να μιλήσω. Από τότε όλοι οι εμπλεκόμενοι ήταν σε επιφυλακή για να μη βρεθεί ανάλογη ευκαιρία να με πειράξει κάποιος. Εμείς οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες είμαστε το ίδιο με εσάς. Μη μας απομονώνετε... Έχουμε πολλά να σας πούμε... Ακούστε μας.

Καταγραφή: Μαρία Μπράγκα

Και τα ζώα έχουν ψυχή

21

Ο γιος μου είναι δέκα χρονών. Χρόνια πολλά τώρα με παρακαλούσε να πάρουμε στο σπίτι ένα σκυλάκι. Εγώ δεν ήμουν και τόσο σίγουρη, αφού μένουμε σε σπίτι χωρίς αυλή. Θεωρούσα ένα σκυλί καταδικασμένο και δυστυχημένο, όταν αποκλείεται σε ένα μπαλκόνι. Ωστόσο, μετά από πολλά παρακάλια δέχτηκα να πάρουμε σκυλάκι. Ο γιος μου τρελάθηκε. Τον ονόμασε Όντι από ένα παιδικό που έβλεπε και κάθε μέρα τον πήγαινε βόλτα. Τον κρατήσαμε περίπου δύο χρόνια. Οι υποχρεώσεις, όμως, ήταν πολλές και ο Όντι έμενε για πολλές μέρες κλεισμένος στο σπίτι. Τότε συζήτησα με τον γιο μου και του πρότεινα να πάμε τον Όντι στο χωριό, το οποίο απέχει μόνο πέντε χιλιόμετρα από το Ναύπλιο. Ο γιος μου αντέδρασε, αλλά, αφού του εξήγησα ότι εκεί ο Όντι θα είναι ευτυχισμένος και ότι θα πηγαίνουμε συχνά να τον βλέπουμε, το δέχτηκε. Όμως... τι παράξενο! Μετά από πολλές μέρες συνέβη κάτι απίστευτο! Εμφανίστηκε στο σπίτι μας απέξω ένας σκύλος εμφανώς ταλαιπωρημένος. Ο γιος μου άρχισε να φωνάζει: «Μαμά ο Όντι, ο Όντι». Δεν τον πίστεψα, ωστόσο βγήκα στο μπαλκόνι. Και όμως είχε δίκιο. Ήταν ο Όντι. Μου προξένησε πολύ μεγάλη εντύπωση το πώς βρήκε τον δρόμο από το χωριό μέχρι εδώ. Όλοι, φίλοι και συγγενείς, αναρωτιόντουσαν και απορούσαν, πως ο σκύλος κατάφερε να μας ανακαλύψει. Το γεγονός αυτό με έκανε να νιώσω μια ξεχωριστή αγάπη για τα σκυλιά, αυτά τα υπέροχα πλάσματα, που η ανιδιοτελής πίστη και η αφοσίωσή τους στον άνθρωπο είναι μοναδική και αξιοθαύμαστη, σχεδόν θείκη!

Καταγραφή: Μαρία Μπράγκα

Ήταν μια χρονιά με πολλές βροχές. Για αρκετούς μήνες έβρεχε ασταμάτητα. Το γεγονός αυτό μας είχε εγκλωβίσει στο σπίτι. Οι συνηθισμένοι περίπατοι με την κόρη μου στην πλατεία Συντάγματος και στα γραφικά σοκάκια του Ναυπλίου είχαν περιοριστεί. Ένα απόγευμα, όμως, η κόρη μου μου είπε ότι σήμερα πρέπει να πάμε βόλτα κι ας βρέχει. *«Μα βρέχει πολύ, είσαι μικρούλα, θα βραχείς και θα κρυώσεις»*, της απάντησα. *«Δεν πειράζει, θα βάλουμε ζεστά ρούχα, αδιάβροχα και μπότες. Έλα να περπατήσουμε στη βροχή μαμά...»*. Στην αρχή δίστασα, αλλά βλέποντας την αποφασιστικότητα στο μικρό της προσωπάκι δεν κατάφερα να της αρνηθώ. Ντυθήκαμε καλά και ξεκινήσαμε. Έβρεχε καταρρακτωδώς. Παρκάραμε το αυτοκίνητο στο λιμάνι και ξεκινήσαμε για την Παλιά Πόλη. Οι δρόμοι είχαν γεμίσει νερό και πολλές φορές αναγκάστηκα να την πάρω αγκαλιά, για να περάσει λακκούβες. Σε αυτή τη βόλτα είδα το Ναύπλιο διαφορετικά. Με ελάχιστους ανθρώπους στο δρόμο, με μυρωδιές διαφορετικές, με άλλα χρώματα και άλλη προοπτική. Μας άρεσε και στις δύο πολύ αυτή η όψη της πόλης. Μας ενθουσίασε, μας σαγήνευσε. Ανεβήκαμε και κατεβήκαμε σκαλοπάτια, συναντήσαμε ζωάκια που προσπαθούσαν να προστατευτούν από την καταιγίδα. Αναπνεύσαμε καθαρό αέρα και προσπαθήσαμε αρκετές φορές να σώσουμε τις ομπρέλες μας από τον δυνατό αέρα. Καταλήξαμε σε ένα μικρό, γραφικό μαγαζάκι να τσουγκρίζουμε τα ποτήρια μας με πορτοκαλάδα. Αργά το βράδυ, όταν έβαζα την κόρη μου για ύπνο, με πήρε αγκαλιά και μου είπε: *«Ήταν η ομορφότερη βόλτα που έχουμε κάνει μαμά, θα την θυμάμαι πάντα»*. Τότε συνειδητοποίησα πως τα μικρά πράγματα είναι αυτά που δίνουν αξία, νόημα και ομορφιά στην καθημερινότητά μας.

Ερωτευμένη με το Ναύπλιο

23

Το όνομά μου είναι Φλώρα. Το Ναύπλιο για εμένα είναι η πατρίδα μου, η πόλη μου, την οποία έχω συνδυάσει με χρόνια δροσερά κι ανέμελα. Ειδικά όταν περπατώ στα σοκάκια της παλιάς πόλης, κλείνω τα μάτια μου κι ακούω φωνές γνώριμες από το παρελθόν, που μου δίνουν μια καινούργια φρεσκάδα και δύναμη, πράγματα που με βοηθούν να ξεπερνώ προβλήματα και δυσκολίες της ζωής.

Η πρώτη μου επαφή με αυτή την πανέμορφη πόλη έγινε στα μέσα της δεκαετίας του '80 όταν ήρθαμε πενταήμερη εκδρομή με το Λύκειο του Ευόσμου Θεσσαλονίκης όπου ήμουν μαθήτρια. Από τότε ερωτεύτηκα αυτή την πόλη και ήρθα και έμεινα μόνιμα εδώ.

Θυμάμαι ήταν βράδυ όταν φτάσαμε και κατεβήκαμε από τα λεωφορεία και έπρεπε να πάμε στο ξενοδοχείο *Αγαμέμνων*, για να αφήσουμε τα πράγματά μας. Ήταν ένα μαγιάτικο βράδυ με πανσέληνο και εμείς παρά την κούρασή μας ξεχυθήκαμε στα σοκάκια της πόλης και κάναμε τρέλες. Τι κι αν μας φώναζαν οι καθηγητές μας να μαζευτούμε στο ξενοδοχείο! Εμείς τίποτα. Αποτέλεσμα ήταν να ξεφυτρήσουμε όλο το βράδυ γυρνώντας στην παλιά πόλη και μαζί με εμάς και οι καθηγητές τραγουδώντας με κιθάρες και παίζοντας στα σκαλιά.

Το ξημέρωμα μας βρήκε ξαπλωμένους πάνω στα πέντε κανόνια που είναι στην παραλία και τους καθηγητές μαζί μας... Πώς να ξεχάσω αυτές τις στιγμές όσα χρόνια κι αν περάσουν.

Καταγραφή: Μαρία Μπράγκα

Ιστορία 21^η

Τι να κάνω; Παππούς είμαι

24

Το όνομά μου είναι Θανάσης και μπορεί να μην μένω μόνιμα στο Ναύπλιο, αλλά τουλάχιστον μένω έξι μήνες το χρόνο. Η μόνιμη κατοικία μου είναι πολύ μακριά από εδώ, σε μια μακεδονίτικη πόλη που δε μοιάζει καθόλου με το Ναύπλιο.

Όταν έρχομαι στο Ναύπλιο, νιώθω υπέροχα γιατί σε αυτή την πόλη ζει ο αγαπημένος μου εγγονός που του έχω μεγάλη αδυναμία και πιστεύω μου έχει κι αυτός.

Έτσι, λοιπόν, όταν έρχεται η ώρα η καλή που τον συναντώ ξεκινάμε τις βόλτες στο Ναύπλιο και μπορώ να πω με βεβαιότητα ότι αυτές είναι οι καλύτερες στιγμές της ζωής μου. Πάμε παντού! Στην παλιά πόλη, στην πλατεία Συντάγματος, στην παραλία, στο γήπεδο, γιατί ο μικρός κάνει τοξοβολία και χάντμπολ και καταλήγουμε στα μαγαζιά για το καθιερωμένο παιχνιδάκι.

Για τον εγγονό μου πιστεύω ότι οι ώρες που περνάμε παρέα είναι οι καλύτερες, αφού με εμένα έχει την ελευθερία που δεν έχει με τους γονείς του. Αλλά κι εγώ τι να κάνω, αφού δεν μου πάει η καρδιά να του αρνηθώ τίποτα, έστω κι αν μου φωνάζει η κόρη μου πως τον καλομαθαίνω;

Καταλάβετε γιατί αγαπώ αυτή την πόλη;

Κι όταν είναι η ώρα να φύγω μου έρχονται λίγα δάκρυα στα μάτια, αλλά τι να κάνω; Παππούς είμαι...

Καταγραφή: Μαρία Μπράγκα

1965... Τότε ήρθα για πρώτη φορά στο Ναύπλιο. Ήμουν μαθήτρια του δημοτικού όταν την παραμονή των Χριστουγέννων βρέθηκα στην προκυμαία του λιμανιού της πόλης να κρατώ σφιχτά το χέρι του πατέρα μου κατατρομαγμένη από τον πολύ δυνατό αέρα. Πουνέντες ήταν και μάλιστα είχα βγάλει και μια φωτογραφία με τα μαλλιά να ταξιδεύουν και το πρόσωπο φοβισμένο, γιατί είχα την εντύπωση πως θα με πάρει ο αέρας.

Ήμουν πολύ αδύνατη και ήταν μια εμπειρία πρωτόγνωρη για μένα, η οποία συνεχίστηκε ανεβαίνοντας στο Παλαμήδι. Ο πατέρας μου με ανέβασε από τα σκαλιά. Ο αέρας φυσούσε σαν δαιμονισμένος -κι εγώ να μην τολμώ να πω ότι φοβάμαι. Ο μπαμπάς με κρατούσε σφιχτά από το χέρι, για να παίρνω κουράγιο και να ανεβαίνω τα σκαλιά.

Δεν νομίζω πως θα ήθελα να το ξαναζήσω αυτό. Αν και τώρα θα μπορούσα να το διαχειριστώ καλύτερα! Με αέρα πολύ, λοιπόν, και φουρτουνιασμένη θάλασσα με υποδέχτηκε για πρώτη φορά το Ναύπλιο...

Καταγραφή: Μαρία Μπράγκα

Τον καιρό της Κατοχής ήμουν περίπου δέκα χρονών και τον περισσότερο χρόνο τον περνούσα στην αυλή του σπιτιού μου, που βρισκόταν στην οδό Σταϊκοπούλου, πάνω από την πλατεία Συντάγματος στο παλιό Ναύπλιο.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ την ημέρα που χτύπησαν δυνατά οι σειρήνες και δημιουργήθηκε μια μεγάλη αναστάτωση στην πόλη. Εκείνη την ώρα στο πατρικό μου ήταν η μητέρα μου και μερικά από τα αδέρφια μου, όταν ακούσαμε τις σειρήνες να στριγγλίζουν. Παγώσαμε όλοι προς στιγμήν, μέχρι που έσπρωξε με δύναμη την εξώπορτα ο μεγάλος αδερφός μου και πετάχτηκε μέσα στο σπίτι ουρλιάζοντας πως ήρθαν οι Άγγλοι. Αμέσως η μάνα μου πέταξε την ποδιά της και ξεχύθηκε προς την πλατεία, χωρίς να κοιτάει πίσω της για εμάς. Εμείς πήραμε στο κατόπι τη μάνα μας και φτάσαμε σε δευτερόλεπτα στην πλατεία. Πότε πρόλαβε να μαζευτεί όλος ο πληθυσμός της πόλης εκεί; Έλληνες με σημαίες να φωνάζουν «λευτεριά, λευτεριά» και Άγγλοι στρατιώτες να τραγουδάνε στη γλώσσα τους και να πιάνουν εμάς τα παιδιά και να μας πετάνε ψηλά.

Εμένα τα μάτι μου έπεσε σε ένα φαντάρο που ήταν πάνω σε ένα μπαλκόνι και κουνούσε μία αγγλική και μία ελληνική σημαία και φώναζε με μανία. Ήταν ένας ψηλός στρατιώτης με ένα μπερέ στο κεφάλι του και καθώς τον κοιτούσα έδωσε ένα σάλτο και πήδησε από το μπαλκόνι. Πάγωσα... Ήταν πάνω από έξι μέτρα ύψος. Νόμισα ότι χτύπησε, αλλά τον είδα να χορεύει μπροστά με τις σημαίες. Τι να πω...

Από τότε, όταν πάω να πω καφέ στην καφετέρια «Νούφαρα», κοιτάω πάντα το μπαλκόνι το παλιό που είναι πάνω από αυτή...

Ιστορία 24^η

Η εμπειρία

27

Η ιστορία έλαβε χώρα στο Παλαιό Ναύπλιο κοντά στην Αρβανιτιά. Ήμουνα με την παρέα μου μεθυσμένος και κάναμε βλακείες. Ξαφνικά, χτύπησα το κεφάλι μου στους βράχους κι άρχισα να βλέπω τα χρώματα τις ίριδας πάνω στη λάμπα. Άρχισα να τρέχω και ένιωσα όλη τη φύση μέσα μου να είναι κομμάτι μου. Μετά πήγα στο πιο ψηλό κτήριο που μπορούσα και κοιτούσα τα κτήρια που άλλαζαν σχήμα. Είχα μπει στο κεφάλι μου και έβλεπα τη ζωή μου από την αρχή ως το τέλος. Ένωσα πραγματικά ελεύθερος μετά από έξι μήνες στρατό!

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ζαχαρίας

Ιστορία 25^η

Πονεμένη καρδιά

28

Εγώ κατάγομαι από εδώ, αλλά ζούσα στην Αθήνα αρκετά χρόνια με τον γιο μου. Μετακόμισα στην Αθήνα στην προσπάθειά μου να αλλάξω ζωή και να ξεχάσω μετά το θάνατο του συζύγου μου. Τον έχασα πολύ νωρίς, ο γιος μας δεν θα ήταν ούτε δύο χρονών. Αναγκάστηκα, όμως, να γυρίσω εδώ λόγω της οικονομικής κρίσης.

Έχω εδώ την οικογένειά μου, αλλά δεν μου αρέσει η ζωή μου πια.

Όλα εδώ μου θυμίζουν τον άντρα μου, τα πρώτα μας ραντεβού, τη ζωή μας μαζί γενικά και πονάω.

Οι αναμνήσεις όσο όμορφες κι αν είναι πονάνε πολύ, όταν έχεις χάσει τον άνθρωπο σου. Έτσι, δεν έχω ευχάριστα να πω για τον τόπο μου.

Βαγγελιώ

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ιστορία 26^η

Η ελιά

29

Ξέρεις καλά ότι, όταν αρχίζει η βροχή στο Ναύπλιο, δεν σταματά. Έτσι μου έλεγαν, πριν πάρω μετάθεση εδώ. Όταν όμως εγκαταστάθηκα στο Ναύπλιο, ένα ωραίο χειμωνιάτικο βράδυ βγαίνω να πιω ένα ποτό. Μ' άρεσε που ήταν ερημικά... Εκείνο το βράδυ, καθώς βγαίνω από την οικία μου, μου έρχεται μια μυρωδιά παράξενη -ήταν κάτι σαν ελιά. Εκείνη την ώρα σκέφτηκα θα περάσει... Κι όμως εκείνη ήτανε μια πρώτη γεύση γι' αυτό που ακολούθησε... Κάθε χειμωνιάτικο απόγευμα και βράδυ η μυρωδιά της ελιάς δεν έφευγε από την μύτη μου. Αναρωτήθηκα, λοιπόν, «τους πείραζε η βροχή κι όχι η ελιά»;

Καταγραφή: Αναστασία Μουλαδάκη

Ήταν κλειστή κάστα στο Ναύπλιο...

30

Τ' Ανάπλι είναι για μένα μια καινούργια πατρίδα. Οι γονείς μου ήρθαν εδώ από τη Σμύρνη. Εγκατασταθήκαμε στο Συνοικισμό. Το 1929 με 1930 οι πρόσφυγες χτίσανε τα πρώτα τους σπίτια. Θυμάμαι, εδώ ήταν πολλά χτήματα. Εμείς πήραμε οικόπεδο με τη δεύτερη διανομή. Σιγά-σιγά οργανωθήκαμε. Τα σπιτάκια μας τυποποιημένα. Το κράτος δε μας φρόντισε, όπως έπρεπε. Το ενδιαφέρον της πολιτείας ήταν μηδαμινό.

Το 1951 η περιοχή εδώ πλημμύριζε. Λάσπες μέχρι το γόνατο. Φτώχεια μαστίγωνε την ψυχή μας. Κοντά μας έμενε κι ένας δάσκαλος, ο Δημήτρης ο Σκλαβούνος, που είχε αγοράσει το σπίτι ενός πρόσφυγα που πήγε στην Αθήνα. Τον βάλουμε πρόεδρο του Συλλόγου που δημιουργήσαμε.

Στόχος μας ήταν να φτιάξουμε εκκλησία. Ο πατέρας με δυσκολία μπήκε στο Δημοτικό Συμβούλιο. Έπρεπε να κάνουμε αγώνα για να αποκτήσουμε τη «Ναυπλιώτικη Ιθαγένεια». Ήταν κλειστή κάστα στο Ναύπλιο... Μας έλεγαν μερικοί Ναυπλιώτες «ούτε εκκλησία δεν έχετε - είσαστε βαπτισμένοι κιόλας». Έτσι σχεδιάσαμε πώς να χτιστεί ο Άγιος Κωνσταντίνος.

N.X.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Ιστορία 28^η

Ο παπα-Γιάννης Γιαννόπουλος

31

Ο παπα – Γιάννης, ο εφημέριος του Αγίου Κωνσταντίνου ήταν για την ενορία του «Άγιος». Το πλήθος της εκκλησίας τον σεβόταν και τον θαύμαζε για την ζεστή φωνή του και την καλή του καρδιά.

Όταν έβγαινε στην «Ωραία Πύλη» με τα λόγια «Ειρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν» κάναμε το σταυρό μας, υποκλινόμαστε κι η ψυχή μας ήταν σαν να πέταγε ψηλά.

Φρόντιζε για τα ορφανά της ενορίας. Επισκεπτόταν φτωχές οικογένειες και έδινε ό,τι μπορούσε. Έτσι, οι ενορίτες ήταν αλληλέγγυοι μεταξύ τους. Διοργάνωνε εκδρομές σε άλλες πόλεις. Με την ευγενική του γυναίκα και τις τρεις κορούλες του ερχόταν και αυτός. Ήταν καλλιεργημένος, ήταν ευγενής, ήταν Άνθρωπος. Ειδικά τη Μεγάλη Εβδομάδα, μου άρεσε να ψέλνω μαζί με τους σπουδαίους ψάλτες της εκκλησίας, τα ξαδέρφια Σπυροπούλου.

Των Θεοφανείων επισκεπτόταν κάθε σπίτι του Συνοικισμού κι άγιαζε κάθε γωνιά. Ήξερε το πρόβλημα κάθε ενορίτη και συμπαραστεκόταν στις χαρές και τις λύπες του. Το σπίτι του απέναντι από το Νεκροταφείο Ναυπλίου μού τον θυμίζει. Δεν θα τον ξεχάσω ποτέ.

Κ.Π.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Ιστορία 29^η

Το Β΄ Δημοτικό Ναυπλίου

32

Ο πατέρας μου, Βασίλης Σκλαβούνης, σπουδαίος δάσκαλος την εποχή του '60 και του '70 στο Συνοικισμό, επικεφαλής του «Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Νέου Βυζαντίου Ναυπλίου», μετά από πολλές θυσίες και μόχθους κατόρθωσαν την ανέγερση του διδακτηρίου του Β΄ Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου.

Ο Σύλλογος διοργάνωνε χοροεσπερίδες, διενεργούσε εράνους, πραγματοποιούσε λαχειοφόρους αγορές. Συγκέντρωσε έτσι 75.000 δραχμές. Από το Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας παραχωρήθηκε χώρος δύο στρεμμάτων στην οδό Αγίου Αδριανού, στο αρχικό σχέδιο ίδρυσης του προσφυγικού συνοικισμού.

Ένωσα μεγάλη χαρά πηγαίνοντας σ' αυτό το σχολείο. Ο Διευθυντής μας, Μιχάλης Κλεόπας, μας μάθαινε να είμαστε ευγενικοί. Η κα Τριάδα, μια όμορφη δασκάλα απ' το Σουφλί, μας έμαθε ν' αγαπάμε τη λογοτεχνία. Έφερνε βιβλία του Εξυπερύ, της Ντόρα Γκάμπε, του Παπαδιαμάντη, του Βάρναλη. Έτσι, έγινα και εγώ δασκάλα.

Σήμερα τα παιδιά είναι πολλά και στο κτήριο αυτό λειτουργούν δύο σχολεία.

Ε.Σ.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Ιστορία 30^η

Ο Δάσκαλος τ' Αναπλιού

33

Το Ναύπλιο είναι η πατρίδα μου. Είναι η πόλη που αγαπώ τόσο πολύ. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθα στο 2^ο Δημοτικό Σχολείο Ναυπλίου. Είχε μια τεράστια αυλή και τρέχαμε στα διαλείμματα συνεχώς. Πολλοί δάσκαλοι πέρασαν από αυτό το σχολείο. Ένας από τους πιο σπουδαίους ήταν ο κος Βασίλης Σκλαβούνης· ήταν γλυκομίλητος, σοβαρός και με πολύ «σημαντικό» τρόπο μας μάθαινε τα μαθήματα. Μας έδινε κίνητρα να διαβάζουμε. Όταν πρωτεύαμε, μας βράβευε μ' ένα βιβλίο. Όταν δεν διαβάζαμε, εύρισκε τρόπο να μας προτρέπει σ' αυτό.

Πηγαίναμε εκδρομές στο Χιλιομόδι. Μας έστελνε κατασκήνωση κι ερχόταν κι αυτός τα καλοκαίρια. Μαζεύαμε χρήματα και τα δίναμε στη Κυρά Καλλιόπη, τη φτωχή γριούλα, που έμενε στη σπηλιά του Άι Γιάννη. Παίζαμε θέατρο και πηγαίναμε και βλέπαμε θεατρικά έργα στην Επίδαυρο. Δεν θα ξεχάσω τα παιδικά χρόνια μου στ' Ανάπλι.

A.N.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Ιστορία 31^η

Στο εκκλησάκι του Άι-Λια

34

Κάθε χρόνο στις είκοσι Ιουλίου, εγώ με την οικογένειά μου πηγαίναμε στο πανηγύρι του Άι-Λια. Το εκκλησάκι βρίσκεται στην κορυφή του λόφου λίγο έξω από το Ναύπλιο. Ο προσκυνητής που θα ανέβει επάνω έχει υπέροχη θέα, την πόλη τ' Αναπλιού, το λιμάνι και όλο τον Αργολικό κόλπο.

Ο πατέρας μου, υποδηματοποιός, έλεγε ότι το ναΰδριο είχε παραχωρηθεί στο σωματείο των υποδηματοποιών και κάθε χρόνο συγκεντρώνονταν στη χάρη του.

Πριν τη δεκαετία του '70 εγώ με την οικογένειά μου ξεκινούσαμε από την περιοχή Πολυγώνου - Αγίας Κυριακής και παίρναμε τα δύο μονοπάτια, που οδεύουν σ' έναν κοινό δρομίσκο, που καταλήγει στην κορυφή. Σήμερα υπάρχει αμαξιτός δρόμος.

Εκεί απολαμβάναμε τη θέα τ' Αναπλιού και μετά το εκκλησάσιμα τρώγαμε το κολατσιό μας πάνω σε μακριά ορθογώνια τραπέζια, αφού είχαμε μοιράσει τον άρτον. Λέγαμε αστεία και πολλές φορές, όταν κατεβαίναμε το λόφο κρατώντας φαναράκια, ακουγόμαστε σ' όλη την περιοχή.

Α.Γ.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Στο καφενείο του Κατσίγιαννη με μια Μούσα της Ποίησης...

35

Κοντά στη σημερινή Πινακοθήκη του Ναυπλίου, στην οδό Σιδηράς Μεραρχίας, έμενε η Τερέζα. Μια σπουδαία γυναίκα, δυναμική προσωπικότητα, διακεκριμένη οδοντίατρος, σπουδαία ποιήτρια.

Τη γνώρισα στο κομμωτήριο της Τζένης, που ήταν στο Παλιό Ναύπλιο. Είχα πάει και εγώ εκεί. Αρχίσαμε μια συζήτηση, ανταλλάξαμε τηλέφωνα κι αποφασίσαμε να βρεθούμε.

Είχε μια θελκτική και έντονη προσωπικότητα. Άνθρωπος με ιδιαίτερη συναισθηματική ευφυΐα, εξαιρετικά κοινωνικός και αγαπητή σε μένα και στους γύρω της.

Μια μέρα βρεθήκαμε στο καφενείο του Κατσίγιαννη. Μου έδωσε μερικά από τα βιβλία της, που είχε εκδόσει -«Κομπάρσοι», «Μυρτιές», «Το καμίνι της οργής»- και συζητήσαμε για τα γεγονότα της εποχής μας.

Φάγαμε ένα νόστιμο γαλακτομπούρεκο και μου μίλησε για τον πατέρα της τον αξιωματικό του πυροβολικού, που βρέθηκε στην Ακροναυπλία, γιατί έλαβε μέρος στο κίνημα του '35.

Της μίλησα και εγώ για τα φοιτητικά μου χρόνια στη Θεσσαλονίκη για τη σπουδαία προσωπικότητα του καθηγητή μου Σαββίδη, του MarioVitti και της σπουδαίας μου καθηγήτριας Κας Τσαντσάνογλου.

Στο τέλος μου απήγγειλε μια στροφή από το ποίημά της «Κομπάρσοι»

Μέσα στο θέατρο το γιγάντιο της ζωής

Εμείς κι οι θεατές κι οι θεατρίνοι

Κι οι κωμικοί κι οι τραγωδοί είμαστε εμείς

Παντοτινά, εμείς είμαστ' εκείνοι.

Δε θα ξεχάσω ποτέ το χαμόγελό της και το χιούμορ της, καθώς και τη συμβουλή της:

«Εξωτερίκευσε τις σκέψεις σου. Αποτύπωσε σ' ένα χαρτί τις εικόνες που βλέπεις στο ταξίδι της ζωής σου».

Δ.Α.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Ιστορία 33^η

Δοκιμές Υποκριτικής...

36

Όταν ήμουν μικρή, πήγαίναμε συχνά στην Πλατεία Συντάγματος. Εκεί, γίνονταν όλες οι επίσημες εκδηλώσεις.

Το Γυμνάσιο Θηλέων, όπου πήγαίνα τότε, συμμετείχε στις γιορτές της 25^{ης} Μαρτίου με χορούς παραδοσιακούς και ποιήματα. Η Φιλαρμονική με τη διεύθυνση του σπουδαίου μας μουσικού Βασίλη Χαραμή γέμιζε το χώρο με υπέροχες μελωδίες.

Στο νεοκλασικό σπίτι του γιατρού Γιαννόπουλου στον τρίτο όροφο υπάρχει ακόμη και σήμερα ένα γραφικό μπαλκόνι. Εκεί ανεβαίναμε, στεκόμαστε με αγωνία στην αρχή και θάρρος αργότερα και απαγγέλλαμε ποιήματα, που είχαμε μάθει απ' έξω.

Ήμουν και εγώ μια απ' αυτές που ανέβηκα σ' εκείνο το μπαλκόνι... Έβλεπα το πλήθος από ψηλά... με τη δυνατή φωνούλα μου προσπαθούσα ν' αποδώσω το ποίημα του Βαλαωρίτη – Μέριασε βράχε να διαβώ... Όλοι οι επίσημοι, οι γονείς μου, οι μαθητές, τα παιδάκια χειροκροτούσαν.

Ήταν οι πρώτες δοκιμές Υποκριτικής.

M.P.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Ιστορία 34^η

« Ξύπνα Βοϊδολαέ...»

37

Όταν ήμουν μικρούλα, οι γονείς μου με πήγαιναν τις Απόκριες στην Πλατεία Συντάγματος, όπου γινόταν το καρναβάλι τ' Αναπλιού.

Εκεί κλόουν έκαναν διάφορα παιχνίδια. Σερπαντίνες και χαρτοπόλεμος βασίλευε παντού. Εκτός, όμως, από αυτά, σοκολάτες και σοκολατάκια μας πετούσαν από ψηλά και τρέχαμε να τα πιάσουμε. Ήταν η διασκέδαση των μικρών παιδιών. Ήταν κάτι που μας έκανε να τρέχουμε στη πλατεία και να διασκεδάζουμε, ενώ ακούγονταν αποκριάτικα τραγούδια και μουσικές.

Καμιά φορά γραφικοί τύποι διασκεδάζαν το λαό με τα καμώματά τους. Δε θα ξεχάσω τον τρελο-Σάββα. Είχε μια μορφή αστεία. Ψαρά μαλλιά, μούσι μικρό κι αυτό και κρατούσε μια τεράστια μαγκούρα. Ήταν λεπτός και στο στήθος του είχε κολλήσει κάτι ψεύτικα «παράσημα».

Συχνά έβγαζε λόγους πολιτικούς στο μέσον της πλατείας και τελείωνε με τη φράση: « Ξύπνα Βοϊδολαέ...». Όλοι χειροκροτούσαν και γελούσαν κι εγώ φοβόμουν τη μαγκούρα του...

M.K.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Κάποτε στο Πολύγωνο με τους πορτοκαλανθούς...

38

Στο Πολύγωνο, μια συνοικία έξω από τ' Ανάπλι, κοντά στο στρατόπεδο, όπου σήμερα ορθώνονται πολυκατοικίες, ήταν παντού πέτρινα σπίτια απομακρυσμένα το ένα από το άλλο. Όλα είχαν τεράστιους κήπους με τριανταφυλλιές, γεράνια, γαρουφαλλιές, γιασεμιά και μικρούλες λεμονιές ή πορτοκαλιές.

Δίπλα και πίσω είχαν τα περιβόλια με τις πορτοκαλιές, τις σαγκουινιές, τα μέρλιν, τα ντόρτσα και μπροστά ένα πηγάδι με μια καρυδιά ή μουριά. Την άνοιξη οι πορτοκαλανθοί ανέδιδαν μια ευχάριστη ευωδία παντού.

Οι οικογένειες που ζούσαν εκεί ήταν γνωστές σ' όλο τ' Ανάπλι. Τα Σαγκιωτέικα, ο Ψυχογιός, τα Νταντέικα, τα Καραπαυλέικα, τα Κουμπουρέικα, ο Ταλαράς, τα Στρατέικα...

Μικρά μαζευόμασταν τις Απόκριες όλα τα παιδιά της γειτονιάς, συγκεντρώναμε ξύλα από ξεραμένες μελιτζανιές ή καλάμια, που είχαν φυτρώσει στο χωράφι του Καράπαυλου κι ανάβαμε φωτιές. Χορεύαμε, τραγουδούσαμε και παίζαμε κυνηγητό και κρυφτό.

Η Νότα, η Κούλα, ο Μίμης, ο Γιώργος έπαιζαν στις αλάνες και ακούγονταν οι φωνούλες τους ως το στρατόπεδο.

Την Άνοιξη το χωράφι του Καράπαυλου ήταν γεμάτο κίτρινες και άσπρες μαργαρίτες. Χάρμα Θεού... Πολύ πρωί ακούγαμε τους στρατιώτες που έκαναν γυμνάσια... Εν δυο εν δυο, την πατρίδα πολύ την αγαπώ...

Κάποτε η ζωή στο Πολύγωνο ήταν πιο καλή, υπήρχε ζωντάνια και τα παιδιά έπαιζαν στις αλάνες... Δεν υπήρχαν πολλά αυτοκίνητα, τηλεοράσεις και κομπιούτερ...

Μ.Σ.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Στο λιομάζωμα, στο λόφο Αρνά για να γίνω Άνθρωπος

39

Το Λυγουριό είναι γνωστό για τους πολλούς ελαιώνες του και το καλό λάδι του. Σ' αυτό το χωριό έμενε ο παππούς μου. Είχε ένα δίπατο σπίτι με μεγάλο ξύλινο μπαλκόνι. Κάτω είχε μια τεράστια αυλή κι έναν φούρνο, όπου ψήγανε ψωμί και έκαναν ένα ωραίο ψητό κρέας με την περίφημη «μπογάνα», κάτι σαν γάστρα. Μ' άρεσε πολλές φορές, να φεύγω με το λεωφορείο της γραμμής απ' τ' Ανάπλι και να πηγαίνω στο χωριό που έζησε η μητέρα μου μικρή.

Ο παππούς είχε πολλές ελιές στο λόφο του Αρνά. Το χειμώνα όλοι πήγαιναν στους ελαιώνες. Ήταν σαν πανηγύρι. Φόρτωναν ξύλινες σκάλες στα γαϊδουράκια, έβαζαν τα σακιά και τα χτένια σ' ένα καλάθι και τα κρέμαγαν στο σαμάρι.

Στο λόφο του Αρνά οι ελίτσες έγερναν από τον καρπό. Η μαμά μου έλεγε κάθε χρόνο:

-Παιδί μου θα μαζέψω τις ελιές να πουλήσω το λάδι για να 'χω λεφτά για τα βιβλία σου...
Θέλω να γίνεις Άνθρωπος...

Μ' έπαιρνε και μένα τις διακοπές των Χριστουγέννων και μάζευα σ' ένα καλάθι ό,τι ελιά είχε πέσει κάτω.

Το βράδυ ήμουν τόσο κουρασμένη. Άνοιγα κανένα βιβλίο, Ξενόπουλο κυρίως ή Παπαδιαμάντη, για να ξεκουραστώ και να αποδράσω σε άλλους κόσμους...

Σ.Π.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Η γυναίκα της σπηλιάς του Άι-Γιάννη

40

Στη σπηλιά που βρίσκεται δίπλα στην εκκλησία του Άι-Γιάννη, στην οδό της 25^{ης} Μαρτίου στην Πρόνοια, σε μια σκοτεινή σπηλιά, τη σπηλιά του Άι-Γιάννη, έμενε η Κα Καλλιόπη.

Μικρό παιδάκι, θυμάμαι τη μαμά, που έλεγε, όταν δεν καθόμουν ήσυχα:
«Θα φωνάξω την Κα Καλλιόπη με τις κατσίκες της».

Εγώ δεν φοβόμουν, αλλά μύριζε πολύ άσχημα και μ' έκανε να την απεχθάνομαι. Κοιμόταν στη σπηλιά. Ζούσε μόνη με τις κατσίκες της, που τις θεωρούσε φίλες της. Τους είχε δώσει και ονόματα Ευτέρπη, Μαρία, Ελένη, Δάφνη. Ζούσε με το γάλα τους και ό,τι έδιναν οι γυναίκες της Πρόνοιας στα γύρω σπίτια. Γι' αυτό μύριζε «κατσικίλα». Ήταν πολύ αδύνατη, φορούσε μακριά φουστάνια και είχε περάσει πολλά βάσανα στη ζωή της.

Έζησε μόνη της μακριά από την πολιτισμένη κοινωνία του Ναυπλίου κι έμεινε στη μνήμη μου η εικόνα της... Παράξενος άνθρωπος η γυναίκα της σπηλιάς του Άι-Γιάννη...

Τα παιδάκια πολλές φορές τη γιουχάριζαν και της πετούσαν πέτρες... Την αντιμετώπιζαν σαν «άνθρωπο των σπηλαίων»...

Μ.Σ.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Ιστορία 38^η

Αναμνήσεις απ' τ' Ανάπλι

41

Θυμάμαι πολλά απ' τ' Ανάπλι. Ξεκινούσαν από την Τίρυνθα οι γονείς της μητέρας μου και η ίδια με ποδήλατα. Έφταναν στο Ναύπλιο και έκαναν μια ωραία βόλτα στην παραλία του. Ανάμνηση σπουδαία γι' αυτούς ήταν το Πάσχα στον Άι Γιώργη, τη Μητρόπολη του Ναυπλίου. Στην πλατεία ήταν κόσμος πολύς κι η ατμόσφαιρα ήταν ζεστή, οι άνθρωποι φιλικοί. Υπήρχε μια ζεστασιά.

Έτσι, κάθε Μεγάλο Σάββατο η μητέρα μου επιθυμεί να έρχεται στ' Ανάπλι. Μαζί της έρχομαι κι εγώ. Φοιτητής τοπογράφος, σήμερα επιθυμώ και εγώ σαν την μητέρα μου να 'ρχομαι στ' Ανάπλι. Αυτή την αγάπη και τη λατρεία για την πόλη του Ναυπλίου τη μετέδωσα και στους φίλους μου, που ξεναγώ κατά καιρούς από διάφορα μέρη της Ελλάδος.

Αγαπώ τ' Ανάπλι σαν να 'ναι πατρίδα μου.

Σ.Κ.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Πώς γνώρισα το Ναύπλιο

42

Αν και μεγάλωσα στην Πάτρα και την Αθήνα, ποτέ μου δεν είχα επισκεφτεί τ' Ανάπλι μέχρι είκοσι χρονών. Νεοδιόριστη δασκάλα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στο νησί της Αίγινας δούλευα στο διθέσιο σχολείο του χωριού Μεσαγρός. Το καλοκαίρι στη λήξη της σχολικής χρονιάς, πολλά ολιγοθέσια σχολεία του νησιού αποφασίσαμε και συνεργαστήκαμε, για να οργανώσουμε μια μονοήμερη εκδρομή στο ιστορικό Ναύπλιο. Όλοι μαζί, δάσκαλοι, γονείς, μαθητές, ναυλώσαμε ένα καράβι και ξεκινήσαμε μια μέρα του Ιουνίου για το λιμάνι της Αρχαίας Επιδαύρου. Μας περίμεναν πολλά πούλμαν και πεντέξι σχολεία μαζί (δε θυμάμαι ακριβώς) και επισκεφτήκαμε τον Αρχαιολογικό χώρο της Επιδαύρου. Μαγεύτηκα από τον ενεργειακό αυτό χώρο και ειδικά γοητεύτηκα από το Αρχαίο θέατρο.

Μετά κατευθυνθήκαμε στην πόλη του Ναυπλίου. Ένωσα ότι έζησα σε άλλη εποχή με τα νεοκλασικά κτίρια, με τα πλακόστρωτα στενά. Καθηλώθηκα στη θέα του κάστρου του Παλαμηδιού παίρνοντας δύναμη από την αντρείοσύνη που εξέπεμπε. Το πέτρινο καράβι στη θάλασσα, το Μπούρτζι, με ταξίδεψε σε χρόνια δύσκολα, ιστορικά και μεγαλειώδη.

Μετά από χρόνια ήρθα με μετάθεση στο Ναύπλιο ακολουθώντας τον Αρκάδα άντρα μου. Από τότε ως σήμερα απολαμβάνω κάθε γωνιά. Ζω, δημιουργώ, αγαπώ και σπουδάζω δια βίου.

M.M.

Καταγραφή: Αγγελική Νταντή

Ιστορία 40^η

Δεν μου αρέσει εδώ

43

Κατάγομαι νομίζω από το ομορφότερο μέρος του κόσμου· βέβαια, ίσως έτσι να νιώθουν όλοι για την πατρίδα τους. Μένω εδώ λόγω της γυναίκας μου που κατάγεται από εδώ, αλλά και του γιου μου που βρήκε εργασία εδώ.

Δεν το κρύβω, έχω τάσεις φυγής!

Όλοι μου λένε πόσο ωραία είναι η Αργολίδα, αλλά εγώ παρόλο που ζω εδώ πάνω από είκοσι χρόνια δεν τη συνήθισα ακόμα ούτε την περιοχή ούτε και τους κατοίκους της.

Παρέα και παρηγοριά μου είναι τα ζώα. Μαζεύω και φροντίζω αδέσποτα σκυλιά και γάτες κι αυτό μου δίνει ένα νόημα στην ζωή μου.

Το όνειρό μου, λοιπόν, είναι να επιστρέψω στην πατρίδα μου, τη Χαλκιδική, έστω και τώρα...

Γιάννης

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ιστορία 41^η

Μια περιπέτεια

44

Έχουμε πάει εκδρομή ο κουμπάρος μου –χρόνια πριν την κουμπαριά- με την κοπέλα του και την κολλητή μου τη Χριστίνα κάπου έξω από το Ναύπλιο, για να κάνουμε κάμπινγκ. Εκεί μας περιμένει η φίλη μου η Αλεξάνδρα με το αγόρι της και δύο φίλες της. Βρισκόμαστε όλοι μαζί και περνάμε πολύ καλά, ώσπου βράδιασε και έφτασε η ώρα να αποφασίσουμε το πώς θα κοιμηθούμε καθώς ήμασταν 8 άτομα και υπήρχαν μόνο δύο σκηνές, από τις οποίες η μια ήταν πολύ μικρή. Εκεί είχαμε πρόβλημα διότι η μια φίλη της Αλεξάνδρας δεν ήθελε να κοιμηθεί με αγόρι. Τα είχαμε βρει λίγο σκούρα, γιατί τα ζευγαράκια ήθελαν να κοιμηθούν μαζί και κανείς δεν υποχωρούσε. Μετά από μεγάλη φασαρία και έναν άσχημο τσακωμό, η Αλεξάνδρα τσαντισμένη γύρισε με το αγόρι της στην Αθήνα.

Αφού ηρέμησαν τα πράγματα πήγαμε σε μια πανάκριβη ταβέρνα και φάγαμε του σκασμού και είπαμε να πάρουμε κρασί και να ανάψουμε φωτιά στη παραλία. Στο δρόμο βρήκαμε το caramel house που σχεδόν το «γδύσαμε» γιατί είχαμε τρέλα με τα ζελεδάκια. Κατά τύχη βρήκαμε αψέντι στο Ναύπλιο, αλλά καταλήξαμε να πάρουμε κρασί.

Αφού φτάσαμε στη παραλία έψαξα μαζί με τον κουμπάρο μου να βρούμε ξύλα, για να ανάψουμε φωτιά, αλλά δεν υπήρχαν πουθενά. Κοντά στο κάμπινγκ βρήκαμε ένα δέντρο με αρκετά κλαδιά και κόψαμε μερικά. Αφού επιστρέψαμε στην παραλία, όπου μας περίμεναν, συνειδητοποιήσαμε πως δεν είχαμε τιμπουσόν και με τα χίλια ζόρια ανοίξαμε το κρασί. Ύστερα από ώρες πέσαμε για ύπνο μετά από όλη αυτή την περιπέτεια.

Γιώργος

Καταγραφή: Ειρήνη Λύκου

Ιστορία 42^η

Μια περιπέτεια

45

Πρώτος μήνας που έχω μπει στρατό, ψαρωμένος ακόμα· έχουμε έξοδο μέχρι τις δέκα το βράδυ. Βγαίνουμε μια παρέα φαντάρων και πάμε για καφέ. Εγώ θέλω απεγνωσμένα να μιλήσω με την κοπέλα μου με βιντεοκλήση και τους παρατάω και πάω να βρω ίντερνετ καφέ. Δύο υπήρχαν και ήταν γεμάτα, με αποτέλεσμα να μην μιλήσω μαζί της και να επιστρέψω στην παρέα τσαντισμένος. Ύστερα πήγαμε για φαγητό και για ένα ποτάκι, μιας και ήταν νωρίς ακόμα. Σάββατο βράδυ, χειμώνας, δεν είχε πολύ κόσμο, οπότε ψάχνουμε ένα μέρος να πάμε να κάνουμε χαμό. Πάμε σε ένα μαγαζί, μας ανοίγουν την πόρτα, μπαίνουμε μέσα με μαγκιά και ύφος. Καθόμαστε παραγγέλνουμε και είναι μια παρέα γυναικών ηλικιών από δεκαοκτώ μέχρι σαράντα, που μας έχουν φάει με τα μάτια τους και οι άντρες να μας αγριοκοιτάζουν, με τέτοιο τρόπο που έδειχνε ότι σίγουρα ήθελαν να μας σπάσουν στο ξύλο. Για καλή μας τύχη η ώρα είχε πάει 9:30 κι έπρεπε να επιστρέψουμε στο στρατόπεδο. Δυστυχώς κανείς δεν αντάλλαξε τηλέφωνο με τις κοπέλες και το βράδυ έληξε ήρεμα και άδοξα.

Γιάννης

Καταγραφή: Ειρήνη Λύκου

Ιστορία 43^η

Έρωτας με την πρώτη ματιά

46

Την έλεγαν Τζώρτζια. Την είδα τυχαία εκεί στη μέση της Πλατείας Συντάγματος ένα μεσημέρι του Αυγούστου, καθώς έκανα βόλτα στο παλιό Ναύπλιο. Με κοίταξε φευγαλέα και συνέχισε να μιλάει στο κινητό της. Εγώ έμεινα να την κοιτάζω εμβρόντητος. Έφυγε γρήγορα σαν κάτι να την έσπρωξε. Προσπάθησα να την ακολουθήσω, αλλά χάθηκε. Έξι μήνες μετά, αφού ξαναγύρισα στο Ναύπλιο, έψαξα να τη βρω. Δεν την είχα ξεχάσει. Τζώρτζια... Σε ένα γνωστό κλαμπάκι της περιοχής γινόταν πάρτι μασκέ και πήγα με ένα φίλο μου. Δεν πίστευα στα μάτια μου· μόλις μπήκα στο μαγαζί έπεσα πρόσωπο με πρόσωπο με την Τζώρτζια. Φυσικά, δεν έχασα ευκαιρία. Δεν θα το ξαναέκανα να την αφήσω να φύγει χωρίς να την γνωρίσω. Ναι, με θυμόταν. Καταλήξαμε να χορεύουμε όλο το βράδυ αγκαλιά. Έρωτας; Πάθος; Λατρεία; Δεν γνωρίζω. Το μόνο που ξέρω είναι πως ερωτεύτηκα την Τζώρτζια από την πρώτη φορά που την είδα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ειρήνη Λύκου

Ιστορία 44^η

Τα καλύτερα γενέθλια

47

Είχαν περάσει μόνο δύο μήνες από τότε που βγήκαν τα αποτελέσματα του μηχανογραφικού και είχα περάσει Ναύπλιο. Πλησίαζαν τα γενέθλιά μου, αλλά δεν είχα αναπτύξει πολλές σχέσεις με τα άλλα παιδιά. Οπότε πήρα το θάρρος και κάλεσα όλο το έτος μου στην παραλία. Είχα πάρει αρκετά μπουκάλια κρασί και κεράκια μαζί μου. Στο τέλος, ενώ βρεθήκαμε Αρβανιτιά καταλήξαμε στον Φάρο, όλο το πρώτο έτος με τον Ιάσονα να παίζει κιθάρα και να τραγουδάει. Κάτσαμε μέχρι πολύ αργά. Ήταν από τις πιο όμορφες βραδιές μου στο Ναύπλιο που θα έχω να θυμάμαι, καθώς πήρα μεταγραφή για Αθήνα και έφυγα μετά από μερικούς μήνες.

Αθηνά

Καταγραφή: Ειρήνη Λύκου

Το καλύτερο μεταπτυχιακό

48

Σεπτέμβρης 2015. Δεν θυμάμαι ακριβή ημερομηνία. Το θερμόμετρο έξω λέει σαράντα έναν βαθμούς. Ο ιδρώτας στάζει συνεχώς από το μέτωπό μου· μόνη μου σωτηρία να μπω επιτέλους στην αίθουσα Λήδα Τασοπούλου, για να δώσω αυτές τις εξετάσεις μήπως και περάσω κι εγώ στο μεταπτυχιακό. Μπαίνω στο κτήριο και... δροσιά, ανακούφιση.

Ανεβαίνω γρήγορα τα σκαλιά λες και με κυνηγούν και λαχανιασμένη μπαίνω στην αίθουσα εξετάσεων. Είκοσι ζευγάρια μάτια γύρισαν και με κοίταξαν λες και έβλεπαν εξωγήινο! Αφού καλημέρισα αμήχανα κάθισα στην πρώτη καρέκλα που βρήκα μπροστά μου. Ναι, ήταν γεγονός· η ώρα των εξετάσεων έφτασε! Μακάρι να περνούσα κι εγώ σε αυτή τη σχολή! Για να δούμε· συνολικά περνούν τριάντα δύο άτομα· ας μετρήσουμε για σιγουριά: "Ένα, δύο τρία... τριάντα τρία, τριάντα τέσσερα... Όχι γκαντεμιά... Δύο μόνο θα κοπούν; Αχ, ας μην είμαι εγώ!"

Ξαφνικά μέσα στην φασαρία ένα σκυλάκι εμφανίζεται από το πουθενά κι από πίσω του μία χαμογελαστή κύρια με χαρτιά και ένα υπέροχο σκουλαρίκι με πούπουλα! Άλκηστις Κοντογιάννη, η γνωστή και μη εξαιρετέα. «Μακάρι να περάσω, μακάρι», έλεγα συνέχεια από μέσα μου. Την αγαπώ αυτή τη σχολή κι ας έρχομαι πρώτη φορά.

Έξι ώρες γραπτών εξετάσεων. Λήξη με μία γλυκιά μελωδία από τη φουσαρμόνικα ενός γλυκύτατου κυρίου, του Αστέριου Τσιάρα. Τρεχάλα στο σπίτι για προσευχή και παρακάλια να περάσω. Μεγάλη μέρα η σημερινή. Εύχομαι να γίνει το όνειρό μου πραγματικότητα. Δύο βδομάδες αργότερα διαβάζω: «Βοϊτσίδου Παρασκευή, επιτυχούσα στις εξετάσεις του μεταπτυχιακού του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Ναυπλίου»! Συγκίνηση, χαρά και βουρκωμένα μάτια. Αυτή η χρονιά προβλέπεται υπέροχη!

Παρασκευή

Καταγραφή: Ειρήνη Λύκου

Ιστορία 46^η

Μια αποτυχημένη έκπληξη

49

Η κατά κάποιο τρόπο κοπέλα μου δούλευε σε ένα ιδιωτικό γιοτ κι εκείνη τη μέρα βρισκόταν Ναύπλιο. Εγώ τη μεθεπόμενη έμπαινα φαντάρος στο Ναυτικό. Ήθελα οπωσδήποτε να τη δω. Έτσι, στις 8 Νοεμβρίου 2015 στις 17:00 το απόγευμα ξεκίνησα με την παρέα μου να πάμε Ναύπλιο μαζί με την αδερφή του κολλητού μου που σπουδάζει εκεί. Ήθελα να της κάνω έκπληξη, καθώς είχαμε να βρεθούμε βδομάδες, γιατί ήταν με το γιοτ στο Αιγαίο. Όταν φτάσαμε, την πήρα τηλέφωνο και της είπα ότι βρίσκομαι Ναύπλιο και ήθελα να της κάνω έκπληξη. Μου απάντησε πως της έδωσαν άδεια και πριν μισή ώρα είχε φύγει από το Ναύπλιο. Κλείσαμε το τηλέφωνο και απλά είχα μείνει παγωμένος με το κινητό στο αυτί προσπαθώντας να καταλάβω τι είχε μόλις γίνει. Προσπάθησα να μην το σκέφτομαι. Μας φιλοξένησε η αδερφή του κολλητού μου το βράδυ. Ήπιαμε τσίπουρο και τους είπα τον πόνο μου κι ανοίξαμε συζήτηση περί σχέσεων. Κατά τις τρεις το βράδυ με πήρε ο ύπνος στο πάτωμα.

Κώστας

Καταγραφή: Ειρήνη Λύκου

Ιστορία 47^η

Ο πρώτος έρωτας

50

Η πρώτη φορά που ερωτεύτηκα ήταν εδώ στο Ναύπλιο ένα παιδί από τα γύρω μέρη. Τον γνώρισα τον Οκτώβριο. Λίγους μήνες αργότερα με πλησίασε· γρήγορα και αναπάντεχα καταλήξαμε μαζί. Ήταν καλοκαίρι, όμως, κι έφυγα για δουλειά. Όταν επέστρεψα είχαν προκύψει κάποια σοβαρά θέματα, που άλλαζαν πολύ την κατάσταση. Μισό χρόνο αργότερα μετά από πολλή υπομονή και επιμονή χωρίσαμε. Τότε κατάλαβα, γιατί λένε πως ο χωρισμός είναι ένας μικρός θάνατος. Έπειτα από μήνες έτυχε και μιλήσαμε. Μου είπε πως μας χώρισε ο χρόνος και η θάλασσα. Ίσως... Το Ναύπλιο όμως παραμένει ο τόπος που γεννήθηκε ο πρώτος μου έρωτα.

Ρένια

Καταγραφή: Ειρήνη Λύκου

Γενέθλια

51

Τα δέκατα ένατα γενέθλιά μου τα πέρασα στο Ναύπλιο. Ολόκληρη η ημέρα είχε κυλίσει ήρεμα και φυσιολογικά. Το βράδυ θα έβγαινα με την φίλη μου να το γιορτάσουμε. Βαμμένες και φτιαγμένες, φεύγουμε από το σπίτι και κατευθυνόμαστε στην παλιά πόλη συζητώντας πού θα πάμε. Μου πρότεινε να πάμε πρώτα μια βόλτα να περπατήσουμε και να πάμε στο Φάρο να κάτσουμε. Για να πω την αλήθεια, ξενερωμένη εντελώς, συμφώνησα να πάμε, λέγοντας από μέσα μου πως αυτά είναι τα χειρότερα γενέθλια της ζωής μου. Αφού φτάσαμε στο Φάρο, μου ζήτησε να κάτσω στη μέση να με βγάλει φωτογραφία και ξαφνικά ξεπετάχτηκαν από πίσω καμιά δεκαριά και παραπάνω ίσως φίλοι από τη θεατρική ομάδα στην οποία συμμετέχω, με μπαλόνια, καπελάκια γενεθλίων και μια τούρτα που έγραφε πάνω «Σ' αγαπάμε, Άλκηστη». Ύστερα από το τραγουδάκι και πολλές φωτογραφίες πήγαμε στο Κοντραμπάσο για ποτό. Σε όλο το δρόμο έπαιζαν τουμπερλέκι τραγουδούσαν και κρατούσαν την τούρτα σαν τρόπαιο. Ήταν τα πιο όμορφα γενέθλια της ζωής μου και η ωραιότερη έκπληξη που θα μπορούσαν να μου κάνουν.

Άλκηστη

Καταγραφή: Ειρήνη Λύκου

Ιστορία 49^η

Τα ζάρια

52

Κάποτε υπήρξε μια χαρτοπαιχτική λέσχη στο Ναύπλιο, η οποία μάζευε όλη την αφρόκρεμα της Αργολίδος. Η αντίπαλη χαρτοπαιχτική λέσχη στο Άργος έχασε εξαιτίας της πολύ κόσμο. Έμαθαν, όμως, ότι στις 20 Οκτωβρίου του 2005 θα γινόταν μεγάλο παιχνίδι με ζάρια στην χαρτοπαιχτική λέσχη του Ναυπλίου. Η χαρτοπαιχτική του Άργους τότε το σφύριξε στα αυτιά της αστυνομίας, η οποία τους μπλοκάρισε και τους οδήγησε στο δικαστήριο. Ο εγωπαθής της παρέας, όταν ρωτήθηκε αν έπαιζαν ζάρια, απάντησε: «Και τι μαζευτήκαμε να κάνουμε, κύριε πρόεδρε; Ζάρια να δουν τα μάτια σας». Και εκεί που όλα έδειχναν ότι θα την έβγαζαν καθαρή, με αυτό που είπε οι ποινές άλλαξαν προς το χειρότερο.

Δημήτρης

Καταγραφή: Ανώνυμος

Ιστορία 50^η

Ο κινηματογράφος

53

Ο κυρ-Γιώργος, ο ράφτης, απολάμβανε τον κινηματογράφο, πέφτοντας σε ύπνο βαθύ. Όταν ξυπνούσε στο τέλος της προβολής, ρωτούσε αν παντρεύτηκαν και έλεγε: «Μπράβο, να μας ζήσουνε!» Σε μια προβολή ταινίας ξύπνησε πριν την ώρα του και είδε στην ταινία μια κοπέλα που απατούσε τον μνηστήρα της τον ναυτικό· ξαφνικά σηκώνεται στη μέση του κινηματογράφου και άρχισε να την βρίζει χυδαία: «Πόρνη, αυτός θαλασσοδέρνεται και εσύ διασκεδάζεις». Και γιατί όλα αυτά; Γιατί ο γιος του ήταν ναυτικός.

Στέλιος

Καταγραφή: Ανώνυμος

Ιστορία 51^η

Η ιστορία του Χρήστου

54

Το γεγονός συνέβη δέκα ημέρες πριν από ένα συνέδριο για τον Καποδίστρια. Ο Χρήστος ήταν ο τρελός της πόλης. Το επίσημο του ντύσιμο ήταν ένα μαύρο κοστούμι, γραβάτα, παπιγιόν στο μέτωπο και μαύρο καπέλο. Ένα απογευματάκι εμφανίστηκε με ένα κουβά στο χέρι, ο οποίος ήταν γεμάτος με μαύρη μπογιά. Στάθηκε μπροστά στο άγαλμα του Καποδίστρια και του είπε: «Κύριε Γιάννη, βαρέθηκα να σας βλέπω ντυμένο πάντα στα λευκά». Έτσι, άδειασε όλη τη μαύρη την μπογιά στο άγαλμα. Αμέσως άρχισαν εργασίες καθαρισμού, για να προλάβουν το συνέδριο με το άγαλμα του Καποδίστρια καθαρό.

Ανδρέας

Καταγραφή: Ανώνυμος

Φόρτιζε το κινητό σου ή μια νεκρή πόλη

55

Πώς γνώρισα το Ναύπλιο; Ήμουν μια μέρα στην Αθήνα και ήθελα να πάω στη φίλη μου τη Μαρία στην Κόρινθο· επειδή η Μαρία μένει έξω από την Κόρινθο, είχα κανονίσει μαζί της να κατέβω εκεί και να έρθει να με πάρει. Άργησα να σχολάσω όμως από την δουλειά κι έχασα το τελευταίο λεωφορείο για Κόρινθο οπότε μου είπαν να πάω στα ΚΤΕΛ Αργολίδας και να κατέβω στον Ισθμό. Το λεωφορείο δεν είχε πολύ κόσμο, οπότε έπιασα δύο θέσεις για να χαλαρώσω που ήμουν κουρασμένη. Τι το ήθελα; Με πήρε ο ύπνος. Ξύπνησα από τον οδηγό του λεωφορείου που μου είπε «δεσποινίς φτάσαμε!». Μέχρι να καταλάβω τι είχε γίνει και να κατέβω από το λεωφορείο συνειδητοποιώ πως δεν είμαι στον Ισθμό αλλά στο Ναύπλιο. Πάω να πάρω τηλέφωνο τη Μαρία και το κινητό μου έχει κλείσει από μπαταρία. Πάω στο εκδοτήριο να δω αν είναι έχει άλλο λεωφορείο και είναι κλειστό. Δεν βάζω -προς έκπληξή μου- τα κλάματα και προχωράω μήπως βρω κάποιο μπαρ ανοιχτό για να πάρω ένα τηλέφωνο. Δεν κυκλοφορούσε ψυχή· είχε και κρύο, υγρασία. Το μόνο που επαναλάμβανα συνέχεια από μέσα μου ήταν «τέλεια!» με μια τεράστια δόση ειρωνείας. Ευτυχώς προχωρώντας πέτυχα ένα μπαρ με ελάχιστο κόσμο και η κοπέλα που δούλευε μου έδωσε το κινητό της για να πάρω τη φίλη μου. Όσες ώρες την περίμενα να έρθει, τα έπινα με τη Δέσποινα στο μπαρ και τελικά, όταν ήρθε η Μαρία έκατσε κι αυτή. Πολύ μεθυσμένες για να οδηγήσουμε, μείναμε στη Δέσποινα. Το πρωί πήγαμε για καφέ και την κεράσαμε πρωινό σε μία καφετέρια, για να την ευχαριστήσουμε. Μέσα στην ατυχία μου έκανα μια καλή φίλη και γνώρισα μια πανέμορφη πόλη. Από τότε έρχομαι εδώ συχνά στη νέα μου φίλη.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Δανάη Γκουτκίδου

Ο ταρίφας και οι φαντάροι ή πώς νόμισα ότι θα πεθάνω

56

Όταν ήμουν φαντάρος στο Ναύπλιο, δεκαεννέα χρονών, το ενενήντα κάτι, το Ναύπλιο μας φαινόταν άσχημο, νεκρό και κάπως σαν στοιχειωμένο. Οι έξοδοί μας ήταν βαρετές και λίγες και τίποτα ενδιαφέρον δεν συνέβαινε, εκτός από την καζούρα που κάναμε ο ένας στον άλλο. Στην πρώτη μου άδεια προκύπτει πρόβλημα με τα χαρτιά τα δικά μου αλλά και δύο άλλων φίλων μου και αντί να βγούμε πρωί βγαίνουμε βράδυ. Λέμε μεταξύ μας πως δεν υπάρχει πιθανότητα να χάσουμε ούτε ένα βράδυ από την άδεια και σκεφτόμαστε τρόπους να φύγουμε. Πάμε σε μία πιάτσα ταξί και ρωτάμε πόσο πάει μέχρι Αθήνα, για να το μοιραστούμε και από εκεί να πάρουμε το βραδινό τρένο. Πού τόσες χιλιάδες που μας ζήτησε ο ταρίφας. Πάμε σε ένα μπαρ να πιούμε μέχρι να ξημερώσει, για να φύγουμε με το πρωινό. Με τα πολλά γνωρίζουμε ένα τύπο που μας άκουσε να λέμε για τους ταρίφες και μας λέει να μας πάει αυτός. Ο τύπος ήταν ψηλός, λεπτός με γαμψή μύτη, χαίτη πίσω στα μαλλιά και φράντζα να πέφτει μπροστά. Δεν ξέρω αν φταίνε οι μπύρες ή το ότι θέλαμε πολύ να φύγουμε από την πόλη αλλά συμφωνήσαμε στα λεφτά που ουσιαστικά ήταν μόνο για τις βενζίνες και κατευθυνθήκαμε προς το αυτοκίνητό του. Δεν είχαμε ξαναδεί τέτοιο πράγμα, μαύρη μερσεντές με φιμέ τζάμια και πολύ χρήμα ριγμένο πάνω. Ανεβαίνει ο φίλος μου συνοδηγός και εγώ με τον άλλο φίλο μου πίσω. Με το που ξεκινήσαμε με σπινιάρισμα καταλάβαμε πόσο κακή ιδέα ήταν. Ο διπλανός μου έπιανε συνέχεια το χέρι μου λες κι ο μπροστά είχε πιάσει λαβή και παρμπρίζ σε μία προσπάθεια να μην φύγει από το παράθυρο. Κι ο δρόμος -όχι όπως τώρα- γεμάτος στροφές. Πιστέψαμε πως θα πεθάνουμε. Ο τύπος μάς πήγε σε σαρανταπέντε λεπτά Αθήνα. Δεν ξέρω ακόμη και σήμερα πως δεν βρεθήκαμε σε κανένα γκρεμό. Όταν κατεβήκαμε δεν μιλήσαμε μεταξύ μας, μέχρι να έρθει το τρένο. Στους γονείς μου δεν είπα τίποτα. Σήμερα, όταν λέω την ιστορία, πάντα γελάω· θυμάμαι την φάτσα του τύπου και μου φαίνεται κανονική, θυμάμαι τον Βαγγέλη που κόντευε να μου λιώσει το χέρι, θυμάμαι το στρατό στο Ναύπλιο, τις όμορφες από χρονική απόσταση βόλτες και γελάω.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Δανάη Γκουτκίδου

Ιστορία 54^η

Στο ΙΚΑ ή μια φίλη από παλιά

57

Περιμένοντας στην ουρά στο ΙΚΑ -μόλις είχα διοριστεί στο Ναύπλιο- δεν ήξερα κανέναν. Και τότε βλέπω την πρώτη μου συγγάτοικο που είχα στα Γιάννενα. Μόλις είχε διοριστεί κι αυτή. Τι πιο ωραίο από το να είσαι σε μία νέα πόλη και να συναντάς ένα δικό σου άνθρωπο! Νιώσαμε σαν να είμαστε φοιτήτριες από την αρχή. Κάναμε βόλτες, συζητούσαμε για τα πρώτα μας μαθήματα, τα παιδιά στο σχολείο. Μέχρι και να ξανασυγκατοικήσουμε σκεφτόμασταν, αλλά μας πρόλαβε ο έρωτας. Εκείνη παντρεύτηκε στο Άργος κι εγώ εδώ, στο Ναύπλιο. Μένω κοντά στα Lidl και με τον Φώτη, τον άντρα μου, μόλις κάναμε το πρώτο μας παιδάκι.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Δανάη Γκουτκίδου

Ιστορία 55^η

Συγκρούσεις Ναυπλίου - Άργους

58

Βρισκόμαστε στο Ναύπλιο το 1964. Το Ναύπλιο τότε δεν είχε νερό. Οι Ναυπλιώτες αναγκαζόμασταν να παίρνουμε νερό από το Άργος. Τα πράγματα εκείνο τον καιρό ήταν σε πολύ κακή κατάσταση όσον αφορά στις σχέσεις των κατοίκων του Ναυπλίου και του Άργους. Οι Αργίτες δεν ήθελαν να μας δίνουν νερό και συχνά δημιουργούνταν συγκρούσεις. Μία φορά, θυμάμαι, κατέβηκε ένας στην Πρόνοια και είπε ότι οι Αργίτες θα έρθουν από το Άργος για να μας δείρουν. Θυμάμαι μαζευτήκαμε στην πλατεία πολύς κόσμος, για να οργανωθούμε. Τότε στα περίχωρα του Ναυπλίου υπήρχαν βάλτοι και καλαμιές. Έτσι, μαζευτήκαμε όλοι και βάλουμε φωτιά στις καλαμιές, για να στεγνώσει ο βάλτος και να γίνει δύσβατος. Τώρα πλέον η μόνη είσοδος στο Ναύπλιο ήταν μέσω της Άργους, την οποία είχαμε περικυκλώσει και είχαμε ταμπουρωθεί. Ξέραμε ότι από εκεί θα έρθουν και έτσι έγινε. Η προσπάθειά τους, ωστόσο, απέτυχε.

Αργότερα αυτή η αντιπαλότητα μεταφέρθηκε στο γήπεδο. Όποτε γινόταν πρώτος αγώνας στο Ναύπλιο οι Αργίτες δεν πατούσαν για να μη φάνε ξύλο και εμείς βέβαια στα ντέρμπυ δεν πηγαίναμε στο γήπεδό τους για τους ίδιους λόγους.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κυπριανός Γεωργής

Ιστορία 56^η

Της Αναλήψεως

59

Την ημέρα της αναλήψεως την περνούσαμε στη Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής. Ετοιμαζόμασταν και πηγαίναμε στη Λειτουργία. Αφού τελείωνε η Λειτουργία, βγαίναμε στον έξω χώρο. Γύρω από τη Μονή υπήρχε ένα ποταμάκι. Σε εκείνο το σημείο όλες οι οικογένειες απλώνανε κουβέρτες και γευμάτιζαν. Έτσι και εμείς. Φέρναμε μία μεγάλη κουβέρτα και πάνω απλώνανε σαλάτες, χορτόπιτες, γουρνοπούλα, ποτήρια κρασί και ψωμί πολύ λιτά. Εκεί με τις συζητήσεις όλοι καταλήγαμε να γίνουμε μια παρέα, ανταλλάζαμε φαγητά, απόψεις και κάναμε χωρατά. Εμείς, πιτσιρικά τότε, άλλο που δε θέλαμε να τρέξουμε να παίξουμε κρυφτό ή μπάλα στη φύση.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κυπριανός Γεωργής

Ιστορία 57^η

Το καμάκι

60

Σε περιοχές όπως το Ναύπλιο και το Τολό τις δεκαετίες του '70 και του '80 σίγουρα, αν ήσουν νέος, θα γινόσουν καμάκι. Τα παιδιά εδώ ήμασταν πολύ οργανωμένα. Τότε, βέβαια, τα πράγματα που κάναμε ήταν πιο αγνά. Ο τρόπος ήταν απλός. Πηγαίναμε, πιάναμε την κουβέντα, τις κάναμε να γελάνε, να μας συμπαθήσουν και μετά έβλεπες αν εκείνες ανταποκρίνονταν. Θυμάμαι δυο τουρίστριες από την Αυστρία· αυτές μας είπαν ότι ζεσταίνονταν. Τότε εγώ πετάχτηκα μέχρι τον μανάβη και πήρα ένα καρπούζι και τους το έφερα. Το έσπασα μπροστά τους και πρόσφερα στη μία που μου άρεσε, ένα κομμάτι. Φυσικά και τα αγγλικά μου δεν ήταν και τα καλύτερα, αλλά εκείνη την εποχή για το Ναύπλιο ήταν σαν πτυχίο. Το παιχνίδι γινόταν με τα μάτια. Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες να σου πω τι έγινε μετά, αλλά πέρασα πολύ ωραία· και δεν ήταν η μόνη. Πάντως οι περισσότεροι από την παρέα του τότε καταλήξαμε να παντρευτούμε τουρίστρια και να γίνουμε οικογενειάρχες.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κυπριανός Γεωργής

Σαν παιδιά και εμείς τότε, γύρω στο '60, παίζαμε όλη την ώρα έξω. Το καλοκαίρι που έκανε πολλή ζέστη το περνούσαμε είτε στο λιμάνι και τις παραλίες είτε πηγαίναμε στους κάμπους κάτω από τα δέντρα που είχε σκιά. Όταν βρισκόμασταν κάτω από τα δέντρα στον κάμπο δεν μπορούσαμε να αντισταθούμε στα νεκταρίνια και τα βερίκοκα που υπήρχαν γύρω μας και έτσι πάντα αρπάζαμε κάτι. Μια φορά, όμως, για κακή μας τύχη πιάνει ο ιδιοκτήτης του κτήματος τον φίλο μου τον Πάνο κι έλεγε ότι θα καλέσει την αστυνομία. Η αστυνομία τότε δεν ήταν όπως τώρα· ρίχνανε και καμιά σε μικρούς κλέφτες. Τον θυμάμαι χαρακτηριστικά να λέει: «Θα έρθουνε, ρε, να σε κάνουν τουλούμι στο ξύλο· δεν ντρέπεσαι; Στον πατέρα σου τι θα πεις;»

Εμείς τα είχαμε κάνει πάνω μας και εκείνος να φωνάζει: «Συγνώμη, συγνώμη». Τελικά, τον πήρανε στο τμήμα. Ήταν τυχερός που ο πατέρας του ήταν δικαστικός και δεν τόλμησαν να τον αγγίξουν. Από τότε κάθε φορά που είχαμε ένα μπλέξιμο με τον νόμο στον Πάνο τρέχαμε και πάντα ήταν ο μόνος που την γλίτωνε. Αλλά όσο ξύλο και τιμωρίες δεν έτρωγε από την αστυνομία, το έτρωγε από τον πατέρα του.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κυπριανός Γεωργής

Ήταν καλοκαίρι του 2005 και έχουμε πάει με τον πατέρα μου για ψάρεμα στα λουτρά κάτω από το ρολόι. Εκείνος έχει πάρει το καλάμι του και εγώ το δικό μου. Εκείνη τη μέρα είχαμε πάει από τις έξι το πρωί, ενώ ο ήλιος ξεκινούσε να βγαίνει. Είχαμε πάρει ψωμοτύρι για δόλωμα και σκουλίκια. Φτάσαμε τα στήσαμε και ξεκινήσαμε. Η ψαριά δεν πήγαινε καλά· είχαμε πιάσει ένα μικρό σπάρο και ένα μικρό κεφαλόπουλο. Μετά απο περίπου μιάμιση ώρα και, αφού έχουμε πιάσει μόνο ένα ψάρι, έρχεται ένας παππούλης με ένα καλάμι με περίπου 20-25 αγκίστρια. Πρώτη φορά έβλεπα στη ζωή μου τόσα αγκίστρια σε ένα καλάμι. Μας ρωτάει αν μπορεί να ρίξει μία φορά εδώ που ψαρεύαμε. Εμείς του είπαμε ναι. Θυμάμαι μας λέει για πλάκα: «Ένα ψάρι θα σας πάρω και θα φύγω». Ρίχνει με το καλάμι στη θάλασσα και το στέλνει πολλά μέτρα μακριά. Καθώς, λοιπόν, περίμενε να τσιμπήσει το ψάρι μάς είπε ότι έρχεται από την άλλη μεριά της Αρβανιτιάς και είχε πάει για ψάρεμα και από τον πίσω δρόμο για Καραθώνα. Τον ρώτησα γιατί έχει τόσα πολλά αγκίστρια και μου είπε ότι είναι ένας δικός του τρόπος ψαρέματος, αλλά του παίρνει πολλή ώρα να αγκιστρώσει το καλάμι. Και καθώς έχουμε πιάσει τη συζήτηση νιώθει ότι έχει τσιμπήσει. Το πρώτο πράγμα που σκέφτηκα ήταν ότι μπορεί να ήταν ψαράκια μικρά και να του φαίνεται από την απόσταση κανένα μεγάλο, αλλά καθώς τραβούσε αυτό πρόβαλλε μεγάλη αντίσταση. Τότε εκείνος άφηνε πετονιά και μετά τραβούσε για να κουράσει το ψάρι και να μην μπορεί να αντισταθεί. Μετά απο μία μάχη περίπου πέντε λεπτών βγάζει μία τσιπούρα δύο περίπου κιλών. Εμείς είχαμε μείνει άφωνοι και εκείνος γελούσε. Έβγαλε το κινητό και πήρε τη γυναίκα του να της πει ότι θα μαγειρέψει ψαρόσουπα. Ύστερα, μας ευχαρίστησε και έφυγε. Εμείς προσπαθώντας να συνειδητοποιήσουμε αυτό που είδαμε και λίγο εκνευρισμένοι, γιατί ψαρεύαμε εκεί μιάμιση ώρα και δεν είχαμε πιάσει τίποτα αξιόλογο, συνεχίσαμε το ψάρεμα. Και στο τέλος να με κοιτάζει ο πατέρας μου και να μου λέει: «Και μας το 'πε: ένα ψάρι θα σας πάρω και θα φύγω».

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κυπριανός Γεωργής

Τα παιδικά μου χρόνια δηλαδή αρχές με τέλη της δεκαετίας του '90 τα περνούσα στην πλατεία της Πρόνοιας. Σε εκείνη την περιοχή τότε είχαμε και ένα μαγαζί, σουβλατζίδικο. Θυμάμαι τα παιδικά μου χρόνια μύριζαν λάδι, τζατζίκι, χόμα, σκόνη και αίμα. Καθόμασταν με τον αδερφό μου και τους φίλους μου και τρώγαμε και στη συνέχεια παίζαμε μπάλα σε όλη την πλατεία μέχρι τα μεσάνυχτα. Θυμάμαι πόσες φορές είχα περάσει τα κάγκελα του σχολείου απέναντι, για να πιάσω την μπάλα, πόσες φορές τσακωνόμασταν για το σκορ, πόσες φορές έπεφτε η μπάλα στο σιντριβάνι στη μέση της πλατείας, το οποίο είχε και κάγκελα με καρφιά γύρω γύρω, πόσες φορές κοντεύανε να μας πατήσουν αυτοκίνητα, γιατί η μπάλα έφευγε από την πλατεία, την έπαιρνε η κατηφόρα και έβγαινε στο δρόμο και εμείς τρέχαμε να την προλάβουμε, πόσες φορές χτυπούσαμε σε γόνατα, χέρια. Τώρα περνάς και είναι άδεια η πλατεία, πού και πού θα δεις κάνα δυο παιδιά να παίζουν για λίγο και τίποτα παράξενους τύπους. Και είναι κρίμα, γιατί η πλατεία είναι σε καλύτερη κατάσταση από ό,τι ήταν, όταν παίζαμε εμείς.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κυπριανός Γεωργής

Ιστορία 61^η

Το τρένο

64

Πρόκειται για μία ιστορία που χρονολογείται την εποχή που κατασκευάστηκε το σιδηροδρομικό δίκτυο της Αργολίδας και αφορά στο πρώτο τρένο που έφτασε στην περιοχή Ναυπλίου. Οι άνθρωποι των περιοχών αυτών ήταν αποκομμένοι από κάθε μορφή τεχνολογίας και η επικοινωνία ήταν δύσκολη. Κατασκευάζονται, λοιπόν, οι πρώτες ράγες στις περιοχές αυτές και το πρώτο τρένο μπαίνει σε λειτουργία. Τα τρένα τότε λειτουργούσαν με κάρβουνα και έκαναν βαρύ ήχο. Όταν πέρασε για πρώτη φορά το τρένο έξω από τα χωριά, οι χωρικοί δεν ήξεραν τι ήταν αυτό που έβλεπαν κι άκουγαν. Κάποιοι χωρικοί από το φόβο τους και βλέποντας το τρένο να κατευθύνεται προς το επόμενο χωριό τρέχουν να προειδοποιήσουν τους χωρικούς. Καθώς προλαβαίνουν το τρένο και φτάνουν πριν από αυτό στο χωριό, ειδοποιούν τους χωρικούς ότι καταφθάνει ένα τέρας που βγάζει καπνό και κάνει έναν βαρύ ήχο. Οι χωρικοί φοβούμενοι ότι το τέρας θα τους επιτεθεί και θα τους φάει, μαζέψανε όσο περισσότερο σανό μπορούσαν το τοποθέτησαν μπροστά στις ράγες και του έκαναν νόημα να σταματήσει. Σκοπός τους ήταν να του προσφέρουν σανό, για να φάει, να χορτάσει και να μην τους πειράξει. Την ιστορία αυτή την έχω ακούσει και σε άλλες περιοχές και λογικά αποτελεί δημιούργημα φαντασίας, αλλά δε παύει να είναι χιουμοριστική κι ενδιαφέρουσα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κυπριανός Γεωργής

Ιστορία 62^η

Η προφητεία

65

Κάθε καλοκαίρι έρχονται τα ξαδέρφια μου στο Ναύπλιο από την Αθήνα και μαζευόμαστε όλοι στο σπίτι της γιαγιάς. Ένα μεσημέρι, λοιπόν, όπως καθόμασταν στην αυλή, χαζεύαμε τη βάρκα του παππού. Το караβόπανο ήταν τεράστιο κι ο ήλιος πολύς. Έτσι, μας ήρθε η ιδέα να φτιάξουμε μια σκηνή. Βγάλαμε το караβόπανο, πήραμε μια γλάστρα της γιαγιάς, ένα κοντάρι σκούπας και δυό μικρά χαλάκια. Βάλαμε μέσα στη γλάστρα με το χώμα το κοντάρι να στέκεται όρθιο και από πάνω πετάξαμε το караβόπανο, στρώσαμε και κάτω τα χαλάκια και είχαμε έτοιμη τη σκηνή μας. Δεν μας έφτανε, όμως, μόνο αυτό. Ντύσαμε τον ξάδερφό μας μέντιουμ, με ένα πανί στο κεφάλι και διάφορα μαντίλια πάνω του και μας επισκέπτονταν ένας ένας οι συγγενείς για να ρωτήσουν για το μέλλον τους. Ασήμωναν και ο ξάδερφός μου έλεγε. Στην μαμά μου είχε πει ότι θα κάνει άλλα δύο παιδιά. Τι να πιστέψεις από ένα παιχνίδι παιδιών. Κι όμως η μαμά μου λίγα χρόνια μετά γέννησε τα δυο μου αδερφάκια!

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Ιστορία 63^η

Εφηβική περιπέτεια

66

Ένα βράδυ είχα κανονίσει με τις κολλητές μου να κοιμηθούμε όλες σπίτι μου. Ήμασταν πέντε κορίτσια στο γυμνάσιο. Το βράδυ, όταν μας καληνύχτισε η μαμά και έπεσε για ύπνο, τότε άρχισαν όλα. Όταν βεβαιωθήκαμε πως η μαμά κοιμάται, πήγαμε όλες σιγά σιγά στην κουζίνα και φτιάξαμε καφέ, για να μην κοιμηθούμε. Μόλις τελειώσαμε τον καφέ μας, μας έπιασε μια λιγούρα και θυμήθηκα πως η μαμά είχε φτιάξει παγωτό στρατσιατέλα, το αγαπημένο μου. Το φάγαμε σε κλάσματα δευτερολέπτου. Αφού μιλήσαμε, μια από εμάς πέταξε την ιδέα να πάμε στην παραλία! Για να μην ανοίξουμε την πόρτα και μας ακούσει η μαμά, πηδήξαμε από το παράθυρο κρατώντας η μια την άλλη και με σιγανά βήματα βγήκαμε από την εξώπορτα της αυλής. Όπως ήμασταν με τις πυτζάμες πήγαμε στην Αρβανιτιά. Τρέξαμε όλες μαζί και κάναμε βουτιά στη θάλασσα! Όταν τελειώσαμε το μπάνιο μας και με τον φόβο ότι η μαμά μπορεί να ξυπνήσει στραγγίξαμε τα ρούχα μας και επιστρέψαμε σπίτι. Ήταν μια από τις ωραιότερες περιπέτειες της εφηβείας μου!

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Ιστορία 64^η

Σπίτι για το καλοκαίρι

67

Ο παππούς μου είναι ρακοσυλλέκτης και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν χίλια δυο άχρηστα πράγματα στην αποθήκη του σπιτιού του. Ένα καλοκαίρι, λοιπόν, με την αδερφή μου και τα ξαδέρφια μας ανοίξαμε την αποθήκη και βρήκαμε χίλια δυο μικροπραγματάκια με τα οποία, όμως, θα μπορούσες να γεμίσεις ακόμα και σπίτι. Έτσι αποφασίσαμε να φτιάξουμε το δικό μας σπιτάκι για το καλοκαίρι. Γυρίζοντας την αυλή και ψάχνοντας πού θα στήσουμε το σπίτι μας φάνηκε καλή επιλογή η ταράτσα του σπιτιού. Αρχίσαμε, λοιπόν, να ανεβάζουμε ένα ένα διάφορα έπιπλα. Βρήκαμε ένα παλιό σιδερένιο καναπέ, ένα μικρό ξύλινο τραπεζάκι, μια ξαπλώστρα, μια μεγάλη ομπρέλα και, το πιο περίεργο, ένα καροτσάκι από αυτά που έχουν στα νοσοκομεία για να πηγαίνουν στους ασθενείς το φαγητό. Αυτό το καροτσάκι ήταν η κουζίνα μας. Το ωραίο με την ταράτσα ήταν ότι γύρω γύρω από το σπίτι υπήρχαν δέντρα και τα κλαδιά τους μας έκαναν σκιά. Κανείς από τους συγγενείς δεν μας είχε καταλάβει. Όσπου μια μέρα μάς βρήκε η θεία μας. Μας υποσχέθηκε ότι δεν θα μας μαρτυρήσει και ότι θα μας έφερνε να φάμε μυστικά. Έτσι, βρήκαμε ένα ψάθινο καλάθι, το δέσαμε με ένα σχοινί σε ένα δέντρο και μας το γέμιζε η θεία με λιχουδιές. Πέρασαμε όλο το καλοκαίρι εκεί πάνω. Η ιστορία μου, όμως, δεν έχει καλό τέλος, καθώς μας ανακάλυψε ο παππούς και έπρεπε να τα γυρίσουμε όλα στην αποθήκη.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Ένας νέος κύκλος

68

Είναι Αύγουστος και έχουμε βγει με τις φίλες μου σε ένα μαγαζάκι με ζωντανή μουσική στην παλιά πόλη για να γιορτάσουμε την πανσέληνο. Καθώς, λοιπόν, πίνουμε το κρασί μας μπαίνει στο μαγαζί μια παρέα αγοριών. Όλα τα κορίτσια ενθουσιάστηκαν, αλλά εγώ δεν είχα δώσει πολλή σημασία. Κάποια στιγμή μια φίλη μου μου ζήτησε να γυρίσω να κοιτάξω διακριτικά ένα από τα αγόρια στο μπαρ. Εκείνη μου έδειχνε το παιδί με την κίτρινη μπλούζα, αλλά εμένα τα μάτια μου δεν μπορούσαν να ξεκολλήσουν από εκείνον με την κόκκινη. Όπως κοιτάζω, λοιπόν, το βλέμμα του πετυχαίνει το δικό μου. Γρήγορα παίρνω το βλέμμα μου από πάνω του και πίνω μια γουλιά κρασί. Κάθε φορά που θα τον κοιτούσα με κοιτούσε και εκείνος. Χαμογελούσαμε δειλά. Σηκώθηκα και χόρεψα ένα αργό τσιφτετέλι και σε κάθε μου στροφή τον κοιτούσα. Τα βλέμματα συνεχίστηκαν για αρκετή ώρα, ώσπου κάποια στιγμή τον βλέπω να σηκώνεται με την παρέα του από το τραπέζι τους. Έφυγε. Δεν ήξερα καν το όνομα του. Για λίγη ώρα δεν μπορούσα να συγκεντρωθώ. Τελειώνουμε το κρασί μας και πάμε σε ένα άλλο μπαρ λίγο πιο δίπλα. Είχε πολύ κόσμος. Καθώς έπινα το ποτό μου νιώθω ένα χέρι στον ώμο μου. Γυρίζω και ήταν αυτός. Κοκάλωσα. Αρχίσαμε να μιλάμε αμήχανα, ώσπου κάποια στιγμή μου πρότεινε να πάμε μια βόλτα. Περπατούσαμε παραλιακά και καταλήξαμε στα κανόνια. Χαζεύαμε θάλασσα, ουρανό και πανσέληνο. Εκεί, δώσαμε το πρώτο μας φιλί. Το φεγγάρι εκείνο το βράδυ έκλεινε τον κύκλο του και εγώ άνοιγα τον δικό μου μαζί του.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Ιστορία 66^η

Η μουσική

69

Ένα ανοιξιάτικο απόγευμα είχαμε πάει με την παρέα μου στην είσοδο του Αρχαιολογικού μουσείου στην πλατεία Συντάγματος και είχαμε καθίσει εκεί με μια μπύρα στο χέρι. Χαζεύαμε τον κόσμο και τα παιδάκια που παίζανε. Όσο νύχτωνε και άρχιζε να φεύγει ο πολύς κόσμος, ήρθε ένα παλικαράκι με την κιθάρα του και άρχισε να παίζει και να τραγουδάει. Τα τραγούδια του μας ήταν γνωστά και αρχίσαμε να τραγουδάμε και εμείς μαζί του. Μας πλησίασε και κάθισε μαζί μας συνεχίζοντας να παίζει. Ο ένας από τους φίλους μου που ήξερε να παίζει κιθάρα πήγε και την πήρε και ξεκίνησε και εκείνος μαζί. Όσο περνούσε η ώρα, κάποιои κάθισαν μαζί μας και ξεκίνησαν το τραγούδι. Χωρίς να το καταλάβουμε είχε μαζευτεί γύρω μας ένα πλήθος ανθρώπων και είχαμε γίνει μια μεγάλη μουσική παρέα. Άγνωστοι μεταξύ αγνώστων που μας συνέδεε η μουσική.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Μια ευχή

70

Στις 25 Οκτωβρίου του 2012, είχε έρθει μια πολύ αγαπημένη μου τραγουδίστρια να κάνει μια συναυλία στα Goodies, απέναντι από την πλατεία, όπου βρίσκεται το άγαλμα του Καποδίστρια στο Ναύπλιο. Καιρό πριν είχαμε κλείσει εισιτήρια με την κολλητή μου, για να πάμε να τη δούμε. Καθώς εξελισσόταν η συναυλία, στο αγαπημένο μου τραγούδι είχα σηκώσει τα χέρια μου ψηλά και τραγουδούσα. Όπως κουνούσα τα χέρια μου, το αριστερό μου χέρι ακούμπησε το χέρι ενός αγοριού που ήταν δίπλα μου. Κοιταχτήκαμε. Χαμογελάσαμε, πιάσαμε ο ένας το χέρι του άλλου και συνεχίσαμε να τα κουνάμε στο ρυθμό της μουσικής. Στο διάλειμμα γνωριστήκαμε και αρχίσαμε να μιλάμε. Τον έλεγαν Χαράλαμπο και ήταν δεκαέξι χρονών. Αυτό που λένε ότι σε έναν άγνωστο μπορείς να μιλήσεις για την ζωή σου πιο ανοιχτά και ειλικρινά το κατάλαβα εκείνη τη μέρα. Ξεκίνησε να μου μιλάει για τη ζωή του και την οικογένειά του. Ο μπαμπάς του είχε ένα παιδί από μια παράλληλη σχέση, για το οποίο ο Χαράλαμπος έμαθε έξι χρόνια μετά από τη γέννησή του. Δεν έφτανε αυτό· ο μπαμπάς του ήταν εθισμένος στα ναρκωτικά και στα δεκαέξι του χρόνια ο Χαράλαμπος τον πήγαινε σε κέντα απεξάρτησης. Έμαθα πολλά ακόμα πράγματα για εκείνον. Πράγματα που σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση δεν θα μου τα έλεγε ποτέ. Κρατήσαμε κάποια επαφή από τηλεφώνου για περίπου δύο χρόνια, γιατί δεν έμενε στο Ναύπλιο, και σιγά σιγά χαθήκαμε. Μετά από αρκετά χρόνια τον βρήκα στο facebook τυχαία και αρχίσαμε να μιλάμε. Αργότερα έμαθα ότι ακολούθησε τα αχνάρια του πατέρα του και είναι πλέον εθισμένος στα ναρκωτικά. Από τότε δεν ξαναμιλήσαμε. Ελπίζω, ωστόσο, να κατάφερε να απεξαρτηθεί και να κάνει μια καλή και χαρούμενη ζωή.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Ιστορία 68^η

Σκιά στο Παλαμήδι

71

Ένα βράδυ είχαμε πάει με τον φίλο μου μια βόλτα στο Παλαμήδι, για να απολαύσουμε τη θέα. Όπως καθόμασταν, λοιπόν, αγκαλιά ακούσαμε έναν θόρυβο πίσω μας στα δέντρα. Δεν δώσαμε πολλή σημασία, μιας κι ο αέρας θα μπορούσε να είχε κουνήσει κάποια κλαδιά. Ξαφνικά γυρίσαμε και οι δύο ταυτόχρονα το πρόσωπό μας προς τα αριστερά· σαν να είδαμε κάτι, μια σκιά. Είχα ακούσει παλιότερα για τον περίφημο φύλακα του Παλαμηδίου αλλά δεν είχα δώσει πολλή σημασία. Πρόκειται για μια αρκετά γνωστή ιστορία σύμφωνα με την οποία υπάρχει φάντασμα στο πασίγνωστο κάστρο του Παλαμηδίου. Σύμφωνα με τον αστικό θρύλο, το φάντασμα εμφανίζεται κάτω από ένα κυπαρίσσι μέσα στο κάστρο κυρίως και αφορά προφανώς σε κάποιο φυλακισμένο που έχασε τη ζωή του. Όταν είδαμε και οι δύο τη σκιά, αμέσως θυμήθηκα αυτή την ιστορία. Μπήκαμε γρήγορα φοβισμένοι στο αυτοκίνητο και εξαφανιστήκαμε!

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Ιστορία 69^η

Συναυλία

72

Κάναμε βραδινές πρόβες στο Τριανόν με την μπάντα μου, μιας και ήταν οι μοναδικές ώρες που μπορούσαμε να συναντηθούμε όλοι. Ήμασταν επτά άτομα μέσα στο θέατρο. Σε κάθε τραγούδι μάς χειροκροτούσαν αυτοί που καθόντουσαν από κάτω. Από τραγούδι σε τραγούδι, όμως, το χειροκρότημα γινόταν όλο και πιο δυνατό. Όταν κοιτάξαμε, λοιπόν, στις καρέκλες των θεατών, παρατηρήσαμε ότι το θέατρο ήταν σχεδόν γεμάτο από κόσμο. Αυτό που είχε συμβεί ήταν ότι ο κόσμος που περνούσε έξω από το θέατρο και άκουγε την μουσική, έμπαινε μέσα να δει τι συμβαίνει και καθόταν να παρακολουθήσει τη συνέχεια. Από το πουθενά, λοιπόν, αντί για πρόβα, κάναμε ολόκληρη συναυλία!

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Ιστορία 70^η

Φύλακας Άγγελος

73

Ζω στο Ναύπλιο εδώ και τρία χρόνια. Τους τελευταίους μήνες βλέπω πολύ συχνά στον δρόμο, αλλά και σε διάφορα μαγαζιά, μια κοπέλα με ξανθά μαλλιά, γαλανά μάτια και αγγελικό πρόσωπο. Ένα αγαπημένο μέρος που επισκέπτομαι μόνος μου, όταν έχω τις μαύρες μου, είναι το ρολόι. Με ηρεμεί ο αέρας και η ησυχία εκεί πάνω. Ένα απόγευμα που ήμουν πολύ καταρρακωμένος λόγω ενός πολύ δυσάρεστου γεγονότος, είχα ανέβει εκεί ψηλά και σκεφτόμουν να δώσω τέλος στη ζωή μου. Ήμουν με τις μύτες των ποδιών μου στην άκρη του γκρεμού έτοιμος να κάνω αυτό το λάθος. Πήρα μια βαθιά ανάσα, και εκείνη ακριβώς τη στιγμή με αγκάλιασαν δύο χέρια και με τράβηξαν προς τα πίσω. Ήταν αυτή η κοπέλα. Το αγγελικό της πρόσωπο και όλα τα χαρακτηριστικά της δεν ήταν τυχαία, γιατί σίγουρα ήταν ο φύλακας άγγελός μου.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστίνα Αθανασοπούλου

Ιστορία 71^η

Γερασμένη αισιοδοξία

Μεσόκοπη φιγούρα, καμπουριαστό από το πέρασμα του χρόνου παράστημα, πρόσωπο χαρακωμένο από τον ήλιο και την άλμη της Αργολίδος και μπαστουνάκι από ελιά να συνοδεύει κάθε περπάτημά της· αυτά τα χαρακτηριστικά συγκροτούν την εικόνα της κυρα-Φεβρωνίας. Ο χρόνος μπορεί να στάθηκε σκληρός επάνω της, μα το κοφτερό της μυαλό και τα σπινθηροβόλα της καταγάλανα μάτια της δηλώνουν μια διάφανη νεότητα.

74

Ζει σε ένα πέτρινο σπιτάκι με μια μικρή καταπράσινη αυλίτσα, μαζί με τις δέκα κότες της, τον ζωντοχήρο γιο της και τα δύο της εγγόνια που τα υπεραγαπά -ίσως πιο πολύ και από το ίδιο της το παιδί. Κάθε μέρα ξυπνά με την ανατολή του ήλιου και με τις πρώτες ηλιαχτίδες ετοιμάζει το ζεστό καφέ, το γάλα, το ψωμί, το μέλι και τρία φρέσκα αυγά για τους λατρεμένους της, δηλαδή ένα πλήρες φτωχικό πρωινό.

Κάθε Πέμπτη, σημαντική μέρα γι' αυτήν, πρέπει να πουλήσει τα πενήντα αυγά που μάζωξε όλη την εβδομάδα. Πηγαίνει και ξυπνά τα εγγόνια της φιλώντας τα στο μέτωπο, υπενθυμίζοντάς τους ότι ήρθε η ώρα για το σχολείο και φωνάζει επιτακτικά στον γιο της να ξυπνήσει αμέσως και να πάει στην δουλειά, να βγάλει το λιγοστό μεροκάματο.

Μετά το πρωινό τους αποχαιρετά με χαμόγελο και αναχωρεί βιαστικά για τη Λαϊκή. Είναι αργοπορημένη σήμερα και πρέπει τα βήματά της να είναι γοργά· η απόσταση που έχει να διανύσει είναι μεγάλη. Δύο ολόκληρα χιλιόμετρα! Γι' αυτήν περισσότερο από μία ώρα. Στη διαδρομή ακούει την καρδιά της να κτυπά τόσο δυνατά, που νομίζει ότι θα εκραγεί. Κάθε τόσο ξαποσταίνει να ξεκουράσει τα γέρικα πόδια της, βαρυγκωμά και ανησυχεί για το αν θα φτάσει έγκαιρα να πουλήσει τηνπραμάτειά της.

Ευτυχώς έφτασε έγκαιρα και πρόφτασε να καθίσει δίπλα σε ένα πάγκο με λεμόνια. Ο κόσμος είναι πολύς και όλοι αγοράζουν μερικά αυγά· χαράς ευαγγέλια για την κυρα-Φεβρωνία, σίγουρα θα ξεπουλήσει... Το πουγκί στον κόρφο της γέμισε με χρήμα και πριν το μεσημέρι θα είναι στο σπίτι να μαγειρέψει και να υποδεχθεί τους λατρευτούς της άνδρες.

Η επιστροφή είναι σκέτο πανηγύρι· ατέλειωτες συζητήσεις με τις αγάπες της για τα συμβάντα της ημέρας. Στο σπίτι δεν υπάρχει τηλεόραση, γιατί, όπως ισχυρίζεται η αρχοντογιαγιά, κοιμίζει το πνεύμα. Οι δείκτες του ρολογιού δείχνουν εννέα και δέκα και ο γιος βγαίνει έξω για τον καθιερωμένο περίπατο· θα επιστρέψει αργά, μετά τα μεσάνυχτα, και η μάνα καθισμένη βαθιά στη πολυθρόνα θα περιμένει καρτερικά την επιστροφή του. Ο μεγάλος εγγονός την φιλά, την καληνυχτίζει πηγαίνοντας στο κρεβάτι του.

Ο μικρός λαγοκοιμάται στο τραπέζι της κουζίνας και η κυρα-Φεβρωνία με δυσκολία τον αρπάζει στα κουρασμένα χέρια της και τον τοποθετεί προσεχτικά στο κρεβάτι, φιλώντας τον στο μέτωπο και ψιθυρίζοντας «Γλυκά σου όνειρα μωρό μου και μην ανησυχείς αύριο όλα θα είναι καλύτερα για σένα και για όλους μας».

Ανώνυμος

Καταγραφή: Λορένα Λευκοκόιλου

Ιστορία 72^η

Παραπονεμένο λιοντάρι

Ο αδερφός μου ο Κίτσος ήταν ένας εικοσιπεντάχρονος όμορφος νέος, ψηλός με καλογυμνασμένο αθλητικό σώμα, σγουρά καστανά μαλλιά, θεληματικό πηγούνι και ανοιχτόχρωμα μάτια. Η ζωή του ήταν περιπετειώδης και τυχοδιωκτική, από πτυχιούχος του Πάντειου και γνώστης πέντε ξένων γλωσσών μυήθηκε στο σκληρό επάγγελμα του τυροκόμου, κληρονομιά από τον συγχωρεμένο πατέρα μας .

75

Αληθινά πολύ δύσκολη η δουλειά του! Καθημερινά ξυπνούσε στις τέσσερις το πρωί για να ταΐσει, να αρμέξει και να περιποιηθεί τα ζωντανά του. Η ζωή εδώ στο βουνό απόμακρη από τον κόσμο, τις ανέσεις της πόλης και όλες τις τοξικές συνήθειες που την συνοδεύουν. Τα φυσικά προϊόντα που καταλάωνε, το ντόπιο κρέας, μέλι, γάλα, λάδι και κρασί του έδιναν απίστευτη ενέργεια.

Κάθε Σάββατο ήταν σημαντική μέρα για τον αδερφό μου. Όπως κάθε βδομάδα την ίδια ημέρα θα επισκεπτόταν οπωσδήποτε την παλιά πόλη κάτω στο Ανάπλι. Οδηγούσε με περισσή χαρά το τζιπάκι του στρίβοντας απότομα στις στροφές του βουνού στην καταπράσινη διαδρομή προς την πόλη. Έπειτα από είκοσι λεπτά μουσικής διαδρομής η πόλη εμφανίζονταν μπροστά του. Συνήθως πάρκαρε το αμάξι του κοντά στον σιδηροδρομικό σταθμό και με γοργό ρυθμό περπατούσε το λιμάνι εντοπίζοντας τα εστιατόρια με το πιο φρέσκο κρέας και ψάρι. Εξάλλου είχε εξαιρετική όσφρηση! Η πλατεία Συντάγματος γι' αυτόν ήταν πλατεία ξεγνοιασιάς! Καλοχτυπημένος παγωμένος καφές συνοδευόμενος με κρυστάλλινο νερό και για λιχουδιά λουκουμάδες. Η πλατεία ήταν σχεδόν άδεια, κάθε καφετέρια φιλοξενούσε πέντε έως δέκα άτομα το πολύ. Την προσοχή του αποσπούσε κάθε τόσο κάποιος πρωινός περαστικός που με γοργά βήματα περπατούσε την πλατεία.

Άφηνε τον αναπτήρα και τα τσιγάρα του στο τραπεζάκι και πετάγονταν προς το απέναντι μαγαζάκι για ν' αγοράσει την πρωινή εφημερίδα. Μετά από δύο ώρες ανάγνωσης, είχε ξεκοκαλίσει κυριολεκτικά όλη την ελληνική και ξένη επικαιρότητα. Στην διαδρομή κάπου κάπου σταματούσε κοιτώντας διερευνητικά τα μαγαζιά. Όμως, εκείνο το Σάββατο αγόρασε για τελευταία φορά ένα ξύλινο χειροποίητο σκαλισμένο σταυρουδάκι, το οποίο το φόρεσε στο λαιμό του και ένα κομπολόγι φτιαγμένο από χάντρες πετρώματος ηφαιστιογενούς λάβας. Ανηφόρισε το Παλαμήδι και εντυπωσιάστηκε εκείνη την φορά απ' τη θωριά τού σκαλιστού στην πέτρα κοιμώμενου θλιμμένου πέτρινου λιονταριού.

Αφού πέρασε μέσω του τσιμεντένιου μονοπατιού, έφτασε στην θάλασσα. Η θάλασσα ήταν σκέτος γαλαζοπράσινος καθρέπτης. Καθόλου τρικυμία και αέρηδες, πραγματικά χάρμα οφθαλμών και όχι μόνο! Προμήνυε ατέλειωτες βουτιές, κολύμπι και ηλιοθεραπεία εκείνο το καλοκαίρι. Ο Κίτσος, αφού έστρωσε την πετσέτα του, πήρε από το σακίδιο την μάσκα του και όρμησε στην βαθιά θάλασσα αναζητώντας κάποιο μεγάλο κοχύλι ή κάποιο αστακό. Ο χρόνος στον βυθό κυλά αργά βουβά, μα συγχρόνως αξιοθαύμαστα. Όμως, φαίνεται να γοητεύτηκε μάλλον πολύ από την ζωή στη σκοτεινή θάλασσα και τα χέρια του που κρατούσαν τα πέντε μεγάλα πορφυρόχρωμα κοχύλια δεν βγήκαν ποτέ. Ο Κίτσος κατά την διάρκεια της θαλάσσιας εξερεύνησης του υπέστη πνευμονικό οίδημα και δεν πρόλαβε να αντιδράσει -έστω να ζητήσει βοήθεια. Έτσι, πλησιάζοντας την ακτή είδα πολλά παιδιά να είναι τρομαγμένα από τον ψυχρό και αναίσθητο σώμα του που επέπλεε στο νερό. Ήταν πέντε το απόγευμα, τα λόγια περιττά

και τα συναισθήματα εξαιρετικά φορτισμένα. Πλέον είχα χάσει τον πολυαγαπημένο αδερφό μου, ο οποίος ήταν το λιοντάρι της οικογένειας. Ένας άνθρωπος που ζούσε και χαμογελούσε πάντα στους άλλους. Μέχρι και το τελευταίο λεπτό μου έκανε δώρο. Μου άφησε αυτά τα πολύτιμα κοχύλια, τα οποία τα έφτιαξα κορνίζα, τοποθετώντας στην μέση την φωτογραφία που θα επιθυμούσε και ο ίδιος με τις αγαπημένες του φίλες την προβατίνα Τασία, τη Βαγγελιώ και την Κική. Ο αδερφός μου και η απουσία του ήταν οι μεγαλύτεροι δάσκαλοι, αφού μου χάρισαν το δώρο της φιλοσοφίας της ζωής.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Λορένα Λευκοκόιλου

Ιστορία 73^η

Οι αναμνήσεις μιας πεταλούδας

77

Η ζωή στην Αθήνα είναι ίδια ακριβώς όπως σε κάθε μεγαλούπολη, γεμάτη κίνηση και στρες. Ευτυχώς γύρισα στο Ναύπλιο στην Πρόνοια, στο δροσερό πατρικό μου σπίτι. Εδώ μέσα, στους πρόποδες του κάστρου, πρωτάνοιξα τα μάτια μου και πρωταντίκρυσά τις χρυσές ηλιαχτίδες. Εδώ έκανα τα πρώτα μου βήματα και φοβισμένα ψέλλισα την πρώτη λεξούλα. Κάθε γωνίτσα και κάθε πράγμα μου θυμίζει λύπες και χαρές και το θάνατο των πολυαγαπημένων παππού και γιαγιάς.

Στο καθιστικό ακόμα θυμάμαι δίπλα από το τζάκι την γιαγιά να διηγείται κάθε μέρα και διαφορετική ιστορία από την παράδοση της πόλης. Η φαντασία μου κάλπαζε... Ιππότες, άλογα, στοιχειά, φυλακισμένοι επάνω στο κάστρο. Δολοφονίες πατριωτών, ήρωες της επανάστασεως και Τούρκοι αφέντες στην Παλιά πόλη.

Η κρεβατοκάμαρα μου θυμίζει μωρουδίστικα κλαψουρίσματα και ροχαλητά των γονιών μου. Το σαλόνι μου θυμίζει τα γλέντια με τους συγγενείς και φίλους, τα λαχταριστά ψητά, τα σπιτικά παραδοσιακά μελωμένα γλυκά της μητέρας μου και τις χειροποίητες τούρτες των γενεθλίων με αναμμένα κεράκια τόσα όσα τα χρόνια μου. Πόσες προσπάθειες κατέβαλλα για να τα σβήνω μονομιάς. Η κουζίνα; Αχ! Θεσπέσια μυρωδιά του κουραμπιέ, του μελομακάρονου και των γλυκών των Χριστουγέννων.

Ο κήπος; Άκουγα το χαρούμενο κελάιδισμα της αγριοκαρδερίνας, που φτερούγιζε χαρούμενα πάνω στο κλαδί της μηλιάς. Έβλεπα τον πατέρα μου να περιποιείται τα φυτά και μαζί να μαζεύαμε ώριμα φρούτα. Πιο νόστιμο φρούτο ήταν το πορτοκάλι που πρωτόφαγα στον κήπο. Μήπως μπορώ να ξεχάσω τις κομπόστες και τις μηλόπιτες, που ετοίμαζε η γιαγιά από τα φρούτα του κήπου. Δεν ξεχνώ τις κρύπτες για τα παιδικά μας παιχνίδια και την γηραιά μας κυρία, την Τάνια, τη χελώνα που φώλιαζε κάτω απ' την μεγάλη κοτρόνα στην γωνία της αυλής. Η μυρωδιά του γιασεμιού και του βασιλικού ευχάριστα έντονη ταξίδευε τις αισθήσεις.

Τώρα οι γονείς μου και οι παππούδες μου ταξίδεψαν και ανήκουν στην ιστορία. Όμως, η ιστορία εδώ στο Ναύπλιο είναι πάντα ζωντανή και με συντροφεύει σε κάθε μου βήμα. Αυτός είναι ο ανεκτίμητος θησαυρός μου, το πατρικό μου σπίτι, που δεν ανταλλάσσεται με κανένα πολυτελές διαμέρισμα στην Αθήνα, όσο ακριβοπληρωμένο κι αν είναι. Για αυτό το αγαπώ και θα το αγαπώ, το σπίτι μου, γιατί μου έδωσε την χαρά να ζήσω τρεις γενιές έως ότου γίνω και εγώ γιαγιά.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Λορένα Λευκοκόιλου

Ιστορία 74^η

Ο ξενιτεμένος

Η μπουρού του πλοίου ηχεί δυνατά, το πλοίο πλησιάζει έξω από το λιμάνι του Ναυπλίου. Αχνοφαίνεται το Μπούρτζι. Είναι μια ηλιόλουστη μέρα σε αντίθεση με την σκιερή καθημερινότητα στη χώρα που με φιλοξενεί, τη Δανία.

Ενώ ατενίζω τη θάλασσα και συλλογίζομαι πως πέρασαν εξήντα τέσσερα χρόνια ευτυχισμένης ζωής, με σταματά η ανακοίνωση από τα μεγάφωνα: «Όσοι από τους επιβάτες θέλουν να επισκεφτούν το Ναύπλιο να επιβιβαστούν στις μηχανοκίνητες βάρκες».

Επιτέλους έφτασε η στιγμή που περίμενα εδώ και τόσα χρόνια! Η παλιά πόλη είναι αληθινά υπέροχη. Μαγαζιά νέα - παλιά εξακολουθούν να είναι δεμένα αρμονικά σ' ένα παλιό σκηνικό αποτελούμενο από αρχοντικά σπίτια με μικρά μπαλκονάκια και πολύχρωμα φυτά.

Περνώ από τα μαγαζάκια και όλοι μου φωνάζουν από κάτι -λες και είμαι ξενος: "Welcome", "Greek souvenir", "pizza italiana", "gelato", "Greek salad", "souvlaki". Σκέφτομαι ότι πριν από σαράντα χρόνια έτρωγα παραδοσιακά Ελληνικά πιάτα σχεδόν καθημερινά.

Το υπέροχο χαμόγελο και γενικά το εκρηκτικό μεσογειακό ταπεραμέντο του Έλληνα πραγματικά δεν το έχω ξαναδεί στην μέχρι τώρα πειθαρχημένη ζωή μου. Όλα είναι θαυμάσια, όμως η ηλικία μου πλέον δεν μου επιτρέπει μεγάλη ταλαιπωρία και πρέπει να ξεκουραστώ σε κάποια καφετέρια στην κεντρική πλατεία.

Ως παλιός κάτοικος του Ναυπλίου γνώριζα ένα ήσυχο και παλιό αρχοντικό κτίσμα, το οποίο διατηρούσε το παραδοσιακό του ύφος σε αντίθεση με τις συνηθισμένες καφετέριες των νέων με την μουσική στη διαπασών. Παραγγέλλω τον καφέ μου στο ευγενικό παλικάρι που σερβίρει και το βλέμμα μου πέφτει πάνω στο επιβλητικό κάστρο που υψώνεται στο βάθος και αναλογίζομαι τις ιστορίες και τις ψυχές που έζησαν και πέθαναν πάνω σ' αυτό.

Η σκέψη μου διακόπτεται από την μυρωδιά του φρεσκοψημένου καφέ συνοδευόμενο από ένα πιατάκι με μικρές μπαλίτσες ιταλικού παγωτού. Ταυτόχρονα κοιτούσα την πλατεία που έσφυζε από ζωή! Άνθρωποι που πηγαινοέρχονταν, ψώνιζαν στα μαγαζιά, συζητούσαν βροντόφωνα, παιδιά που άλλα έπαιζαν άλλα συνοδεύονταν από τους γονείς τους, ζευγάρια που προχωρούσαν αγκαλιασμένα! Σκεφτόμουν πως εδώ υπάρχει ζωή -καμιά σύγκριση με τον νεφελώδη καιρό και την απόλυτη ερημιά των δρόμων που έχω συνηθίσει στη Δανία.

Δυστυχώς έπρεπε να γυρίσω στο πλοίο· η αναχώρηση προς την Τουρκία ήταν σε μια ώρα και οι βάρκες επιβίβασης στο λιμάνι περίμεναν καρτερικά. Δεν πρόφτασα να ξαναεπισκεφτώ το κάστρο, δεν ξαναείδα την πρώτη Βουλή των Ελλήνων, το Πολεμικό Μουσείο, την Πινακοθήκη ούτε το νεοσύστατο χώρο του πανεπιστημίου του Harvard. Δεν πρόλαβα να δω σχεδόν ούτε τα μισά και υποσχέθηκα ότι του χρόνου θα επιστρέψω αεροπορικά και ότι θα μείνω μόνιμα στο Ναύπλιο.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Λορένα Λευκοκίλου

Ιστορία 75^η

Φάντασμα στον Ψαρομαχαλά

Είναι απόγευμα· άλλη μια ακόμη ηλιόλουστη καλοκαιρινή ημέρα στο Ναύπλιο. Βρισκόμουν στο σπίτι και απολάμβανα τον παγωμένο καφέ, βλέποντας απέναντι από το μπαλκόνι μου την πλατεία που έσφυζε από ζωή, γεμάτη από κόσμο στα μαγαζιά και από παντού γέλια και παιχνίδια.

Εκεί που κοίταζα δύο παιδιά να παίζουν κυνηγητό, ξύπνησε μέσα μου η διάθεση της εξερεύνησης. Γνώριζα ότι πιο πάνω από την πλατεία είναι η περιοχή του Ψαρομαχαλά· είναι από τις πιο παλιές συνοικίες της κάτω πόλης του Ναυπλίου και φημολογείται ότι πήρε το όνομά της από τους ψαράδες που κατοικούσαν εκεί, από την εποχή του Βυζαντίου. Κάτι με προκάλεσε. Ίσως τα μικρά γραφικά σοκάκια, τα σπίτια με τα πολύχρωμα παράθυρα, τα μπαλκόνια με τα διάφορων λογίων λουλούδια, οι κοκκινόασπρες βουκαμβίλιες που δημιουργούσαν μικρά περάσματα. Ανέβαινα τα σκαλιά, χανόμουν στα μικρά δρομάκια, προσπαθούσα να θυμηθώ τον δρόμο, για να επισκεφτώ την πλατεία του Ψαρομαχαλά.

Όταν τελικά έφτασα, κάθισα στα πέτρινα τοιχία χαζεύοντας τη μαγευτική θέα! Η Ιστορία παντρεμένη με τη γραφικότητα!

Παρατήρησα ότι το μπουκαλάκι με το νερό που μετέφερα είχε σχεδόν τελειώσει και αποφάσισα να επιστρέψω κάτω στην παραλία. Τα σκαλιά και πάλι ήταν πολλά και το φως ελάχιστο. Παρ' όλα αυτά το περιβάλλον ήταν εξαιρετικό για φωτογραφία κι άρπαξα το κινητό μέσα από το τσαντάκι μου, για να απαθανατίσω το ερημικό αρχοντικό σπιτάκι που ήταν μπροστά μου. Ένα κλικ στην αιωνιότητα και δέκα λεπτά περπάτημα ως την πλατεία Συντάγματος. Αργότερα, επιστρέφοντας στο σπίτι μου είδα τη φωτογραφία του σπιτιού και πάγωσα! Στην πόρτα του ιέκρινα αχνά μια φιγούρα ηλικιωμένης. Ο κακός φωτισμός σκέφτηκα και έπεσα να κοιμηθώ. Την επόμενη μέρα, όμως, το έδειξα στη γιαγιά μου και μου είπε ότι δεν ήταν το φως αλλά ότι το σπίτι εκεί φημολογείται ότι είναι στοιχειωμένο λόγω των φρικαλεοτήτων που διέπραξαν οι Τούρκοι κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Έτσι, αυτό το γεγονός στάθηκε αφορμή για να ξεκινήσω διδακτορική διατριβή πάνω στη λαϊκή παράδοση.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Λορένα Λευκοκόιλου

Ιστορία 76^η

Το μεγαλείο του Κάστρου

Ως απόφοιτος του Ιστορικού Αρχαιολογικού και έχοντας επισκεφτεί αρχαιολογικούς χώρους της περιόδου της ακμής του αρχαίου πολιτισμού, θεώρησα πως θα έπρεπε να επισκεφτώ και το κάστρο του Παλαμηδίου, που αποτελεί έμβλημα της Νέας Ελληνικής Ιστορίας. Η ανάβασή μου ήταν μέσω κλιμάκων ενισχυμένων με μικρές πολεμίστρες προς τη ΒΔ πλευρά του κάστρου. Πρόκειται για τη σκάλα με τα χίλια σκαλοπάτια, σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση, που συνέδεε το κάστρο με την πόλη.

80

Η σκάλα αυτή, στη σημερινή της μορφή, κατασκευάστηκε την εποχή του Όθωνα από καταδίκους φυλακισμένους στο Παλαμήδι. Η παράδοση ήθελε να έχει εννιακόσια ενενήντα εννέα σκαλοπάτια, γιατί το χιλιοστό το έριξε το άλογο του Κολοκοτρώνη. Πραγματικά ήταν συγκλονιστική η εμπειρία το μπουκάλι με το νερό ίσα που με κάλυψε στην άνοδό μου. Αν και πολύς ο ιδρώτας αλλά και μεγάλη η κούρασή μου, δεν ήταν τίποτα μπροστά σ' αυτό το οποίο συνειδητοποίησα όταν έφτασα.

Το κάστρο είναι εντυπωσιακό, καλά διατηρημένο. Πραγματικά η θέα είναι σπουδαία από τη μια το ατέλειωτο γαλάζιο του αργολικού κόλπου και απ' την άλλη η νέα και η παλιά πόλη του Ναυπλίου. Το έδαφος εδώ πάνω δεν είναι τελείως επίπεδο, πρόσεχα τα βήματά μου και συγχρόνως έκανα αναδρομή στο παρελθόν του κάστρου, στους Ενετούς, στους Τούρκους, στις φυλακίσεις, στους δήμιους, στις προδοσίες και στις μάχες.

Κάθε πέτρα εδώ πάνω μαρτυρά κάποιο πάτημα στη ζωή και τον θάνατο! Πλησίασα στην ανατολική πύλη, στον αυτοκινητόδρομο και στο τραινάκι που θα με οδηγήσει στο λιμάνι. Το βράδυ στη κεντρική πλατεία απολαμβάνοντας το κοκτέιλ μου ατένιζα το φωτισμένο κάστρο και φανταζόμουν πάνω του πολεμικές φιγούρες να κινούνται μαχητικά και να ξαναγράφουν την ιστορία. Πραγματικά σπουδαία εμπειρία που κάθε επισκέπτης στο Ναύπλιο οφείλει να βιώσει και κατά συνέπεια να αντιληφθεί την ιστορική σημασία του.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Λορένα Λευκοκόιλου

Ιστορία 77η

Οι όρνιθες του σταθμού

Η ηλιόλουστη καλοκαιρινή ημέρα τότε, τον Ιούνιο του 1998, προκαλούσε διάθεση για απόδραση απ' το σπίτι για ένα δροσερό περίπατο. Εφοδιάστηκα για την έξοδό μου τα απαραίτητα αξεσουάρ, το παγούρι με το παγωμένο νερό και την πορτοκαλάδα. Ευτυχώς, η απόσταση από το σπίτι προς το σιδηροδρομικό πάρκο ήταν μικρή, μία ολιγόλεπτη πεζοπορία.

Ο παλιός Σιδηροδρομικός Σταθμός είναι ένα από τα καταπράσινα πανέμορφα σημεία της πόλης. Λειτουργεί ως χώρος αναψυχής με ανθοστόλιστα παρτέρια, παλαιά τρένα και αναψυκτήριο. Στο κτίριο του παλαιού Σιδηροδρομικού Σταθμού στεγάζονταν το Δημοτικό Ωδείο Ναυπλίου «Κωνσταντίνος Νόνης», με σημαντική συμβολή στην καλλιτεχνική ζωή της πόλης. Κάθισα να ξαποστάσω σε ένα σκιερό άδειο παγκάκι και να απολαύσω την δροσιά της φύσης. Το βλέμμα μου καρφώνεται απέναντι όπου δύο μικρά παιδάκια τρέχουν χαρούμενα παίζοντας υπό την άγρυπνη προσοχή της γιαγιάς τους. Οι τζίτζικες πάνω στα δέντρα πραγματικά παραληρούν φωνητικά, δημιουργούν την αίσθηση χορωδίας της φύσης. Αναλογίζομαι το παρελθόν, ότι εδώ που κάθομαι μέχρι τις αρχές του 18ου αιώνα η περιοχή αυτή, που βρισκόταν εκτός των τειχών της πόλης, κατακλυζόταν από θάλασσα. Περίπου στο 1720, την περίοδο της δεύτερης Τουρκοκρατίας του Ναυπλίου, οι Τούρκοι διαμόρφωσαν την περιοχή με προσχώσεις στολίζοντας την με ολάνθιστους κήπους και περίτεχνα περίπτερα που προορίζονταν για τους Τούρκους αγάδες. Τώρα όλοι εμείς οι τυχεροί απολαμβάνουμε το καταπράσινο αυτό περιβάλλον. Οι σκέψεις μου διακόπηκαν από το κελαϊδισμα ενός πτηνού. Ύψωσα το βλέμμα μου στο απέναντι ψηλό δέντρο και αντίκρισα ένα μικρό σπουργίτι να πετά από κλαδί σε κλαδί χαρούμενα και να πηδά στην άκρη μιας φωλιάς. Έριξε ένα βλέμμα τριγύρω του, κτύπησε τα φτερά και πήδηξε μέσα. Έπειτα έβγαλε το κεφάλι του κελαηδώντας. Σε λίγο ένα αηδόνι γύρισε. Είδε τον ξένο, έβγαλε μια φωνή, κτύπησε λίγο τα φτερά και μετά πέταξε. Το σπουργιτάκι σταμάτησε να φλυαρεί, κούνησε το κεφάλι του έντρομο και χάθηκε πετώντας στα ψηλά φυλλώματα των δέντρων. Ο ήχος του απλού κελαϊδίσματος είχε αντικατασταθεί από ήχο σολίστα. Το αηδόνι επέστρεψε στην φωλιά του και εντυπωσίαζε με τις φωνητικές του ικανότητες, τις μουσικές του τρίλιες.

Παρατήρησα ότι το αναψυκτικό και το νερό που κουβαλούσα σχεδόν είχαν τελειώσει, σηκώθηκα και συνέχισα την πεζοπορία μου προς την πλατεία Συντάγματος.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Λορένα Λευκοκόιλου

Ιστορία 78^η

Ευτυχισμένη ζωή

Έπειτα από έναν περιπετειώδη χωρισμό και μια αναπάντεχη επανασύνδεση, ο Δημητρός με έφερε ταξίδι στη γενέτειρά του, το Ναύπλιο.

Με θέα το Μπούρτζι και παίζοντας στην κιθάρα παλιές καλές μελωδίες που μας θύμιζαν τις ευτυχισμένες μας στιγμές, ήλπιζα κι ευχόμουν να μέναμε για πάντα εδώ, να ανεβαίναμε χέρι-χέρι τα σκαλιά στο Παλαμήδι και να χανόμασταν στα πιο γραφικά στενάκια που έχει δει ανθρώπινο μάτι.

Η ευχή μου δεν άργησε να γίνει πραγματικότητα ύστερα από δέκα χρόνια: κατοικώ πλέον μόνιμα εδώ στο Ναύπλιο, εργάζομαι ως μαθηματικός και είμαι παντρεμένη με το Δημητρώ μου, έχοντας αποκτήσει δύο όμορφα παιδιά. Αν και αντιμετώπισα αρκετές δυσκολίες στην αρχή σχετικά με την προσαρμογή μου στον τόπο αυτό, δεν θα μετανιώσω ποτέ εκείνη την όμορφη μέρα που ταξιδέψαμε με τον άντρα μου στο Ναύπλιο. Από τότε κάθε επέτειό μας την περνάμε στο Μπούρτζι το ηλιοβασίλεμα, ακούγοντας όλες αυτές τις μελωδίες που μας ένωσαν για πάντα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Λορένα Λευκοκόιλου

Ιστορία 79^η

Θερινός Κινηματογράφος

83

Τον περασμένο Ιούλιο πήγα στο Φουγάρο γιατί γινόταν ένα φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους. Το φεστιβάλ διαρκούσε δύο μέρες και είχα πάει και τις δύο. Είχαν παρουσιαστεί ωραίες ταινίες και από Έλληνες και από ξένους σκηνοθέτες. Με την παρέα μου καθόμασταν στα τραπεζάκια και βλέπαμε στη μεγάλη οθόνη που είχε στηθεί. Έτσι όπως καθόμασταν, δεν ξέρω, μου θύμισε τις παλιές εποχές στις αυλές των σπιτιών που τις διαμόρφωναν σε θερινό κινηματογράφο.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αγγελική Δαμιανίδου

Αλλαγή μεγεθών

84

Θυμάμαι όταν ήμουν ακόμη μικρό παιδάκι, έμενα στην Αγία Τριάδα και ερχόμουν από εκεί με τα πόδια στο Ναύπλιο είτε για το Γυμνάσιο είτε για τις βόλτες που έκανα. Τότε δεν υπήρχαν όλες αυτές οι πολυκατοικίες και από τα χωράφια έβλεπες καθαρά το Παλαμήδι και την παραλία. Αργότερα αγοράστηκαν οι εκτάσεις και έγιναν τα πορτοκάλια και οι ελαιώνες κι αργότερα τα κτήρια με τις πολυκατοικίες, οπότε σταμάτησε να υπάρχει η θέα. Από εκεί που έλεγες ότι θα κάνεις μία μόνο δρασκειλιά, για να φτάσεις από το σπίτι στο λιμάνι, πλέον πρέπει να περπατήσεις αρκετή ώρα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αγγελική Δαμανίδου

Ιστορία 81^η

Χάρη, Χάρη

85

Τον Φεβρουάριο του 1963 βγαίνοντας από τις εξετάσεις του σχολείου, στο εξατάξιο, πήγαμε βόλτα στην παραλία με την παρέα μου και μετά στις φυλακές. Επί Γεωργίου Παπανδρέου στις φυλακές αυτές πήγαιναν όλοι οι κομμουνιστές και είχε πει ότι θα έδινε χάρη στους πολιτικούς κρατούμενους. Όταν πλησιάσαμε εκεί, ακούσαμε από μέσα τους κρατούμενους να χτυπούν τα κάγκελα των φυλακών με τα πιρούνια και τα κύπελλα φωνάζοντας «Χάρη, Χάρη!» και θυμάμαι ότι πάγωσε το αίμα μου ακούγοντάς τους.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αγγελική Δαμιανίδου

Ναύπλιο 1915. Η ιστορία μας μιλάει για μια οικογένεια η οποία ζούσε σε ένα γραφικό σπίτι, με έναν όμορφο κήπο, κάτω από το Παλαμήδι. Ο πατέρας εργαζόταν ως τελώνης. Τα δύο μεγαλύτερα παιδιά ήταν πιο συνεσταλμένα, ενώ ο μικρότερος γιος ήταν μεπερμπάντης και ατίθασος και συνήθιζε να ξεφεύγει από τα στενά όρια της οικογένειας.

Την ίδια περίοδο ζούσε στο Ναύπλιο και ένα ζευγάρι άτεκνο. Είχαν ένα σπιτάκι κοντά στην παράλια. Ο σύζυγος ήταν ένας από τους καλύτερους τσαγκάρηδες της Πελοποννήσου. Η γυναίκα του η Καλλιοπίτσα, όπως την φώναζε ασχολούνταν με τις δουλειές του σπιτιού, κατά τη συνήθεια εκείνης της εποχής. Η Καλλιοπίτσα ήταν μια αρκετά όμορφη γυναίκα που δεν μπορούσε να συμφιλιωθεί με την απλή και ήσυχη ζωή που της πρόσφερε ο τσαγκάρης. Δεν ήξερε πώς να γεμίσει τον χρόνο της και ένιωθε μοναξιά. Έτσι, άρχισε τους περιπάτους στο όμορφο γραφικό Ναύπλιο. Η απουσία παιδιών της έδινε έναν ακόμα λόγο να «ξεπορτίζει».

Ο μεπερμπάντης γιος, ο Μανόλης, έκανε σχέση με την Καλλιοπίτσα. Όταν το έμαθε ο μεγαλύτερος αδερφός, έγινε έξαλλος. Αν μαθευόταν, η οικογένεια θα είχε πολλά προβλήματα. *«Άμα μαθευτεί, θα σε κυνηγήσουν, θα σε κακολογήσουν! Θα ντροπιάσεις την οικογένεια, τον πάτερα μας! Τι τρόπος είναι αυτός; Κανέναν δεν σκέφτεσαι;».* *«Τι να κάνω; Την αγάπησα! Όλα έγιναν χωρίς να το καταλάβω. Εγώ πήγαινα στην τράπεζα, όπως κάθε μέρα. Για αρκετό καιρό συναντούσα μια όμορφη γυναίκα απ' έξω, η οποία με παρακολουθούσε. Κάθε φορά που γυρνούσα το κεφάλι μου να την κοιτάξω αυτή έκανε μια συγκεκριμένη κίνηση. Άνοιγε τα πόδια της και έριχνε το βλέμμα της άλλου. Μια μέρα δεν άντεξα και την πλησίασα. Έκατσα δίπλα της και την ρώτησα τι ήθελε από έμένα. Αυτή δίχως κανέναν δισταγμό μου είπε: «Έλα σπίτι μου να γνωριστούμε». Έτσι αρχίσαμε να συναντιόμαστε τακτικά».*

Ο μεγάλος αδερφός απογοητευμένος πήγαινε πάνω κάτω σ' όλη την αυλή, μ' ένα βλέμμα όλο απογοήτευση δίχως να ξέρει πώς να το διαχειριστεί όλο αυτό. Τα ραντεβού δεν σταμάτησαν. Ο Μανόλης άρχισε να την ερωτεύεται και, όσο περνούσε ο καιρός, ο έρωτας φούντωνε ανάμεσα στην Καλλιόπη και τον όμορφο νεαρό.

Κάποια μέρα, ο σύζυγος της Καλλιόπης τους κατάλαβε και έστησε καρτέρι στον Μανόλη. Πήρε ένα κοφτερό εργαλείο από το τσαγκάρικο, το τύλιξε με ύφασμα και τον περίμενε έξω από τον Άγιο Νικόλαο. Τον πλησίασε. Έφτασε μπροστά του και τον κάρφωσε στην καρδιά. Ο Μανόλης πέθανε ακαριαία.

Μετά από λίγο καιρό έγινε η δίκη. Τον καταδίκασαν σε 25 χρόνια φυλακή. Πέθανε σαράντα πέντε μέρες, αφότου βγήκε από τη φυλακή. Η Καλλιόπη ύστερα από τον χαμό του Μανόλη και τη φυλάκιση του άντρα της παντρεύτηκε έναν άλλον είκοσι χρόνια μεγαλύτερο και έζησε μέχρι τα γεράματα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ανώνυμος

Ιστορία 83^η

Μια ιστορία απ' τον στρατό

87

Ήμουν το 1961 στρατιώτης στο Ναύπλιο, υποψήφιος λοχίας. Ο μόνιμος υπολοχαγός-εκπαιδευτής ήταν ένας απερίγραπτα όμορφος άνδρας, που μου θύμιζε τον πρίγκιπα των κρίνων από την Κνωσό. Ο γοητευτικός υπολοχαγός ήταν Κρητικός και πολύ αυστηρός στρατιωτικός. Δεν μιλούσε σχεδόν με κανέναν και κανείς δεν τολμούσε να του πει οτιδήποτε. Ήταν μοναχικός και μάλλον δεν είχε φίλους.

Ένα πρωινό τον περιμέναμε, αλλά δεν εμφανίστηκε ποτέ. Ανησυχήσαμε, καθώς δεν είχε ξανασυμβεί κάτι τέτοιο, αλλά σίγουρα χαρήκαμε που θα είχαμε μια ημέρα κενή.

Μετά από μέρες μάθαμε τι ακριβώς είχε συμβεί. Ο γοητευτικός πρίγκιπας των κρίνων είχε μια φιλενάδα στην Πρόνοια, τη συνοικία του Ναυπλίου, η οποία ήταν παντρεμένη. Ο πρίγκιπας πήγαινε κάθε βράδυ στην όμορφη μελαχρινή κυρία στην Πρόνοια. Ο σύζυγος της κυρίας ήταν φούρναρης. Όταν αυτός πήγαινε να φουρνίσει τα ψωμιά, ο όμορφος υπολοχαγός κρατούσε συντροφιά στη γυναίκα του. Αυτό κράτησε καιρό, ώσπου αντιλήφτηκε ο φούρναρης πως κάτι τρέχει μεταξύ τους. Μια μέρα, λοιπόν, ζήτησε βοήθεια από τους φίλους του. Ο φούρναρης παραφύλαγε κρυμμένος μέχρι να δει τον πρίγκιπα να μπαίνει στο σπίτι του. Ένας άλλος τον αιφνιδίασε και τον έπιασαν στα πράσα. Ο πρίγκιπας πετάχτηκε στο παράθυρο και τον άρπαξαν οι άλλοι δυο. Επιτέθηκαν, λοιπόν, όλοι μαζί στον υπολοχαγό και έγινε ένας μεγάλος χαμός.

Μετά από αυτό ο πρίγκιπας των κρίνων εξαφανίστηκε. Πήρε μετάθεση με συνοπτικές διαδικασίες. Μάθαμε αργότερα ότι παντρεύτηκε μια Κρητικιά. Ο φούρναρης έμεινε με την γοητευτική κυρία. Το μόνο που άλλαξε ήταν ότι ξεκίνησε και η γυναίκα να δουλεύει στο φούρνο.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ανώνυμος

Είχαμε έρθει με την γυναίκα μου να δούμε κάτι συγγενείς εδώ στο Ναύπλιο. Ήταν ένα καλοκαιρινό Αυγουστιάτικο βραδάκι και κάναμε μια βόλτα στα όμορφα στενά της πόλης.

Η γυναίκα μου πάντα δίπλα μου από την πρώτη μέρα που γνωριστήκαμε. Ήταν ήρεμη και από σπίτι, πολύ όμορφη και με καλούς τρόπους. Ένα δώρο Θεού για μένα. Ήταν συναισθηματική και ευαίσθητη και δεν εξέφραζε με ευκολία τα συναισθήματά της. Όμως αυτό ήταν που μου τράβηξε την προσοχή, όταν την γνώρισα. Δεν ήταν σαν τις άλλες κοπέλες που ήξερα. Είχε έναν δικό της τρόπο να εκδηλώνει την αγάπη της. Όταν βρισκόμασταν μαζί με κόσμο ήταν σεμνή και, επειδή ντρεπόταν, δεν ερχόμασταν πολύ κοντά ούτε κάναμε πολλές χειρονομίες.

Εκείνη τη νύχτα, όμως, που περπατούσαμε στο Ναύπλιο είχαμε έρθει πιο κοντά από άλλες φορές. Βρισκόμασταν στην Πλατεία Συντάγματος και βλέπαμε τον κόσμο που καθόταν στα μαγαζιά, παιδιά να παίζουν, ανθρώπους στα μπαλκόνια τους. Κάποια στιγμή, όταν είχαμε φτάσει έξω ακριβώς από το Βουλευτικόν, ήρθε πολύ κοντά μου και ζήτησε να την αγκαλιάσω. Άρχισε να περπατάει πιο γρήγορα και να κολλάει όλο και πιο κοντά μου. Εγώ δεν ήξερα πώς να αντιδράσω, αφού δεν με είχε συνηθίσει σε κάτι τέτοιο. Για αρκετή ώρα μέχρι να φτάσουμε σπίτι συνεχίσαμε να περπατάμε αγκαλιασμένοι. Την ρωτούσα τι είχε πάθει γιατί μου φαινόταν περίεργη αυτή η αλλαγή στη συμπεριφορά της. Μέτα από λίγο μου αποκάλυψε με απελπισμένο βλέμμα ότι της είχε κοπεί η ραφή απ' το εσώρουχο της γι' αυτό δεν μπορούσε να περπατήσει. Φοβόταν μην της πέσει.

Ακόμα γελάω κάθε φορά που θυμάμαι το βλέμμα της. Και η αγαπημένη μου σύζυγος μετά από τόσα χρόνια ακόμα ντρέπεται.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ανώνυμος

Πώς τα φέρνει η μοίρα

89

Τον τελευταίο καιρό που ήμουν φαντάρος στο Ναύπλιο, ο λοχίας καμιά φορά μας άφηνε να βγαίνουμε για βόλτα τα μεσημέρια σε συγκεκριμένες ώρες. Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε, αλλά ακόμα θυμάμαι δύο πολύ όμορφα κορίτσια.

Ήταν δύο αδερφές, οι οποίες έκαναν μια συγκεκριμένη διαδρομή και εγώ τις συναντούσα κάθε φορά που έβγαινα βόλτα. Τα δύο κορίτσια ήταν περίπου στο ίδιο ύψος με ανοιχτόχρωμα μαλλιά. Η μία είχε μακριά ίσια και η άλλη σγουρά και ολόλευκο δέρμα. Ήταν πάντα καλοντυμένες με όμορφα πολύχρωμα φορέματα και μοσχοβολούσε ακόμα και το σαπούνι τους. Ποτέ δεν μου μιλούσαν. Ούτε καν με κοιτούσαν.

Ένα καλοκαίρι, είκοσι περίπου χρόνια μετά, ήμασταν στον εξοχικό μας με την γυναίκα μου και είχαν έρθει οι ξαδέρφες της επίσκεψη. Μας έλεγαν ιστορίες για το πατρικό τους σπίτι που βρίσκεται κοντά στον κόμβο.

Μία από τις ιστορίες που μας είπαν αναφερόταν σε ένα καλοκαίρι που πήγαιναν βόλτα κάθε μέρα, την ίδια ώρα. Στη διαδρομή τους συναντούσαν μια παρέα φαντάρων. Ένας στρατιώτης απ' αυτούς ήταν λίγο αστείος, όπως είπαν. Κάθε φορά τον πετύχαιναν κάτω από το σπίτι. Η μητέρα τους τους είχε πει να μην μιλάνε στους φαντάρους και ότι η μοίρα τους δεν ήταν γι' αυτούς. Εγώ τότε κατάλαβα ότι ο άνδρας στον οποίο αναφέρονταν ήμουν εγώ. Όταν τους το είπα, γελάσαμε όλοι πάρα πολύ.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ανώνυμος

Κάτω απ' το θρανίο

90

Το γυμνάσιο που πήγαινα ήταν θηλέων τα πρωινά και μικτό τα βράδια. Μία μέρα βρήκα κάτω από το θρανίο μου ένα σημείωμα που έγραφε: «*Είμαι η Νάντια. Αν θέλεις να γνωριστούμε γράψε μου και εσύ*».

Χωρίς δεύτερη σκέψη άρχισα να της γράφω. Της έγραψα ποιος είμαι, πώς με λένε και ότι είμαι μαραγκός. Της είπα πως θέλω να τελειώσω το γυμνάσιο και να σπουδάσω. Συνεχίσαμε να γράφουμε για αρκετό καιρό. Της έγραφα για τα όνειρά μου, για πράγματα που ήθελα να κάνω και δεν είχα προλάβει να τα πω σ' εμένα τον ίδιο. Συνεχίσαμε να γράφουμε καθημερινά για αρκετό καιρό. Πλέον ο λόγος που πήγαινα στο σχολείο ήταν για να στείλω το γράμμα μου και να πάρω πίσω ένα άλλο.

Μια μέρα όμως εκείνη σταμάτησε να απαντάει στα γράμματά μου. Εγώ για λίγο συνέχισα να της γράφω αλλά δεν έπαιρνα τίποτα πίσω. Λίγο καιρό αργότερα ξαναβρήκα ένα γράμμα της Νάντιας κάτω από το θρανίο μου. Μου έγραφε πως σταμάτησε να απαντάει, γιατί δεν ήθελε έναν μαραγκό και πως δεν της άξιζε τέτοια μοίρα.

1965

Είμαι πλέον υπάλληλος στην τράπεζα. Μια μέρα ξαφνικά εμφανίζεται μια κυρία, στέκεται μπροστά μου και μου λέει: «*Εγώ είμαι. Η Νάντια. Θες να συνεχίσουμε την ιστορία μας από κει που την αφήσαμε;*». Όμως, δεν δέχτηκα.

Το μεσημέρι εκείνης της μέρας είχα ένα τηλεφώνημα από κάποιον κύριο που μου ζητούσε να βρεθούμε σε ένα ζαχαροπλαστείο να μιλήσουμε. Δεν ήξερα ποιος ήταν και τον ρώτησα να μου πει τι ήθελε, αλλά δεν πήρα απάντηση. Τελικά αποφάσισα να πάω. Πηγαίνω, λοιπόν, στο κεντρικό ζαχαροπλαστείο της πόλης και με υποδέχονται ένας κύριος με την γυναίκα του. Μου λένε πως είναι οι θείοι της Νάντιας. Μου εξηγούν πως το Νάντια δεν είναι το κανονικό της όνομα και πως το χρησιμοποίησε ως ψευδώνυμο. Πως η κοπέλα έχει πολύ μεγάλη προίκα, με λίγα λόγια ότι το μισό Ναύπλιο είναι δικό της.

Εγώ δεν καταλάβαινα γιατί μου τα έλεγαν όλα αυτά και τους ρώτησα γιατί με προσέγγισαν. Μου εξήγησαν πως ο πατέρας της «Νάντιας» πέθανε και ότι πλέον αυτοί ήταν υπεύθυνοι για την τύχη της. Επειδή ήθελαν να την παντρέψουν, την ρώτησαν αν υπήρχε κάποιος άνδρας που θα ήθελε και εκείνη ζήτησε εμένα. Οι θείοι με ρώτησαν αν ήθελα κι εγώ να την παντρευτώ, αλλά εγώ αρνήθηκα. Μου έταξαν λαγούς με πετραχήλια, αλλά και πάλι εγώ είπα όχι. Η καρδιά μου χτυπούσε αλλού.

Ανώνυμος
Καταγραφή: Ανώνυμος

Όταν γνώρισα τα αγγλικά κι εσένα

Ήμουν στο πανεπιστήμιο πλέον, αλλά δεν γνώριζα αγγλικά. Επειδή, όμως, μου χρειαζόντουσαν γράφτηκα σε ένα φροντιστήριο. Το φροντιστήριο ήταν μικτό και εγώ ως μεγαλύτερος έκανα λίγο παραπάνω πλάκα και πείραζα την καθηγήτριά μου επειδή ήταν συνομήλικη. Ήταν όμορφα στην τάξη. Όλοι γελούσαμε με τα αστεία που έκανα.

Ήταν όμως και ένα κορίτσι που ενώ όλοι διασκέδαζαν, αυτό φαινόταν να μην περνάει καλά. Ήταν λίγο απόμακρη και ατίθαση. Μόλις τέλειωνε το μάθημα, έφευγε σφαίρα. Αλλά ήταν τόσο όμορφη, τόσο γλυκιά, τόσο τσαούσα που και να ήθελες να μην την προσέξεις, την κοίταζες.

Μια μέρα της είπα να πάμε μαζί μέχρι την στάση και εκείνη δέχτηκε. Όσο περιμέναμε δεν μιλήσαμε και πολύ. Μου αποκάλυψε, όμως, πως δεν με συμπαθούσε και θεωρούσε αγένεια αυτό που έκανα με την καθηγήτρια. Της είπα, λοιπόν, ότι όλα αυτά τα έκανα για να με προσέξει, για να της φανώ αστείος. Την κοίταξα και της είπα: *«Όλα αυτά τα έκανα μόνο για σένα»*.

Με κοίταξε κι εκείνη και φάνηκε να της αρέσω. Κάπως έτσι ξεκινήσαμε να βγαίνουμε. Όμως ταλαιπωρήθηκα μέχρι να της αποδείξω ότι την αγαπώ, γιατί προερχόταν από μια διαλυμένη οικογένεια. Κάθε απόγευμα γυρίζαμε μαζί. Μια μέρα προέκυψε ένα πρόβλημα με την υγεία μου και έπρεπε να περπατάω πιο συχνά. Έτσι, κάθε Κυριακή η αγαπημένη μου έφευγε κρυφά για να έρθει να περπατήσουμε μαζί. Έλεγε κάθε φορά και διαφορετικό ψέμα στη μάνα της. Δύο χρόνια περπατούσαμε μαζί και δεν κουράστηκε ούτε λεπτό να βρίσκεται δίπλα μου.

Η κόρη μας μετά από χρόνια ρώτησε την μαμά της: *«Καλά δύο χρόνια μόνο βόλτες κάνατε; Δεν ήθελες να δεις αν ταιριάζετε και σ' άλλα πράγματα;»* Και η αγαπημένη μου της απάντησε: *«Προφανώς και ήθελα να δω αν ταιριάζουμε, γι' αυτό κάναμε τόσες βόλτες. Γι' αυτό περπατούσαμε τόσο καιρό μαζί. Εμείς κοιτάζαμε να ταιριάζουμε πρώτα στο νου και μετά αλλού. Δεν μας ένοιαζε η σάρκα, παιδί μου. Γιατί αν είναι κάτι που μας ξεχωρίζει εμάς τους ανθρώπους από τα ζώα είναι ο νους. Αφού ταιριάζαμε εκεί, θα ταιριάζαμε παντού»*.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ανώνυμος

Ιστορία 88^η

Πάνω σε μια βάρκα

92

Τώρα, πρόσφατα πρέπει να ήταν που πήρε το εφάπαξ ο πατέρας μου. Είχαμε ένα κοινό λογαριασμό εγώ, ο πατέρας και η αδερφή μου. Δεν τον διαχειριζόμουν εγώ αλλά η αδερφή μου που και που. Κάποια μέρα όταν πήγε να βγάλει χρήματα η αδερφή μου, η Χαρούλα, συνειδητοποίησε ότι έλειπε ένα μεγάλο ποσό. Ανησυχήσαμε και κάναμε τις ανάλογες έρευνες. Ρωτήσαμε την τράπεζα τι έγινε ακριβώς, ποιος τράβηξε χρήματα. Μας είπαν πως ο πατέρας μας σήκωσε όλα αυτά τα χρήματα από το κοινό λογαριασμό. Αρχίσαμε να υποπτευόμαστε τα πάντα. Προσπαθήσαμε να είμαστε όσο πιο διακριτικοί γίνεται για να μην φέρουμε σε δύσκολη θέση κανέναν.

Για να μην σ' τα πολυλογώ, ρωτήσαμε τον πατέρα μετά από όλη την έρευνα που είχαμε κάνει. Δεν μπορείς να διανοηθείς ποσό καιρό ψάχναμε. Αλλά δεν βρίσκαμε τίποτα μέχρι που μας εξήγησε.

Ο πατέρας όταν είχε γίνει ο μικρασιατικός πόλεμος ήταν στην Τουρκία με έναν φίλο του. Δεν είχαν πώς να έρθουν και έτσι έκλειψαν μια βάρκα. Ο φίλος του πέθανε μετά από ένα μήνα που ήρθαν στο Ναύπλιο. Έτσι, έδωσε τον λόγο του στον φίλο του ότι μόλις μάζευε λεφτά, θα τα επέστρεφε σε αυτόν που του ανήκε η βάρκα.

Μετά από αρκετά χρόνια ο πατέρας μου βρήκε τον ιδιοκτήτη. Δηλαδή τον εγγονό της οικογένειας και έδωσε τα χρήματα για τη βάρκα. Έμαθε, επίσης, ότι ο ιδιοκτήτης της βάρκας πέθανε την ίδια μέρα με τον φίλο του, έναν μήνα μετά την επιστροφή τους στην Ελλάδα.

Η πράξη αυτή του πατέρα μου με γέμισε με μεγάλη περηφάνια, γιατί είναι κάτι που δεν θα το έκαναν πολλοί.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ανώνυμος

Σεπτέμβριος 2015. Ζέστη και πάλι ζέστη. Αποφασίσαμε με την παρέα να πάμε μια βόλτα με το αυτοκίνητο στην παραλία Καραθώνα. Όχι νωρίς, αλλά ούτε και πολύ αργά. Γύρω στις έντεκα, αν θυμάμαι καλά. Καθώς χαλαρώναμε στις ξαπλώστρες της παραλίας, αντικρίσαμε ξαφνικά ένα φως. Στην αρχή είπαμε χαζολογώντας πως είναι UFO και αρχίσαμε να γελάμε. Κάποια στιγμή το φως έσβησε. Μετά από λίγο, όμως, άναψε ξανά. Για άλλη μία φορά νίκησε η περιέργεια. Έτσι, ψάχνοντας για φακούς, αποφασίσαμε να ανέβουμε τον δρόμο που θα μας οδηγούσε σε αυτό το «μαγικό» φως. Καταφέραμε να φτάσουμε σώοι και αβλαβείς μετά από τουλάχιστον ένα εικοσάλεπτο περπάτημα, σε ένα δρόμο γεμάτο από χώμα και πέτρες. Αυτό που μας περίμενε στο τέλος της διαδρομής δεν το είχαμε σκεφτεί. Το παράξενο φως προερχόταν από ένα σπίτι, όπου ζούσε για πάνω από σαράντα χρόνια μια γριούλα. Χωρίς να πει το παραμικρό αυτή η ηλικιωμένη κυρία δέχτηκε με τεράστια καλοσύνη πέντε άγνωστα κορίτσια. Μας μίλησε για τα πάντα, την παιδική της ηλικία, τον πόλεμο, τη φτώχεια, τον σύζυγό της, ο οποίος την χτύπαγε, αλλά εκείνη δεν μπορούσε να τον αφήσει, γιατί τον αγαπούσε, τα τρία παιδιά της, τα εγγόνια της και τη μοναξιά της. Ήταν εντελώς μόνη, μας έλεγε, έτοιμη να βάλει τα κλάματα. Μόνη και γερασμένη, σε ένα μικρό, φτωχικό και παμπάλαιο σπίτι στην Καραθώνα Ναυπλίου.

«Αν είχα τη δυνατότητα να φύγω, θα έφευγα χωρίς δεύτερη σκέψη», μας είπε. «Και γιατί δεν φεύγετε;» τη ρωτούσαμε εμείς. «Γιατί, να σας πω την αλήθεια, αγάπες μου; Δεν θέλω να φύγω από εδώ. Μπορεί να λέω το αντίθετο, αλλά δεν το κάνω ποτέ. Εδώ γεννήθηκα και εδώ θα πεθάνω». Εμείς την αγκαλιάσαμε, την ευχαριστήσαμε και φύγαμε. Ήταν από τις ωραιότερες εμπειρίες της ζωής μου.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ελένη Μπράτσου

1940

94

«Παρότι έχουν περάσει έξι περίπου δεκαετίες, πιστεύω πως ήσαν πρόσφατα». Αυτά είναι τα πρώτα λόγια που βγαίνουν από το στόμα του κυρίου Στέλιου. Μόνιμος κάτοικος του ιστορικού Ναυπλίου, ογδόντα ετών. Μαζί με την γυναίκα του, την κυρία Αντιγόνη, μένουν στην παλιά πόλη, κάπου κοντά στο Παλαμήδι. Το σπίτι τους, σχεδόν αρχοντικό, είναι γεμάτο αναμνήσεις.

«Δεν πέρναγε από το μυαλό μου ότι η Ελλάδα πήγαινε για πόλεμο. Οι εφημερίδες της εποχής έγραφαν για επιστρατεύσεις συγγενών και άλλα, που τα διάβαζαν οι γονείς μας. Στις 28 Οκτωβρίου 1940, ημέρα Δευτέρα στις 8 το πρωί που πήγαμε στο σχολείο, η διευθύντρια, κα Ιωάννα Βαρκάτζα, μας ανακοίνωσε κλαίγοντας πως δεν θα κάναμε μάθημα για λίγες μέρες, γιατί μας κήρυξαν οι Ιταλοί τον πόλεμο. Αρχίσαμε εμείς τα μικρά παιδιά των δέκα και δώδεκα χρονών να ζητωκραυγάζουμε. Οι καμπάνες χτυπούσαν στις εκκλησίες της Αγίας Τριάδας, της Ευαγγελίστριας και της πόλης του Ναυπλίου. Ο λαός έβαλε τις εθνικές σημαίες στα μπαλκόνια. Στα αυτιά μου, όλα αυτά έμοιαζαν με ένα παραμύθι. Σαν αυτά που διαβάζουν οι μαμάδες στα παιδιά, για να κοιμηθούν. Το Ναύπλιο γέμισε με νέους άντρες είκοσι πέντε έως και σαράντα πέντε χρονών. Οι κάτοικοι του Ναυπλίου βοηθούσαν πρόθυμα αυτούς που παρουσιάζονταν· όλα τα σημεία της πόλης είχαν γίνει κέντρα παρουσίασης. Θα μπορούσα να είχα πεθάνει. Αλλά ήμουν πρόθυμος να το κάνω για την πατρίδα. Για την Ελλάδα». Με αυτές τις λέξεις έκλεισε κατά κάποιο τρόπο την ιστορία του ο κ. Στέλιος. Δεν μπορούσε να συνεχίσει άλλο, καθώς η γυναίκα του ξέσπασε σε κλάματα. Εγώ το μόνο που μπορούσα να κάνω ήταν να τους ευχαριστήσω θερμά και για τη φιλοξενία τους και κυρίως για τις απίστευτες εμπειρίες που μου διηγήθηκαν.

Ανώνυμος

Καταγραφή:

Ελένη Μπράτσου

Ιστορία 91^η

We wish you a merry Christmas

95

Τα Χριστούγεννα είναι -αν όχι η ωραιότερη- από τις ωραιότερες γιορτές του χρόνου. Είναι η εποχή όπου όλοι γίνονται έστω και λίγο παιδιά. Και για να μην μακρηγορώ με συγκινησιακές φράσεις, θα μπω κατευθείαν στο θέμα. Σε ένα από τα μαθήματα της σχολής μου, καθόταν μια μέρα μια κοπέλα ακριβώς δίπλα μου. Χωρίς να γνωριζόμαστε, αρχίσαμε να μιλάμε για άσχετα θέματα. Την έλεγαν Μαρία και ήταν από το Ναύπλιο. Ξαφνικά, μετά από εκατοντάδες ζητήματα, τα οποία λόγω απίστευτης βαρεμάρας αναλύσαμε ενδελεχώς, ξεκινήσαμε να μιλάμε για τα Χριστούγεννα γενικά. Πάνω στην κουβέντα, λοιπόν, μου είπε ότι το πρώτο χριστουγεννιάτικο έλατο ήρθε στη χώρα μαζί με την πρώτη βασιλική οικογένεια του Βαυαρού Όθωνα και ότι το πρώτο χριστουγεννιάτικο δέντρο που στολίστηκε στην Ελλάδα ήταν στα βασιλικά ανάκτορα του Ναυπλίου και αργότερα στην Αθήνα. Ανέκαθεν πίστευα ότι το πρώτο δέντρο καθιερώθηκε στην πρωτεύουσα. Να τι μαθαίνει κανείς μία τυχαία μέρα σε ένα βαρετό μάθημα, πλησιάζοντας στον Δεκέμβρη.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ελένη Μπράτσου

Αγάπη

96

Εδώ και πολλά χρόνια το Ναύπλιο χαρακτηρίζεται ως μια από τις πιο ερωτικές πόλεις της Ελλάδας. Δικαίως, βέβαια, εφόσον διαθέτει απaráμιλλη ομορφιά, καθώς στο εσωτερικό του μοιάζει με νησί. Συνεπώς, αμέτρητα ζευγάρια έρχονται για να ζήσουν τον έρωτά τους σε αυτή την μικρή, αλλά υπέροχη πόλη της Αργολίδας. Υπάρχουν όμως και κάποιοι που αποφάσισαν να κάνουν μια απλή εξόρμηση για λίγες ημέρες, και κατέληξαν μόνιμοι κάτοικοι. Όπως η Ειρήνη και ο Γιάννης, είκοσι εννέα και τριάντα ενός ετών αντίστοιχα. Η Ειρήνη είναι από την Αθήνα και ο Γιάννης από τη Θεσσαλονίκη. Σαν δυο διαφορετικοί κόσμοι, που όμως ενώθηκαν. Εγώ τους γνώρισα σε ένα καφέ όπου ήμουν με την παρέα μου ένα Σάββατο βράδυ. Ξεκινήσαμε να μιλάμε χωρίς κάποιο ιδιαίτερο λόγο. Έναυσμα αποτέλεσε μια γκάφα ενός φίλου που έπεσε κατά λάθος πάνω στο τραπέζι τους. Μας αφηγήθηκαν την δική τους ιστορία· ότι γνωρίστηκαν τυχαία σε μια εκδήλωση στο Ναύπλιο, ότι είναι και οι δύο μοναχοπαίδια και ότι στην αρχή δεν συμπαθούσαν ο ένας τον άλλο. Με τον καιρό όμως άρχισαν να ερωτεύονται και το τριήμερο λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων έγινε πέντε χρόνια. Τώρα από ό,τι μας εξομολογήθηκαν, σκέφτονται να ανοίξουν ένα δικό τους μαγαζί. Το τι είδους δεν το ξέρουν ακόμα.

Εμείς είχαμε ενθουσιαστεί. Μπορώ να πω ότι ζηλέψαμε και λιγάκι. Το μόνο που τους είπαμε ήταν ένα εγκάρδιο μπράβο και τους ευχηθήκαμε να μείνουν για πάντα μαζί.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ελένη Μπράτσου

«Πρόκειται για ένα ερείπιο, ένα μεγάλο, εγκαταλελειμμένο κτήριο στην Ακροναυπλία πάνω στο λόφο, σε ένα από τα πιο συγκλονιστικά οικοπέδα της Ελλάδας, όπου για μεγάλο μέρος της σύγχρονης ιστορίας της χώρας βρίσκονταν φυλακές για πολιτικούς και άλλους κρατούμενους. Πλέον εκεί βρίσκεται το περίφημο ξενοδοχείο Ξενία», μου εξηγεί ο Γιώργος, ο οποίος αποφάσισε για μία ώρα να γίνει ο προσωπικός μου ξεναγός. Ο Γιώργος είναι από το Ναύπλιο και είναι από τα πρώτα άτομα που γνώρισα, όταν πέρασα στη σχολή. Είναι είκοσι τριών χρονών και λάτρης της περιπέτειας. Φυσικά εγώ, γνήσιο κορίτσι του κάμπου, δεν είμαι τέτοιο άτομο. Τέλος πάντων, μια μέρα με έπεισε και αποφασίσαμε να βάλουμε λίγη «δράση» στις ζωές μας. Έτσι, επισκεφτήκαμε το Ξενία. Το ξενοδοχείο είναι χτισμένο πάνω στο κάστρο, μια τοποθεσία μοναδική, με συγκλονιστική θέα στο Παλαμήδι και στην παραλία της Αρβανιτιάς από τη μία πλευρά και στην παλιά πόλη του Ναυπλίου από την άλλη. Ο Γιώργος μου ανέφερε ότι το Ξενία άνοιξε το 1961. Το σχεδίασε ο αρχιτέκτονας Ιωάννης Τριανταφυλλίδης, ένας εκ των ταλαντούχων νέων αρχιτεκτόνων που επιστράτευσε ο Άρης Κωνσταντινίδης, για να σχεδιάσουν τα Ξενία σε διάφορες τοποθεσίες της χώρας. «Για να ξέρεις, το πολυτελέστατο ξενοδοχείο διέθετε πενήντα οκτώ δωμάτια. Περιττό να σου πω για τα εγκαίνια του! Τουλάχιστον εκατό άτομα βρίσκονταν εκεί», μου λέει υπερηφανευόμενος για τις γνώσεις του. Εδώ και πάρα πολλά χρόνια, δυστυχώς, το ξενοδοχείο δεν λειτουργεί πια· στέκεται εκεί, αγέρωχο, εντελώς ρημαγμένο, κλειδαμπαρωμένο και άδειο.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ελένη Μπράτσου

Ένα σημείωμα

98

Αυτή η ιστορία δεν έχει να κάνει με ιστορικά γεγονότα, πρόσωπα, έρωτες ή οτιδήποτε άλλο. Για να ακριβολογώ, δεν είναι καν ιστορία. Είναι κάτι σαν σημείωμα, μια μικρή παράγραφος στο τέλος της σελίδας ενός ημερολογίου. Αφορά εμένα, την Ελένη. Μια εικοσάχρονη πλέον κοπέλα από την Λάρισα που πέρασε στη Σχολή Καλών Τεχνών στο μαγευτικό Ναύπλιο, το Ναυπλιάκι μου, όπως το λέω. Ζω τρία χρόνια εδώ και σε λίγο καιρό μπαίνω αισίως στο τέταρτο. Σε αυτή την πόλη έζησα τα πάντα. Έκανα φίλιες που κράτησαν παρ' όλα τα σκαμπανεβάσματα κι άλλες που διαλύθηκαν σε απίστευτα μικρό χρονικό διάστημα. Έκλαψα, πληγώθηκα αλλά και πλήγωσα, έβρισα, εκτίμησα, έμαθα να επιβιώνω, συμβιβάστηκα, αγάπησα, ερωτεύτηκα (ίσως) και γέλασα πάρα πολύ. Μάλλον αυτό που θα θυμάμαι περισσότερο από το Ναύπλιο είναι η χαρά και τα γέλια, που με την παρέα μου ρίχναμε κάθε βράδυ ως το πρωί, ή τις βόλτες μέχρι το λιμάνι στις δύο το ξημέρωμα χωρίς καν να υπάρχει λόγος ή τα πρωινά μαθήματα όπου κανείς μας δεν είχε την αντοχή να μιλήσει, γιατί το προηγούμενο βράδυ τα πίναμε μέχρι να μην νιώθουμε. Τελειώνοντας θέλω να πω πως στις αρχές δεν συμπαθούσα ιδιαίτερα αυτή την πόλη. Ξέρω, όμως, σίγουρα ότι, όταν «μεγαλώσω» κι έρθει η ώρα να κάνω οικογένεια, ένα κομμάτι του εαυτού μου θα θέλει να επιστρέψει και να ξαναζήσει τα πάντα...

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ελένη Μπράτσου

Τα τρένα που φύγαν

99

-Πάλι φωτογραφίες κοιτάζεις;

-Δε θα το πιστέψεις αυτό που βλέπω σ' αυτή!

-Για να δω, τι είναι;

-Εδώ είναι η διασταύρωση των γραμμών του τραίνου με τη Σιδηράς Μεραρχίας και τη Μπουμπουλίνας στην Ενδεκάτη. Το θυμήθηκα το τρένο να περνάει από δω, το έβλεπα. Φοβόμουνα να περάσω τις γραμμές, νόμιζα ότι θα εμφανιστεί ξαφνικά σαν θηρίο να με φάει... Υπήρχε και φύλακας που τέντωνε αλυσίδες και έκλεινε το δρόμο, για να περάσει το τρένο.

-Ταξίδευες ποτέ μ' αυτό;

- Το άκουγα χρόνια να σφυρίζει μπαίνοντας στο Ναύπλιο και φεύγοντας από την πόλη. Το 1962 -ήμουν 8 ετών- ταξίδεψα για πρώτη και μοναδική φορά. Επιβιβαστήκαμε στο σταθμό του Ναυπλίου (τόρα είναι το Ωδείο και δίπλα το καφενείο) και το ταξίδι ξεκίνησε. Κοίταγα δεξιά, αριστερά. Είχα τα μάτια ανοιχτά, σχεδόν γουρλωτά. Έβλεπα από ύψος τη διαδρομή. Η πρώτη στάση ήταν στην αρχαία Τίρυνθα, η δεύτερη στη Δαλαμανάρα. Εκεί κατεβήκαμε, γιατί μας περίμενε ο θείος μου και το ταξίδι τελείωσε. Μετά το τρένο έφτανε Άργος, μετά Κουτσοπόδι, Φίχτια ...Αθήνα. Το εντυπωσιακό ήταν ότι η μηχανή του έσερνε βαγόνια επιβατών αλλά και βαγόνια φορτηγά. Την επόμενη χρονιά το 1963 σταμάτησε η λειτουργία του.

B.Γ.

Καταγραφή: Φωτεινή Τσίγκα

Χριστιανοί γεννηθήκαμε, άθεοι πεθαίνουμε

100

«Ακούς πολιτική κηδεία! Τι σημαίνει πολιτική κηδεία; Πώς να βοηθήσω εγώ σε πολιτική κηδεία; Χριστιανοί γεννηθήκαμε, άθεοι πεθαίνουνε! Ακούς πολιτική κηδεία!»

Άναψα το κερί και γύρισα το κεφάλι να δω ποιος μονολογούσε. Είδα την Κατίνα, που είναι κάθε μέρα εκεί. Περνάει τους τάφους με ρυθμό κοριτσιού. Λάδι, φυτίλι, άναμμα. Έτσι φωτίζει τα σκοτάδια των πεθαμένων και παρηγορεί τον πόνο των ζωντανών. Ξέρω ότι στην αρχή μπήκε νεωκόρος στο εκκλησάκι, για να φάει ένα κομμάτι ψωμί. Αυτή και τα παιδιά της. Μετά, που οι συγγενείς δεν προλάβαιναν κι αυτή έκανε το χρέος τους ανάβοντας τα καντήλια, έγινε η δύναμη του νεκροταφείου.

- *Μόνη σου μιλάς, Κατίνα; της φώναξα.*
- *Αύριο έχουμε πολιτική κηδεία. Τι πρέπει να κάνω εγώ στην πολιτική κηδεία; με ρώτησε.*

Την επόμενη μέρα έγινε η πολιτική κηδεία. Από τότε έχουν γίνει άλλες δύο. Είμαι σίγουρη ότι η Κατίνα έμαθε τι πρέπει να κάνει στην πολιτική κηδεία.

Φ.Τ.

Καταγραφή: Φωτεινή Τσίγκα

Ευχαριστώ

101

Κυρία Χρύσα, σε ευχαριστώ που ως πρώτη σχολική τροχονόμος της πόλης στο πρώτο δημοτικό σχολείο, με βοήθησες πολλές φορές κατά το διάστημα 2000 έως 2006 να περάσω με ασφάλεια από την πλατεία στο σχολείο.

Χαίρομαι που σε είδα να βρίσκεσαι στην ίδια διάβαση κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, να εξακολουθείς να φοράς το λαχανί γιλέκο και να κρατάς το σήμα STOP βοηθώντας τους μαθητές να διασχίσουν τη λεωφόρο Αμαλίας. Η εικόνα σου πια είναι χαρακτηριστική.

B. Γ.

Καταγραφή: Φωτεινή Τσίγκα

Του ζήτησα να μου πει μια ιστορία. Κάτι που να έχει σχέση με την πόλη του. Μια μνήμη από τη ζωή του σ' αυτή.

Σκέφτηκε λίγο, με κοίταξε στα μάτια και μου είπε: «Δεν θέλω να σου πω μια ιστορία, αλλά πολλές. Είμαι εξήντα χρονών. Είδα την πλατεία Συντάγματος ορθογώνια και γύρω - γύρω δρόμους για τ' αυτοκίνητα. Είδα τους Ναυπλιώτες να έχουν τη θάλασσά τους. Είδα την παλιά πόλη να έχει μόνο μόνιμους κατοίκους και το δημοτικό της γεμάτο μαθητές. Είδα μπακάλικα στους δρόμους της και μικρά καφενεία στις πλατείες της. Είδα ταινίες στους θερινούς της κινηματογράφους και ψαρόβαρκες στο λιμάνι της. Μετά όμως είδα την πλατεία να πλακοστρώνεται γλιστερά. Είδα ξαπλώστρες στην παραλία. Είδα τα πατρικά σπίτια να γίνονται πανσιόν και τα ισόγειά τους να μετατρέπονται σε μοδάτα ταβερνοκαφέ. Είδα τις αποθήκες των εμπόρων να γίνονται μπαράκια. Είδα τις πλατείες και την παραλία ν' αναστενάζουν από τα τραπεζοκαθίσματα. Είδα τους κινηματογράφους να γίνονται σουπερμάρκετ. Είδα κρουαζιερόπλοια να προσεγγίζουν το λιμάνι. Είδα τις βουκαμβίλιες να κοκκινίζουν το Μεγάλο Δρόμο. Τελικά όχι. Δεν είναι πολλές οι ιστορίες που θέλω να σου πω, αλλά μία. Γράψε τον τίτλο: *Αυτοί που χάλασαν την πόλη*».

P. Γ.

Καταγραφή: Φωτεινή Τσίγκα

Ονειρεύτηκα την όπερα

103

Τις περισσότερες φορές πήγαινα στην πλατεία της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου, στην παλιά πόλη του Ναυπλίου, για θρησκευτικούς λόγους. Είναι η ενορία μου. Αυτή τη φορά όμως ήταν διαφορετική. Την Κυριακή, 1 Ιουλίου 2012, η Εθνική Λυρική Σκηνή επισκέφθηκε το Ναύπλιο και παρουσίασε στην πλατεία του Αγίου Γεωργίου το *La Mpoém* του Τζιάκομο Πουτσίνι. Η παράσταση αυτή εντασσόταν στο πρόγραμμα της Λυρικής, *Όπερα της Βαλίτσας*. Ως γνωστόν έτσι ονομάζονται όσες παραγωγές της Λυρικής γίνονται με ελάχιστα τεχνικά μέσα (φώτα, σκηνικά κλπ). Το έργο ήταν δυσνόητο, αλλά η εμπειρία της θέασης και ακρόασης μιας όπερας μπροστά στον ναό και κάτω από το επιβλητικό Παλαμήδι ήταν εκπληκτική. «Σ' άρεσε η παράσταση;» με ρώτησαν οι γονείς μου. «Φυσικά μου άρεσε» απάντησα «αφού ήταν η μόνη τόσο προσεγμένη παραγωγή, που ήρθε στο Ναύπλιο, και δεν είχε καμία σχέση με τις αρπαχτές άλλων αθηναϊκών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων».

Εκείνο το βράδυ ονειρεύτηκα ότι ήμουν σοπράνο στη Metropolitan Opera.

Π.Φ.

Καταγραφή: Φωτεινή Τσίγκα

Τραύμα στην πόλη

104

Δεν έφυγε από το Ναύπλιο παρά μόνο τα χρόνια των σπουδών του. Α! Να! Και εκείνο το βαρύ διάστημα της στρατιωτικής του θητείας. Δεν το ομολογεί, αλλά μόνο σ' αυτήν την πόλη μπορεί να ζήσει. Δεν έχει αλλού οξυγόνο για το χαμόγελό του.

Θυμάται πως η φωτιά είχε ξεσπάσει τη νύχτα. Αυτός με τον πατέρα του πήγε στην πλατεία το πρωί, τότε που οι πυροσβέστες έσβηναν τις τελευταίες φλόγες. Έριχναν νερό, που το έπαιρναν με σωλήνες κατευθείαν από τη θάλασσα. Το κτίριο κάηκε εντελώς. Έμειναν μόνο οι τοίχοι και οι μαύρες τρύπες των παραθύρων.

Έτσι, λέει, κάηκε η παλιά Νομαρχία στην πλατεία Συντάγματος. Ήταν ένα κτίριο δύο ορόφων και το ισόγειό του. Η πρόσοψή του δεν ήταν ευθυγραμμισμένη μπροστά στην πλατεία. Ήταν λίγο πιο πίσω. Η καταστροφή του ήταν ολοσχερής και λόγω επικινδυνότητας σε λίγο καιρό κατεδαφίστηκε. Γι' αυτόν ήταν ένα τραύμα στην πόλη. Στη θέση αυτή χτίστηκε άλλο κτίριο και στο ισόγειό του λειτουργούν τα καφενεία *Κεντρικό* και *Modus*. Αυτός πίνει συχνά τον καφέ του εκεί. Κάποιες φορές όμως στο κατακάθι του νιώθει μια ανεξήγητη πίκρα.

Β.Γ.

Καταγραφή: Φωτεινή Τσίγκα

Ο Παναγιώτης θυμάται...

Στην πλατεία Τριών Ναυάρχων μπροστά από το Δημαρχείο του Ναυπλίου υπήρχε μόνο το μνημείο του Δημητρίου Υψηλάντη. Τη δεκαετία του '90 (δεν θυμόμουν πότε ακριβώς, γιατί ήμουν πολύ μικρός, και τώρα έψαξα στο διαδίκτυο και βρήκα ότι ήταν το 1994) έγινε γνωστό ότι σε μία άκρη της πλατείας θα στηθεί άγαλμα του πρώτου βασιλιά της Ελλάδας, του Βαυαρού Όθωνα.

Τότε στην Ελλάδα ήταν παντοδύναμος ο ...σοσιαλισμός και πολλοί πολίτες του Ναυπλίου έσπευσαν στα αποκαλυπτήρια με σκοπό να διαμαρτυρηθούν για το στήσιμο του αγάλματος. Οι γονείς μου με πήραν μαζί τους. Δεν θυμάμαι πολλά πράγματα, ήμουν μόλις πέντε ετών. Θυμάμαι απλώς ότι στεκόμουν μπροστά - μπροστά κοντά στο μεταλλικό άγαλμα και ότι έγινε σαματάς.

Χρόνια αργότερα η μητέρα μου μου είπε: *«Γιουχάριζαν και πετούσαν στο άγαλμα αυγά και γιαούρτια. Προσωπικά, αν και διαμαρτυρήθηκα ειρηνικά χωρίς να μετέχω στα παραπάνω, μετάνιωσα για την παρουσία μου εκεί. Εκ των υστέρων κατάλαβα ότι δεν έχει μεγάλη σημασία το στήσιμο αγαλμάτων ιστορικών προσώπων, αλλά η σωστή διακυβέρνηση του τόπου. Κι απ' ό,τι φάνηκε εκείνη την περίοδο μπορεί να τραμπουκιζόταν οτιδήποτε θύμιζε τη μοναρχία· παράλληλα, όμως, η Ελλάδα κυβερνιόταν με τρόπο που αργά και σταθερά την οδηγούσε στη σημερινή προβληματική κατάσταση».*

Παναγιώτης

Καταγραφή: Φωτεινή Τσίγκα

Όταν ήμασταν μικρά, ακούγαμε συνεχώς ότι στο Ναύπλιο, αλλά και τριγύρω, υπάρχουν διάφορα στοιχειωμένα μέρη. Τα πιο γνωστά από αυτά ήταν το Παλαμήδι, ο δρόμος που πηγαίνει από Ναύπλιο Τολό, ο Ψαρομαχαλάς και το χωριό Αραχναίο. Σύμφωνα με το μύθο μάς είχαν πει ότι στο Παλαμήδι υπάρχει ένα φάντασμα το γνωστό φάντασμα του Παλαμηδίου το οποίο εμφανίζεται κάτω από ένα κυπαρίσσι μέσα στο κάστρο και προφανώς αφορά στη ζωή κάποιου που ήταν φυλακισμένος και την έχασε. Ακούγοντας εμείς αυτά θέλαμε να ανεβούμε βράδυ να καθίσουμε στο Παλαμήδι, προκειμένου να δούμε αν ισχύει ο μύθος. Η παρέα αποτελούνταν και από αγόρια και από κορίτσια. Έτσι, αποφασίζουμε να πάμε.

Ανεβαίνουμε, λοιπόν, ένα βράδυ, αλλά δεν βλέπουμε να εμφανίζεται τίποτα. Ωστόσο, κάποιοι από την παρέα επέμεναν να ξαναπάμε μέχρι να δούμε κάτι. Μετά από αρκετές φορές που ανεβήκαμε και δεν είδαμε τίποτα, τα αγόρια της παρέας αποφάσισαν να κάνουν μία πλάκα σε εμάς τα κορίτσια. Είχαν αποφασίσει να ντυθεί κάποιος με μαύρο σεντόνι και να κάνει το φάντασμα. Ανεβαίνουμε, λοιπόν, πάλι στο Παλαμήδι.

Ωστόσο, εκείνη την μέρα έλειπε ένα παιδί από την παρέα το οποίο δεν μπορούσε να ακολουθήσει, καθώς είχε κάποιες δουλειές. Στην πραγματικότητα είχε ανέβει από πιο νωρίς πάνω στο Παλαμήδι, καθώς θα παρίστανε το φάντασμα. Έτσι, εκεί που καθόμαστε αμέριμνοι βλέπουμε από πίσω μας κοντά στην Πύλη του κάστρου να εμφανίζεται μια σκιά και να χάνεται. Στην αρχή δεν δώσαμε βάση· μόλις όμως συνειδητοποιήσαμε ότι μπορεί να είναι το φάντασμα, έτσι όπως ήταν και σκοτεινά αρχίσαμε να τρέχουμε κυρίως τα κορίτσια σαν τρελά. Όταν ηρεμήσαμε είπαμε ότι δεν πρόκειται να ξαναέβουμε βράδυ στο Παλαμήδι, αλλά δεν ξέραμε ότι ήταν φάρσα. Πέρασε αρκετός καιρός μέχρι τα αγόρια να παραδεχτούν ότι το είχαν σχεδιάσει αυτοί. Αργήσαμε, πάντως, να ξαναεπισκεφτούμε βράδυ

το

Παλαμήδι.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Σκανταλιές

107

Σε πιο μικρή ηλικία συνηθίζαμε όλα τα παιδιά της γειτονιάς να συναντιόμαστε κυρίως τα απογεύματα και να παίζουμε με τις ώρες. Κάναμε αρκετές σκανταλιές είναι αλήθεια και κάποιες φορές πράγματα επικίνδυνα, αλλά τότε εμείς δεν καταλαβαίναμε τη σοβαρότητα ή τον κίνδυνο που μπορεί να είχαν κάποια πράγματα που κάναμε.

Για να μιλήσω πιο συγκεκριμένα. Στο δρόμο απέναντι από το στρατόπεδο τότε χτίζονταν κάποια σπίτια. Υπήρχαν οικοδομές. Με τα υπόλοιπα παιδιά, λοιπόν, παίρναμε νερόμπομπες, τις γεμίζαμε με νερό και τις πετούσαμε στα διάφορα αμάξια, που περνούσαν από το δρόμο. Συνήθως σκάγαμε από τα γέλια, καθώς οι αντιδράσεις των οδηγών ήταν περίεργες. Ωστόσο, δεν είχαμε καταλάβει τον κίνδυνο που μπορεί να κρύβει αυτή μας η ενέργεια, ώσπου μια μέρα πετάμε μια νερόμπομπα σε ένα αμάξι κι ο οδηγός τρόμαξε τόσο πολύ που παραλίγο να τρακάρει. Γι' αυτό κατέβηκε κι άρχισε να φωνάζει και να λέει ότι δεν παίζουμε με τέτοια πράγματα· πήρε μάλιστα την αστυνομία, καθώς και άλλοι είχαν παραπονεθεί ότι συμβαίνει αυτό. Μόλις ακούσαμε για αστυνομία αρχίσαμε να τρέχουμε· φοβηθήκαμε μη μας δει κανείς και μετά άντε να γλιτώσουμε την κατσάδα από τους δικούς μας, που και δίκιο θα είχαν. Από εκείνη τη μέρα που καταλάβαμε πόσο επικίνδυνο είναι αυτό που κάνουμε το σταματήσαμε. Κάναμε άλλες σκανταλιές, όμως· σε αυτή την ηλικία οι σκανταλιές δεν σταματάνε ποτέ.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Διακοπές στο Ναύπλιο

108

Τα καλοκαίρια μου συνήθιζα, όταν ήμουν μικρή, να κατεβαίνω στο Ναύπλιο για διακοπές, καθώς έμενε μόνιμα μια θεία μου εκεί με τα ξαδέλφια μου. Κατέβαινα για να μείνω το πολύ δέκα μέρες και κατέληγα να μένω τουλάχιστον για ένα μήνα. Ήταν πολύ ανέμελα τα πράγματα. Περνούσαμε τέλεια. Κάθε μέρα ήμασταν έξω με τα ξαδέλφια μου και τις παρέες τους. Μπάνια, βόλτες κάτω στην πόλη· μαζευόμασταν στην παραλία το βράδυ στην Αρβανιτιά και καθόμασταν με τις ώρες, κάναμε διάφορα. Δεν καταλάβαινα πόσο γρήγορα περνούσαν οι μέρες. Ερχόμουν και δεν ήθελα να φύγω. Συνέχεια σκεφτόμουν τι ωραία που θα ήταν να μπορούσα να μένω κι εγώ μόνιμα εδώ στο Ναύπλιο. Την είχα αγαπήσει πολύ αυτή την πόλη. Ωστόσο, καθώς μεγάλωνα μειώνονταν οι επισκέψεις μου, γιατί άλλαζαν οι υποχρεώσεις όλων μας. Ποτέ δεν ξεχνούσα όμως τα καλοκαίρια μου εκεί. Κάθε χρόνο ανυπομονούσα να έρθει το επόμενο καλοκαίρι. Μετά από κάποια περίοδο σταμάτησα εντελώς να πηγαίνω, γιατί είχαμε μεγαλώσει· άλλαξαν οι υποχρεώσεις και οι καταστάσεις. Πάντα έλεγα, όμως, ότι θα ήθελα να περνάω τα καλοκαίρια μου εκεί. Και έτσι και έγινε -όταν θέλεις κάτι πολύ τελικά γίνεται. Ο άντρας μου έτυχε να έχει καταγωγή από το Ναύπλιο και να έχει σπίτι εκεί. Έτσι κατεβαίνουμε πολύ συχνά, καθώς είναι ένα πολύ αγαπημένο μέρος και των δύο.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Νέα ζωή

109

Ένα Σαββατοκύριακο στο Ναύπλιο έφτανε για να αλλάξουμε όλη τη ζωή μας. Με τον άντρα μου διατηρούσαμε ένα κατάστημα με ρούχα στην Αθήνα. Ωστόσο, μας είχαν κουράσει οι ρυθμοί της πόλης και γενικά ψάχναμε διάφορους τρόπους να φύγουμε και να πάμε κάπου αλλού να μείνουμε και να μεταφέρουμε και την επιχείρηση. Έτσι, ένα σαββατοκύριακο αποφασίσαμε με ένα φιλικό ζευγάρι να κατέβουμε όλοι μαζί οικογενειακώς ένα διήμερο. Πάντα μας άρεσε το μέρος, αλλά δεν είχαμε σκεφτεί ποτέ ότι θα μπορούσε να είναι το μέρος που θα μπορούσαμε να εγκατασταθούμε μόνιμα. Καθώς περπατούσαμε στα στενάκια βρίσκαμε διάφορα μαγαζάκια που πωλούνταν και σκεφτόμασταν πιο έντονα το ενδεχόμενο να ανοίξουμε την επιχείρηση εδώ στο Ναύπλιο και να εγκατασταθούμε μόνιμα. Και έτσι κι έγινε· μετά από λίγους μήνες εγκατασταθήκαμε μόνιμα στο Ναύπλιο ανοίξαμε το μαγαζί μας με τα ρούχα στο μεγάλο δρόμο, αγοράσαμε και ένα σπίτι στη νέα πόλη και πλέον ζούμε μόνιμα εδώ, χωρίς να έχουμε μετανιώσει καθόλου γι' αυτή την επιλογή μας.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Οιωνός

110

Θα αναφερθώ σε ένα γεγονός από το σχολείο. Το σχολείο μας ήταν μέσα στο κέντρο του Ναυπλίου απέναντι από το λιμάνι. Είμαστε, λοιπόν, πρώτη λυκείου και κάνουμε το μάθημα της φυσικής. Ο καθηγητής ζωγράφιζε στον πίνακα μια μαθήτρια με σπασμένο χέρι προκειμένου να κάνει μια αναφορά και να μας εξηγήσει την ολίσθηση. Πόσο τραγική ειρωνεία. Τελειώνοντας το μάθημα ο καθηγητής βγαίνοντας από την τάξη γλιστράει και πέφτει χτυπώντας άσχημα, με αποτέλεσμα να σπάσει το χέρι του. Τον πάνε, λοιπόν, στο νοσοκομείο του Ναυπλίου και, επειδή δεν είχε γιατρό, αναγκάστηκε να πάει στου Άργους όπου επιτέλους μετά από αρκετή ώρα κατάφερε να ηρεμήσει από τον πόνο.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Ιστορία 107^η

Κόντρες

111

Στο Ναύπλιο και στα τριγύρω χωριά συνηθίζαμε τα αγόρια να έχουμε μηχανάκια από πολύ μικρή ηλικία. Κάθε μέρα ξεσηκώναμε τον κόσμο με αυτά· πηγαίναμε παντού, σχολείο, βόλτες από Ναύπλιο Άργος και πάλι πίσω. Τα απογεύματα και κυρίως τα Σαββατοκύριακα κατεβαίναμε συνήθως κάτω στην πασαρέλα και κάναμε βόλτες, για να μας βλέπουν και τα κορίτσια. Μαζευόμαστε, λοιπόν, ένα βράδυ κάμποσα άτομα και κανονίζουμε κόντρες με τα μηχανάκια, προκειμένου να έρθουν να μας δουν τα κορίτσια. Έτσι και γίνεται· μαζευόμαστε στο δρόμο που πάει για Τολό και ξεκινάμε. Μετά από λίγη ώρα έρχεται η αστυνομία, καθώς κάποιος την είχε ειδοποιήσει λόγω του θορύβου που κάναμε. Θυμάμαι σαν τρελοί τρέχαμε και μπαίναμε σε κάθε στενό και σε κάθε χωράφι που υπήρχε τριγύρω, προκειμένου να μη μας πιάσουν. Την τιμωρία δεν την γλιτώσαμε όμως· γυρνώντας σπίτι το είχαν μάθει οι δικοί μου και μου πήραν τα κλειδιά κι έμεινα δύο μήνες χωρίς αυτό. Ήταν η πρώτη και η τελευταία φορά που κανονίσαμε κόντρες με μηχανάκια.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Ιστορία 108^η

Στην Καραθώνα

112

Τα καλοκαίρια συνηθίζαμε με την παρέα μου να ξυπνάμε από νωρίς και να πηγαίνουμε στην Καραθώνα και να καθόμαστε με τις ώρες μέχρι να βραδιάσει. Ένα βράδυ, όμως, είχαμε πάρει με τα παιδιά να ψήσουμε για να φάμε και να πιούμε. Είχαμε πει τόσο πολλές μπύρες που δεν μπορούσαμε να κουνηθούμε κι έτσι αποφασίσαμε να κοιμηθούμε εκεί. Το θέμα είναι ότι επειδή δεν είχαμε όλοι κινητά και των υπολοίπων είχαν κλείσει από μπαταρία δεν μπορούσαμε να ειδοποιήσουμε τους δικούς μας, με αποτέλεσμα να μας ψάχνουν όλο το βράδυ. Τελικά ήρθαν και μας βρήκαν την επόμενη μέρα οι δικοί μας στην παραλία και η κατσάδα που ακούσαμε δεν λέγεται. Μάλιστα μας είχαν πει ότι δεν θα μας αφήσουν να βγούμε από το σπίτι για μια βδομάδα εξαιτίας της τρομάρας που πήραν· ευτυχώς, όμως, κάτι τέτοιο δεν ίσχυσε.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Μια μέρα με αφορμή την άφιξη των προσφύγων στο Λυγουριό αποφασίζουμε με κάποια παιδιά από το σχολείο και με μερικούς καθηγητές να επισκεφτούμε το μέρος όπου είχαν εγκατασταθεί οι πρόσφυγες, για να δούμε τις συνθήκες διαβίωσής τους. Μόλις φτάσαμε εκεί παγώσαμε από την εικόνα, καθώς όλοι φαίνονταν πολύ ταλαιπωρημένοι και ανάμεσά τους υπήρχαν πολλά παιδάκια. Καθίσαμε εκεί όλη μέρα σχεδόν και είχαμε όλοι πραγματικά στεναχωρηθεί πάρα πολύ από τις ιστορίες των προσφύγων και για το πώς αναγκάστηκαν να φύγουν από τη χώρα τους. Μάλιστα πολλά παιδιά έφεραν στη μνήμη τους ιστορίες που τους είχαν πει οι παππούδες τους οι οποίοι υπήρξαν πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία. Όντας όλοι ευαισθητοποιημένοι από την κατάσταση, αποφασίσαμε στο σχολείο να διοργανώσουμε μια εβδομάδα για να συγκεντρώσουμε διάφορα πράγματα τα οποία έχουν ανάγκη οι πρόσφυγες, όπως ρούχα, κουβέρτες, τρόφιμα, φάρμακα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης. Αφού συγκεντρώσαμε τα πράγματα, ξαναπήγαμε, για να τα δώσουμε και να παίξουμε με τα παιδιά, να τα απασχολήσουμε λίγο. Το γεγονός ότι χαμογελούσαν και μας ευχαριστούσαν γι' αυτό που κάναμε έφτανε. Μάλιστα τα παιδάκια μάς έλεγαν να μη φύγουμε, να μείνουμε εκεί. Κι έτσι και έγινε· τα επισκεφτήκαμε ξανά και φάνηκε ότι χαίρονταν πάρα πολύ. Αλλά και εμείς αισθανόμασταν ότι είχαμε προσφέρει κάτι σημαντικό.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Ιστορία 110^η

Τα κουταβάκια

114

Ένα πρωινό στον προαύλιο χώρο του σχολείου μας που βρίσκεται απέναντι από το Δημαρχείο του Ναυπλίου βρήκαμε σε ένα χαρτόκουτο πέντε εγκαταλελειμμένα κουταβάκια. Μόλις φτάσαμε με τους συμμαθητές μου στο σχολείο και είδαμε τα κουταβάκια, αμέσως κινητοποιηθήκαμε και θέλαμε να τα βοηθήσουμε. Τους βάλαμε νερό, για να πιουν και μουλιάσαμε κροκέτες σε γάλα, για να φάνε. Παίξαμε μαζί τους για ώρα και τα προσέχαμε να μην απομακρυνθούν από το χώρο του σχολείου. Καλέσαμε και τη φιλοζωική. Ευτυχώς τα σκυλάκια ήταν καλά και μάλιστα δόθηκαν αμέσως σε σπίτια. Μάλιστα το ένα από αυτά υιοθετήθηκε από ένα συμμαθητή μας.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ξένια Μιχαήλοβιτς

Ιστορία 111^η

Εργοστάσια και πορτοκαλεώνες

115

Όταν ήρθα για πρώτη φορά στο Ναύπλιο, στα τέλη της δεκαετίας του 1960, εντυπωσιάστηκα από τα πολλά εργοστάσια που υπήρχαν στην περιοχή, δείγμα ευημερίας του τόπου, αφού ήταν κατάφυτος από πορτοκαλεώνες. Δυστυχώς, σήμερα είναι ελάχιστα τα εργοστάσια που απέμειναν και συνεχίζουν να λειτουργούν. Τα περισσότερα σταμάτησαν να παράγουν έργο και μοιάζουν σκιές να θυμίζουν τις παλιές καλές εποχές.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Νίκη

Ιστορία 112^η

Στα Ίρια

116

Πρώτη μου Μεγάλη Παρασκευή στα Ίρια. Θυμάμαι τις νέες κοπέλες, τις μεγάλες κυρίες και τα μικρά παιδιά ακόμη, με το καλάθι στο χέρι τους να τρέχουν στις αυλές των σπιτιών για να μαζέψουν λουλούδια. Με τα λουλούδια αυτά θα στόλιζαν τον Επιτάφιο των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης.

Δεν μπόρεσα ν' αντισταθώ. Μπήκα κι εγώ στην ομάδα. Τη θυμάμαι πάντα αυτή τη Μεγάλη Παρασκευή. Ήταν για μένα ιδιαίτερης σημασίας.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Νίκη

Ιστορία 113^η

Το τριαντάφυλλο

117

Εκδρομή στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου με το Γυμνάσιο. Περπατούσαμε με τη φίλη μου, όταν βλέπω να έρχεται προς το μέρος μου ένας μαθητής άλλου σχολείου.

Μου προσέφερε ένα τριαντάφυλλο. Θυμάμαι πως είχε ροζ χρώμα. Δεν το πήρα. Δεν τόλμησα. Γύρισα το κεφάλι μου αλλού και προχώρησα.

Σίγουρα θα απογοητεύτηκε.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Νίκη

Ιστορία 114^η

Αλλοτινές εποχές

118

Μου είναι δύσκολο να ξεχάσω αγαπημένα μου πρόσωπα της προηγούμενης γενιάς. Για μένα ήταν η ίδια η ζωή, αφού έβλεπα πώς αγωνίζονταν να αντιμετωπίσουν την κάθε τους μέρα, την κάθε τους στιγμή.

Στα Ίρια και πάλι, δίπλα στο κύμα, ήταν για μένα συγκλονιστικό ν' ακούω την τσα-τσα Παρασκευή (έτσι τις αποκαλούσαν τότε τις γιαγιάδες), να μου εξιστορεί με τον ποιητικό της λόγο τη βία –έτσι μου έλεγε- της ζωής της. *«Τα χέρια μου πονέσανε ρούχα να ξενοπλένουν»* ή *«οι κόμποι των χεριών μου πέτρα γινήκαν απ' το πολύ ξινιάρι»*. Εκπληκτική η τσα-τσα Παρασκευή.

Τα χέρια της τσα-τσα Γιαννούλας με μάγευαν, όταν με δεξιοτεχνία άνοιγαν φύλλο για χυλοπίτες, εγώ να τα κόβω μικρά μικρά κομματάκια και η θεία Χριστίνα με ιεροτελεστία να μαγειρεύει κοκκινιστό κόκορα με φρέσκιες χυλοπίτες πασπαλισμένες με μυζήθρα.

Ήταν άλλες εποχές με ανθρώπους που είχαν γνησιότητα και σοφία.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Νίκη

Ιστορία 115^η

Φύλακας των βράχων

119

Μικρή ήμουν, όταν με τα πόδια ξεκινούσαμε για το μοναστήρι του Άι-Δημήτρη που κολλημένο στον βράχο, στο Αυγό, μας περίμενε να το γιορτάσουμε.

Τότε η πρόσβαση με αυτοκίνητο ήταν αδύνατη.

Έβλεπες μόνο γαϊδουράκια στη σειρά, φορτωμένα εφόδια, αφού διανυκτερεύαμε εκεί, και ανθρώπους ν' αγκομαχούν άλλοτε μέσα από την ποταμιά και άλλοτε από κάποια μονοπάτια προκειμένου να φτάσουν στο μοναστήρι.

Η ανατολή του ήλιου μας έβρισκε στη διαδρομή. Η εικόνα μοναδική. Ο ήλιος ν' ανατέλλει, δάσος, ποτάμια με πλατάνια, γαϊδουράκια, άνθρωποι...

Ανώνυμος

Καταγραφή: Νίκη

Ιστορία 116^η

Και συγγραφέας και πλακατζής

120

Θυμάμαι αμυδρά, τον Θοδωρή τον Κωστούρο, συγγραφέα. Αν πάρεις τον δρόμο που είναι η Σταϊκοπούλου, προχωράς, περνάς το βουλευτικό -στο αριστερό σου χέρι είναι ένα ξενοδοχείο. Αυτός είναι ο Αμφιτρύωνας. Ακριβώς δίπλα είναι ένα καταπληκτικό σπίτι που βλέπει όλο το Μπούρτζι και είναι σαν να έχει βγει από παραμύθι. Ε, αυτό το έχει φτιάξει ο λογοτέχνης της ιστορίας μας, ο οποίος μάλιστα έχει γράψει και αρκετά θεατρικά έργα.

Αυτός λοιπόν, ήταν μεγάλος πλακατζής. Στο σπίτι του απ' έξω υπήρχε ένας φοίνικας. Έλεγε λοιπόν ο Κωστούρος ότι αυτόν τον φοίνικα τον έχει φυτέψει ο ίδιος ο Καποδίστριας! Μάλιστα, είχε βάλει και μία πινακίδα, που έλεγε «Αμφιβάλλω για όλα και δεν πιστεύω σε τίποτα». Εκεί σταματούσαν οι τουρίστες για να δουν τον φοίνικα κι εγώ τους έβλεπα μέσα από την κουρτίνα και γελούσα!

M.B.

Καταγραφή: Σοφία Μότσια

Ιστορία 117^η

Ο παγοπώλης

121

Θυμάμαι τον παγοπώλη. Σηκωνόταν κάθε πρωί με το όχημά του γεμάτο πάγο και τριγυρνούσε στις γειτονιές να τον πουλήσει. Όμως έδινε τον πάγο και δεν έπαιρνε λεφτά. Οι κυρίες της γειτονιάς γνώριζαν ότι, άμα έπιανε την κουβέντα, ξεχνούσε να ζητήσει τα λεφτά του. Εκεί στην Πρόνοια πήγαινε συνήθως. Μόλις τον έβλεπαν του φώναζαν: «Καλώς τον κυρ Αντρέα!» «Ένα τέταρτο πάγο για μένα, κυρ Αντρέα»· «Έλα μέσα κυρ-Αντρέα»

Έμπαινε μέσα ο κυρ-Αντρέας, κάτι τον κέρναγε η κυρία, έπιαναν τη κουβέντα, άφηνε τον πάγο και έφευγε ο κυρ-Αντρέας χωρίς να πληρωθεί. Γύριζε στο σπίτι του στη κυρά-Σοφία και του έλεγε: «Έλα Αντρίκο μου, τι έγινε; Πόσα μάζεψες σήμερα;» «Άσ' τα» της απαντούσε, «δεν είχα δουλειά σήμερα» Τίποτα από λεφτά ο Αντρέας... Είχε όμως καλή καρδιά και μεγάλη οικογένεια. Κάθε φορά που γύρναγε χωρίς λεφτά έκανε κι από ένα παιδί. Εφτά παιδιά ο κυρ Αντρέας!

Ανώνυμος

Καταγραφή: Σοφία Μότσια

Ιστορία 118^η

Φωτογραφία

122

Μόλις τώρα θυμήθηκα πως εδώ στο πάρκο ήταν ένας φωτογράφος με την κινητή του μηχανή, με εκείνο το μαύρο πανί σαν κουκούλα που σκεπαζόταν για να βγάλει φωτογραφίες.

Σε αυτόν έβγαλα την πρώτη φωτογραφία της ζωής μου. Παιδί ήμουν... Και δεν θυμάμαι και πού είναι. Θα ψάξω να τη βρω όμως. Δεν θυμάμαι το όνομά του.... Πώς να τον έλεγαν;

Ανώνυμος

Καταγραφή: Σοφία Μότσια

Ιστορία 119^η

Ο στιλβωτής

123

Θα σου πω για εκείνον που για πολλά χρόνια γυάλιζε τα παπούτσια των δικαστών, τον Μάρκο. Ήταν πολύ ωραίος τύπος. Ο Μάρκος δούλευε στα στενά του Ναυπλίου. Συνήθως καθόταν δίπλα από το δικηγορικό γραφείου του Γκάτζιου, έτσι λεγόταν. Κάθε πρωί, νωρίς νωρίς, έστηνε το μαγαζάκι του και καθώς περνούσαν οι δικαστικοί τους γυάλιζε τα παπούτσια. Πάντοτε είχε δίπλα του ένα ραδιοφωνάκι που έπαιζε μουσική και εκείνος τραγουδούσε μαζί με αυτό. Ήταν ο πιο τέλειος στιλβωτής ο Μάρκος.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Σοφία Μότσια

Θυμάμαι πως σαν παιδί, 12-14 χρονών, περίμενα πώς και πώς να πάμε διακοπές το καλοκαίρι στο χωριό. Πώς να μείνεις καλοκαίρι στην Αθήνα, όταν ξέρεις ότι σε περιμένει η παρέα σου και μια βάρκα έτοιμη για περιπέτειες... Πηγαίναμε σε μεριές που ξέραμε από τους μεγάλους ότι έχει ψάρια και διανυκτερεύαμε κιόλας σε παραλίες που δεν μπορείς να πας από τη ξηρά.

Ήμασταν τέσσερα παιδιά στην ίδια περίπου ηλικία με τον έναν, τον Νικόλα, λίγο μεγαλύτερο. Αυτός είχε και την ευθύνη της βάρκας. Μια μικρή ξύλινη -μην φανταστείς τίποτα μεγάλο.

Παίρναμε ο καθένας από το σπίτι του φαγητό για μια μέρα περίπου. Ψωμί, κονσέρβες, φρούτα και μπόλικο νερό. Φυσικά και τα σύνεργα ψαρικής, πετονιές, ένα μικρό δίχτυ και μπόλικο δόλωμα. Άλλωστε, αυτός ήταν ο σκοπός. Να ψαρέψουμε για να φάμε. Τα έξτρα τρόφιμα ήταν για «παν ενδεχόμενο».

Πιάναμε ψαράκια, μπόλικά. Τις περισσότερες φορές γυρνούσαμε και στο σπίτι με ψάρια. Γι' αυτό άλλωστε μας άφηναν και οι γονείς μας. Καλά ήταν και άλλοι καιροί τότε...

Μ.Σ.

Καταγραφή: Σοφία Μότσια

Ιστορία 121^η

Μια μεγάλη σκανταλιά

125

Κάναμε μια μεγάλη σκανταλιά μια φορά. Θέλαμε με την παρέα να ψήσουμε στην παραλία. Το κάναμε συχνά και όλοι γνώριζαν αυτή μας τη συνήθεια. Εκείνο το βράδυ όμως ήταν αργά, όταν το αποφασίσαμε. Πού θα βρίσκαμε λουκάνικα να ψήσουμε και μπύρες να πιούμε;

Συνήθως παίρναμε τις προμήθειές μας από την ταβέρνα του κυρ-Αντώνη· όμως είχε ήδη κλείσει, αφού ήταν σχεδόν 1:00 το βράδυ. Αποφασίσαμε, λοιπόν, με τα παιδιά να μπορούμε στην ταβέρνα από την πίσω πόρτα που ξέραμε πως ήταν πάντα ξεκλειδωτή. Άλλοι καιροί βλέπεις....

Μπήκαμε, λοιπόν, στην ταβέρνα και πήραμε λουκάνικα και μπύρες για όλους. Επίσης, αφήσαμε ένα σημείωμα με τα πράγματα που πήραμε και τα ονόματα όλης της παρέας.

Πήγαμε στην παραλία, ψήσαμε, όπως συνήθως, περάσαμε ακόμη καλύτερα από άλλες φορές και στο τέλος θέλαμε και παγωτό. Ξαναπήγαμε στην ταβέρνα και πήραμε και παγωτά. Φυσικά, αφήσαμε ένα δεύτερο σημείωμα, δίπλα στο πρώτο, με τα παγωτά που πήραμε.

Ήταν μια από τις πιο όμορφες βραδιές που θυμάμαι από τα παιδικά μου χρόνια. Και έγινε ακόμη καλύτερη όταν το άλλο πρωί που πήγαμε να πληρώσουμε τον κυρ-Αντώνη, μας είπε πως τα παγωτά ήταν δικό του κέρασμα...

N.A.

Καταγραφή: Σοφία Μότσια

Θυμάμαι το καλοκαίρι που εγώ και ο Δημήτρης, ο φίλος μου, ήμασταν δεκαέξι χρονών. Είχαμε βγει και είχαμε πάει στην καινούργια ντίσκο που είχε ανοίξει στην παραλία. Δεν θυμάμαι το όνομά της...

Γνωρίσαμε δυο κορίτσια εκείνο το βράδυ. Τη Μαρία και τη Γεωργία. Θέλαμε να τις εντυπωσιάσουμε και λέγαμε ό,τι μπορείς να φανταστείς. Τα κορίτσια, όμως, κόλλησαν όταν ο Δημήτρης τους είπε ότι έχει βάρκα και ότι θα μπορούσαμε να τις πάμε βόλτα το ίδιο βράδυ. Αθηναίες βλέπεις...

Όμως, λογαριάσαμε χωρίς τον ξενοδόχο. Ο πατέρας του Δημήτρη που είχε την βάρκα, είχε φύγει για ψάρεμα και, βέβαια, δεν είχε γυρίσει ακόμη. Έτσι αποφασίσαμε να πάρουμε μια άλλη βάρκα. Ποιος θα μας καταλάβαινε; Μια ωρίτσα θα κάναμε μόνο.

Αποφασίσαμε να πάρουμε όποια βάρκα ήταν πιο κοντά στη θάλασσα, για να μη χρειαστεί να τη σύρουμε πολλή ώρα. Βρήκαμε μια που ήταν η μισή μέσα στη θάλασσα. «Τέλεια», σκεφτήκαμε και πήγαμε να την πάρουμε. Βγάζοντας το καπάκι της, πετάχτηκε από μέσα ο κυρ Μιχάλης τρομοκρατημένος και βέβαια εμείς τρομάξαμε ακόμη περισσότερο!

Κοιμόταν ο άνθρωπος, μέχρι να φτάσει η ώρα να πάει για ψάρεμα τα ξημερώματα, κι εμείς τον ξυπνήσαμε για να κάνουμε το κομμάτι μας.

Τελικά βαρκάδα δεν κάναμε εκείνο το βράδυ με τα κορίτσια, αλλά το αμέσως επόμενο.

A.X.

Καταγραφή: Σοφία Μότσια

Ιστορία 123^η

Καθημερινότητα

127

Η ιστορία της Μαρίας είναι μια καθημερινότητα γι' αυτήν. Είναι καθαρίστρια στο δήμο· αυτό όμως που μου αφηγήθηκε ήταν πώς δεν σκέφτηκε ούτε για μια στιγμή να αφήσει τη δουλειά της. Από τις έξι το πρωί ξεκινά η εργασία της με τον καθαρισμό των δρόμων του Ναυπλίου. Τη ζωντανεύει και της δίνει δύναμη ένα μόνο πράγμα· όταν φτάνει ως την πλατεία Φιλελλήνων κάτω στο λιμάνι και υπάρχει αυτή η ηρεμία, γαληνεύει. Ειδικά, όταν αρχίζει να ξημερώνει και όλα είναι τόσο μαγικά, νιώθει τυχερή που ζει σε αυτή την πόλη.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Βασιλική Αρτινού

Ιστορία 124^η

Από τον παππού στον εγγονό

128

Ο κύριος Μιχάλης, όταν γνώρισε τη γυναίκα του κι έκαναν το πρώτο τους παιδάκι, σταμάτησε τη δουλειά του ναυτικού και έμεινε στο Ναύπλιο. Αγάπησε πολύ αυτό τον τόπο κι έμαθε πολλά για το όμορφο Ανάπλι. Τον πρώτο καιρό που ήρθε εδώ πήγαινε κάθε πρωί σε διαφορετικά μέρη της πόλης, καθόταν κι άκουγε τους ήχους της φύσης και τους ανθρώπους και παρατηρούσε τα πάντα γύρω του. Το ίδιο κάνει και σήμερα με τον εγγονό του που είναι πέντε χρονών, ώστε να μάθει να βλέπει τον κόσμο μέσα από τα δικά του μάτια.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Βασιλική Αρτινού

Ιστορία 125^η

Πρώτη φορά στο Ναύπλιο

129

Πρώτη φορά στο Ναύπλιο, ήρθα πριν από σαράντα τέσσερα χρόνια. Μου άρεσε πολύ το Ναύπλιο ή πιο σωστά το Ανάπλι. Οι Ναυπιώτες δεν το λένε Ναύπλιο, αλλά Ανάπλι.

Όταν ήρθαμε εδώ, την πρώτη φορά πήγαμε στο Παλαμήδι, στην φυλακή του Κολοκοτρώνη. Μπήκαμε μέσα στην φυλακή. Ήταν πολύ συγκινητικό. Συγκινηθήκαμε κι εγώ και ο άντρας μου. Μετά κατεβήκαμε στην πλατεία Συντάγματος και περπατήσαμε στα στενά δρομάκια, για να γνωρίσουμε το πρώτο φαρμακείο στο Ανάπλι.

Πήγαμε και στη βιβλιοθήκη και μετά και στο Δικαστικό Μέγαρο, ενώ μεγάλη εντύπωση μας έκανε και το Μπούρτζι.

Πάντως, αυτό που με συγκίνησε πάρα πολύ ήταν η εκκλησία της Ευαγγελίστριας και πιο συγκεκριμένα ο κόσμος που μαζευόταν εκεί. Δεν ήταν μόνο από εδώ, αλλά από όλη την Ελλάδα και τον κόσμο.

Από το σχολείο, όταν μάθαινα ιστορία, ήθελα πάντα να έρθω στο Ναύπλιο. Ήθελα να δω το Παλαμήδι, να δω αυτά για τα οποία μάθαινα. Και τελικά, τα είδα κι έκλαψα, ειδικά στην φυλακή του Κολοκοτρώνη. Εκεί μέσα τον κλείσανε. Και δεν έκλαψα μόνο εγώ αλλά και όλοι οι ξένοι που ήταν εκεί. Τελικά, εκείνοι ξέρουν περισσότερα από εμάς...

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Είναι ο δεύτερος χρόνος που μένω Ναύπλιο και πραγματικά όλα κυλάνε πολύ όμορφα και ήρεμα. Μπορώ να πω ότι είναι ίσως και καλύτερα από ό,τι περίμενα. Πάντα μου άρεσε το Ναύπλιο και σε εμένα και στους γονείς μου. Είχαμε έρθει και πολλές φορές με το σχολείο και ειλικρινά αν μου έλεγαν τότε ότι κάποια στιγμή θα σπουδάσω και θα μένω εδώ, δεν θα τους πίστευα.

Μία μέρα συνεννοηθήκαμε με την παρέα μου να περάσουμε το Σαββατοκύριακο εδώ και να μην πάμε στους δικούς μας. Αποφασίσαμε να ανέβουμε στο Παλαμήδι, πηγαίνοντας από τα σκαλιά και στη συνέχεια να τα κατέβουμε αντίστοιχα. Ξεκινήσαμε το πρωί προετοιμασμένες. Είχε δροσιά και ήταν ήσυχα.

Αρχίσαμε να ανεβαίνουμε. Αρχικά μετράγαμε τα σκαλιά, μπας και εξακριβώσουμε πόσα είναι. Αλλά, όπως ήταν φυσικό, χάσαμε το μέτρημα, καθώς αφοσιωθήκαμε στην ανάβαση. Πηγαίναμε γρήγορα, αλλά σε πολλά σημεία σταματούσαμε, για να χαζέψουμε τη θέα. Ήταν πολύ εντυπωσιακό και όμορφο, αλλά δεν θα κρύψω το γεγονός ότι το υψόμετρο μου προκαλούσε μία ανασφάλεια.

Συνεχίσαμε την ανάβαση. Το αστείο είναι ότι εγώ προσωπικά περίμενα η ανάβαση να διαρκέσει περισσότερο. Πάνω που νόμιζα σε κάποιο σημείο ότι έχουμε ακόμα πολύ δρόμο, βλέπω την είσοδο για το Φρούριο και τα τελευταία σκαλιά. Χάρηκα! Μετά φτάσαμε, μπήκαμε μέσα, το «εξερευνήσαμε». Η κατάβαση ήταν πιο γρήγορη και λιγότερο επίπονη με τη διαφορά ότι τα πόδια μας έτρεμαν πολύ. Σε γενικές γραμμές, όμως, περάσαμε πολύ όμορφα εκείνη την ημέρα.

Καταλήγω πως, η εμπειρία άξιζε τόσο, γιατί τη μοιράστηκα με τους φίλους μου, όσο και για το γεγονός ότι ήταν κάτι που ήθελα να κάνω καιρό. Είχα ξανανέβει τα σκαλιά, όταν ήμουν πολύ μικρή, με την οικογένειά μου. Φυσικά και δεν θυμάμαι τίποτα. Κοντεύουμε να κλείσουμε εικοσαετία από τότε. Άντε, σε είκοσι χρόνια πάλι!

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Ιστορία 127^η

Το ντουβάρι

131

Όταν ήμουν νέος, κάναμε εξωτερικές εργασίες κάτω από ένα σπίτι. Κάποια στιγμή ακούω κάτι φωνές: «Έλα, έλα να δεις», μου έλεγαν. Ε, και εγώ ανέβηκα. Έτσι όπως καθάριζαν τον πάνω όροφο, έπεσαν κάτι σοβάδες. Μαζί με τους σοβάδες, έπεσε και ένα ντουλάπι... Και μέσα στο ντουλάπι τι ήταν, λες; Ένας σκελετός! Μείναμε εμβρόντητοι και αμέσως καλέσαμε τους αρχαιολόγους.

Όταν ήρθε η αρχαιολογική υπηρεσία, για να μελετήσει και να χρονολογήσει τον σκελετό, είπε πως ήταν από την εποχή του λοιμού. Τότε που αν είχαν ασθενή από τον ιό στα σπίτια, τους καίγανε, μαζί και τα σπίτια... Τόσο άσχημα ήταν. Μάλιστα κάποιες φορές, θάβαν τους νεκρούς μέσα στα ντουβάρια, μέσα στο σπίτι, στους τοίχους.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Ιστορία 128^η

Το σπουργιτάκι

132

Πριν μερικές μέρες, καθώς γύριζα σπίτι μου, σταμάτησα και χάζενα το Λιοντάρι των Βαυαρών. Καθώς παρατηρούσα το χώρο, είδα έναν μεγάλο, ταλαιπωρημένο γάτο να κοιτάει κάτι επίμονα. Κοιτούσε προς τα κάτω... Κοίταξα και εγώ και είδα ένα μωρό πουλάκι.

Δεν πετούσε, μόνο πηδούσε από εδώ και από εκεί. Έδιωξα στα γρήγορα το γάτο, προσπάθησα μετά, για αρκετή ώρα ομολογουμένως, να πιάσω το μικρό. Τελικά τα κατάφερα και το πήρα σπίτι. Του έδωσα νερό και μετά από το πρώτο σοκ και τρέμουλο, άρχισε να φωνάζει. Του έδωσα να φάει και λίγο και όλα καλά. Κοιμηθήκαμε και μετά κατά τις έξι το πρωί με ξύπνησε με τις φωνές του.

Στην αρχή σκέφτηκα ότι θα ήταν καλύτερο να το αφήσω κάπου έξω, στην τύχη του, όμως γνώριζα ότι δεν θα επιβιώσει, οπότε τελικά αγόρασα τροφή και τα κατάλληλα εργαλεία ταΐσματος και ευελπιστούσα ότι, αφού ήταν ζωηρό, θα ζούσε και ότι θα το κρατούσα μέχρι να μάθει να πετά. Είχα χαρεί πολύ, αλλά η χαρά κράτησε μόνο για δυο μέρες. Στεναχωρήθηκα πολύ που το δεύτερο κιόλας βράδυ έφυγε το σπουργιτάκι μου. Αλλά, για να είμαι ειλικρινής, ίσως θα έπρεπε να το περιμένω.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Πριν πολλά χρόνια αποφασίσαμε με τον άντρα μου να κάνουμε Πάσχα στο Ναύπλιο. Η απόφαση ήταν ξαφνική, μιας και η δουλειά μου τότε δεν μου επέτρεπε να φύγω πριν από το απόγευμα του Μεγάλου Σαββάτου. Απλά δεν θέλαμε να περάσουμε το Πάσχα στο σπίτι μας. Το παιδί μας, περίπου δύο χρονών, ήταν στη γιαγιά του στο χωριό, στην άλλη άκρη της Ελλάδας. Φυσικά, αφού φύγαμε άρον-άρον, ξαφνικά συνειδητοποιήσαμε ότι δεν είχαμε κλείσει κατάλυμα για το βράδυ και αν δεν βρίσκαμε; Μεγάλο Σάββατο ήταν. Ευτυχώς η βραδιά ήταν όμορφη και στην ανάγκη θα κοιμόμασταν στο αυτοκίνητο. Λέμε τώρα...

Οι δύο τρεις πρώτες αναζητήσεις μας σε ξενοδοχεία της περιοχής δεν είχαν αποτέλεσμα. Είχαμε βρεθεί σ' ένα ξενοδοχείο πίσω από την εκκλησία του Αγίου Αναστασίου, μέσα στο κέντρο του Ναυπλίου δηλαδή, για να ρωτήσουμε για δωμάτιο με τις ελπίδες μας να είχαν καταρρακωθεί· κι όμως, τα είχαμε καταφέρει!

Πήγαμε γρήγορα ν' αλλάξουμε, γιατί η ώρα είχε πλησιάσει για την Ανάσταση. Μόλις κατεβήκαμε στο δρόμο είχε γεμίσει με κόσμο που πήγαινε στην εκκλησία. Ήταν πολύ όμορφα· όλοι στέκονταν γύρω από την Πλατεία, στο κέντρο δεν ήταν κανένας και υπήρχε μια περίεργη ησυχία, μια ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα, μια αναμονή. Και στο Χριστός Ανέστη γίνεται «το έλα να δεις»! Δυναμιτάκια, βαρελότα, βεγγαλικά όλα μαζί τα έριχναν στο κέντρο της πλατείας, που πριν από λίγα δευτερόλεπτα ήταν άδεια.

Δεν είχα ξαναζήσει κάτι τέτοιο. Ήταν πολύ όμορφα, ο κόσμος, η φασαρία, οι καμπάνες, τα βεγγαλικά και η βραδιά. Έχουν περάσει σχεδόν είκοσι χρόνια, τώρα ερχόμαστε τακτικά στο Ναύπλιο κι έχουμε νοικιάσει σπίτι, αλλά Πάσχα ξανά δεν έχουμε κάνει. Είναι, όμως, μια από τις επιθυμίες μου να ξαναπεράσω Πάσχα στο Ναύπλιο μαζί με τα παιδιά μου και τον άντρα μου και να διαπιστώσω αν η ομορφιά εκείνης της βραδιάς μπορεί να επαναληφθεί.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Μία φορά, πριν εγκατασταθώ στο Ναύπλιο, είχα θελήσει να κάνω έκπληξη σε μία φίλη μου που είχε γενέθλια. Είχα έρθει, λοιπόν, κατά τον Δεκέμβρη στο Ναύπλιο. Ταξίδεψα με το ΚΤΕΛ με ένα από τα τελευταία δρομολόγια το βράδυ. Έφτασα κατά τις εννέα. Δεν υπήρχε ψυχή. Κατέβηκα από το λεωφορείο και ανέβηκα προς την Πρόνοια.

Είχε αρκετή ομίχλη και καθόλου καλή ορατότητα. Όταν κοίταξα προς το Παλαμήδι, το είδα και ήταν σαν κρέμεται από τον ουρανό. Αν ήμουν με παρέα, θα έμενα να απολαύσω το θέαμα, καθώς ήταν όμορφο και εντυπωσιακό, αλλά εκείνη την ώρα που ήμουν μόνη μου, φοβόμουν και μου προκαλούσε δέος. Ακριβώς, λοιπόν, επειδή ήμουν ολομόναχη στον δρόμο συνέχισα προς το σπίτι της φίλης μου, ώστε να της κάνω την έκπληξη. Βέβαια, είχα λάθος διεύθυνση, οπότε για λίγη ώρα συνέχισα να περιπλανιέμαι και νομίζω κιόλας πως είχε αρχίσει να βρέχει.

Θυμάμαι οι δρόμοι ήταν άδειοι, τα μαγαζιά όλα κλειστά και το τοπίο ήταν ιδιαίτερα μελαγχολικό. Κάποια στιγμή είδα μόνο κάτι παιδάκια να παίζουν στην πλατεία. Δεν περίμενα ποτέ να δω το Ναύπλιο σαν «νεκρή πόλη». Παρόλ' αυτά το τοπίο ήταν ακόμα γοητευτικό. Καμία σχέση με το καλοκαίρι, σαν να είναι μία άλλη πόλη! Μεταμορφώνεται εντελώς.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Ιστορία 131^η

Ένα άλλο Ναύπλιο

135

Θα σας πω μια ιστορία από τα μαθητικά μου χρόνια. Ήταν καλοκαίρι και, όπως ήταν λογικό, περιμέναμε και εμείς ως παιδιά να κλείσουν τα σχολεία, για να πάμε για κάνα μπάνιο. Έτσι, μια μέρα, εγώ και οι φίλοι μου πήραμε το δρόμο για την Αρβανιτιά. Δεν πήγαμε, όμως, από την μεριά που είναι η Ξηρά Πύλη, αλλά από την μεριά που κάνεις τον κύκλο από το λιμάνι.

Περπατούσαμε, χαζεύαμε το τοπίο, παίζαμε, γελούσαμε... Όταν φτάσαμε για να κάνουμε το μπάνιο μας, είδαμε μία καθηγήτριά μας εκεί. Αρχίσαμε να την φωνάζουμε και να κάνουμε διάφορα αστεία. Η καθηγήτρια δεν μας άκουγε. Την ώρα, όμως, εκείνη, περνούσε μία συμμαθήτριά μας και σε αντίθεση με την καθηγήτρια, μας άκουσε και πήγε και της το είπε.

Η υπόθεση συνεχίστηκε και την επόμενη μέρα με όλη την παρέα στον διευθυντή. Όπως καταλαβαίνετε, τα χρόνια τότε ήταν πιο σκληρά σε σχέση με σήμερα, οπότε το αποτέλεσμα της πράξης μας ήταν μία ωραιότατη αποβολή.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Ιστορία 132^η

Λαβύρινθος

136

Τις πρώτες μέρες που ήμουν στο Ναύπλιο, όταν είχα μετακομίσει, έκανα βόλτες, είδα την περιοχή, έμαθα πού βρίσκεται η σχολή, απομνημόνευσα τον δρόμο και... όλα καλά μέχρι εκεί. Έλα, όμως, που όταν έφτασε η ώρα να παρακολουθήσω τα πρώτα μου μαθήματα, κάθε φορά μπέρδευα τα στενά και έκανα κύκλους ψάχνοντας να βρω τη σχολή.

Αργότερα, όταν πια βρήκα από ποιον δρόμο θα πηγαίνω, έπαιρνα μόνο τον συγκεκριμένο δρόμο και κανένα άλλο -κι ας έκανα 20 λεπτά ποδαρόδρομο. Φυσικά, όταν μετά πηγαινοερχόμουν με την παρέα μου, και γενικότερα εξοικειώθηκα με το περιβάλλον μου, έμαθα επιτέλους το Ναύπλιο. Τώρα αυτά τα διηγούμαι στις φίλες μου και γελάμε, όμως τότε ντρεπόμουν τόσο πολύ. Και μου λένε κιόλας πως το Ναύπλιο είναι εύκολη πόλη, δεν χάνεσαι με τίποτα. Ναι, καλά...

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Ιστορία 133^η

Ο πρώτος έρωτας

137

Μετακόμισα στο Ναύπλιο όταν ήμουν τριών. Πριν ήμασταν στην Αθήνα. Δεν θυμάμαι και πολλά, βασικά θυμάμαι το εαυτό μου να βρίσκεται πάντα εδώ. Να κάνουμε βόλτες με τους γονείς μου στο λιμάνι, να πηγαίνουμε με τους φίλους μου στο ρολόι, για μπάνιο στην Αρβανιτιά. Τόσο ωραίες και πολύχρωμες αναμνήσεις!

Τον πρώτο έρωτά μου τον βίωσα στο Ναύπλιο. Γνωριστήκαμε μέσω κοινών γνωστών και υπήρχε έτσιχημεία. Πώς να το πω; Παρόλο που δεν γνωριζόμασταν, νιώθαμε λες και ξέραμε ο ένας τον άλλο μια ζωή! Συζητούσαμε για τα πάντα επί ώρες και υπήρχε εμπιστοσύνη και υποστήριξη κατά μία έννοια και από τις δύο μεριές. Κάναμε τις βόλτες στην παλιά πόλη και καθόμασταν μαζί στο παγκάκι εκεί, στο Λιοντάρι και το χαζεύαμε. Γίναμε αμέσως φίλοι και μετά ήμασταν κάτι παραπάνω από αυτό. Μετά, όμως, από πολύ καιρό μεγαλώσαμε και οι ανάγκες άλλαξαν. Εκείνος έφυγε, είναι μακριά τώρα. Πλέον, δεν είμαστε μαζί, όμως επικοινωνώ μαζί του συχνά και πάντα τον έχω στον νου μου. Άλλωστε, ήταν ο πρώτος μου έρωτας· πώς να τον ξεχάσω;

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Κιαρτζίδου

Ιστορία 134^η

Το πρώτο αθώο ψέμα

138

Ακόμη θυμάμαι την ημέρα που βρήκα έξω από το σπίτι μου δυο μικρά κουταβάκια. Με το που τα είδα δεν μπόρεσα να αντισταθώ και τα πήρα σπίτι μου. Όταν όμως επέστρεψαν οι γονείς μου από τη δουλειά τους, μου έβαλαν αμέσως τις φωνές και μου είπαν να πάω να τα αφήσω κάπου αλλού. Εγώ όμως δεν μπορούσα να το κάνω αυτό γιατί λάτρευα και συνεχίζω να λατρεύω τα ζώα και έτσι τα πήγα στο σπίτι των παππούδων μου. Εκεί θα μπορούσα να τα βλέπω κάθε μέρα και να τα φροντίζω χωρίς να το ξέρουν οι δικοί μου.

Ακόμα και σήμερα που έχω γίνει μητέρα θυμάμαι ακόμη το πρώτο μου αθώο ψεματάκι και αρχίζω τα γέλια, όταν θυμάμαι πως κάθε φορά που οι δικοί μου πήγαιναν στους παππούδες μου εγώ έβρισκα μία δικαιολογία να πηγαίνω πιο πριν, για να τα κρύβω να μην τα δουν.

Ανώνυμος
Καταγραφή: Χριστάνη Χρυσοβαλάντου

Ιστορία 135^η

Δυο ώρες στο ψυγείο

139

Είμαι πενήντα χρονών και μου έχει μείνει ακόμη στη μνήμη μου το πρώτο μου μακρινό δρομολόγιο στη Φλώρινα. Θυμάμαι πως κουβαλούσα τυριά και πως από το άγχος που είχα, επειδή ήταν το πρώτο μου δρομολόγιο, είχα υπολογίσει λάθος το χρόνο και είχα φτάσει δυο ώρες νωρίτερα.

Ποτέ δεν πίστευα πως σε μία τόσο μικρή χώρα δύο πόλεις της θα είχαν τόσο μεγάλη απόκλιση στις θερμοκρασίες. Έτσι, με μείον είκοσι έξω και με ένα φορτηγό όπου η θέρμανση δεν λειτουργούσε, αποφάσισα να περιμένω μέσα στο ψυγείο με τα τυριά το οποίο είχε μείον δέκα βαθμούς κελσίου. Από τότε άρχισα να εκτιμώ τον τόπο μου και να είμαι ευτυχισμένος που γεννήθηκα στο Ναύπλιο.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστάνη Χρυσοβαλάντου

Ιστορία 136^η

Κρύος ιδρώτας

140

Είχε περάσει μόνο ένας μήνας που μου είχε πάρει η γυναίκα μου δώρο ένα κινητό το οποίο το πρόσεχα σαν τα μάτια μου. Αφού επέστρεψα, λοιπόν, ένα απόγευμα από πεζοπορία στην Καραθώνα, δεν το έβρισκα πουθενά το κινητό μου. Τότε άρχισε να με πιάνει κρύος ιδρώτας και δεν ήξερα τι να κάνω, καθώς σε λίγο θα γυρνούσε και η γυναίκα μου από τη δουλειά και δεν ήξερα τι να της πω. Θα στεναχωριόταν πολύ, όταν θα μάθαινε πως έχασα το κινητό που μου είχε πάρει πριν λίγο καιρό.

Όταν λοιπόν γύρισε από τη δουλειά αντί να μου φωνάξει τηλεφώνησε από το δικό της κινητό στον αριθμό μου. Εγώ πάνω στην αγωνία μου και στη απελπισία μου δεν το είχα σκεφτεί καθόλου και κοκάλωσα όταν ξαφνικά την άκουσα να μιλάει με κάποιον. Αφού το έκλεισε, με πλησίασε και μου είπε πως το βρήκε μία κυρία και πως σε μισή ώρα θα βρεθούμε να το πάρουμε.

Ακόμα και μετά από τέσσερα χρόνια προσπαθώ να βρω πως εγώ ένας άνθρωπος που ποτέ του δεν έχει χάσει τίποτα έχασε το καινούργιο του κινητό.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστάνη Χρυσοβαλάντου

Ιστορία 137^η

Ο κατάμαυρος φίλος μου

141

Όταν ήμουν μικρή, η σκυλίτσα από τους γείτονες μου γέννησε και αποφάσισα να πάρω ένα από τα κουταβάκια. Πήρα ένα κατάμαυρο κουτάβι το οποίο το ονόμασα Άρη. Ήταν πάρα πολύ ήσυχο και, επειδή εκείνη την περίοδο εκείνη ήμουν μόνη, ήταν ο μόνος μου φίλος. Μία μέρα, όμως, ο Άρης έλειπε και όσο και αν φώναζα εκείνος δεν ερχόταν.

Ο Άρης εμφανίστηκε μετά από αρκετές μέρες, δεν θυμάμαι πόσες ακριβώς, με πολλές πληγές στο σώμα του και δεν άφηνε κανέναν να τον πλησιάσει εκτός από εμένα. Οι γονείς μου επέμεναν να τον αφήσουμε, γιατί όποιος πλησίαζε το σπίτι ο Άρης του ορμούσε. Μία μέρα τον βρήκαμε νεκρό από δηλητήριο. Μάλλον ενοχλούσε πολύ τους γείτονες με τα γαβγίσματα του που αποφάσισαν να κάνουν κάτι πολύ άσχημο.

Από τότε έχω πάρει πολλά κατοικίδια, όμως πάντοτε θα θυμάμαι τον κατάμαυρο σκύλο μου που δεν έφταιγε καθόλου και όμως πέθανε άδικα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστάνη Χρυσοβαλάντου

Ιστορία 138^η

Ένας γλυκός καρχαρίας

142

Πριν περίπου δυο χρόνια, θυμάμαι, ήμουν στη θάλασσα με τους φίλους μου. Περνούσαμε πολύ ωραία, ώσπου ξαφνικά είδα κάτι πολύ περίεργο να κουνιέται μέσα στο νερό. Μου πήρε μόλις λίγα λεπτά μέχρι να συνειδητοποιήσω πως αυτό που κινούνταν ήταν ένα πτερύγιο. Αυτό, όμως, που με τρόμαξε πιο πολύ και με έκανε να βουτήξω γρήγορα στο νερό ήταν πως πλησίαζε κοντά του ένας μεγάλος σε ηλικία κύριος. Χωρίς δεύτερη σκέψη, λοιπόν, πήγα να του πω να απομακρυνθεί. Τώρα που το σκέπτομαι μου ακούγεται γελοίο, όμως εκείνα τα λίγα λεπτά είχα τρομάξει τόσο πολύ, καθώς νόμιζα πως ήταν καρχαρίας. Όταν, όμως, πλησίασα κοντά είδα πως το πτερύγιο ήταν από δελφίνι. Παρόλα αυτά ο ευγενικός κύριος με ευχαρίστησε πολύ, που νομίζοντας πως κινδύνευε πήγα να τον βοηθήσω.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστάνη Χρυσοβαλάντου

Έγκυος δυο χρόνια

143

Όταν ήμουν μικρή ήθελα τόσο πολύ ένα αδερφάκι και βλέποντας και τις φίλες μου, οι οποίες όλες είχαν είτε μικρότερα είτε μεγαλύτερα αδέρφια, εγώ ένιωθα μόνη. Έτσι, προσπαθούσα κάθε μέρα να πείσω την μαμά μου να μου κάνει ένα. Μία μέρα η μητέρα μου δεν άντεξε άλλο τις γκρίνιες και τα κλάματά μου και μου είπε πως θα μου κάνει σύντομα ένα αδερφάκι. Γεμάτη, λοιπόν, χαρά την επόμενη μέρα όποιον συναντούσα του έλεγα πως η μαμά μου θα κάνει ένα μωράκι. Όμως ο καιρός περνούσε και το αδερφάκι μου δεν είχε έρθει ακόμα. Έτσι πέρασαν κοντά δύο χρόνια.

Μετά από καιρό η μαμά μου, μου είπε ξανά πως πολύ σύντομα θα ερχόταν ένα μικρό αγοράκι, το οποίο θα ήταν το αδερφάκι μου. Εγώ στην αρχή ήμουν πολύ διστακτική, αλλά όταν πήγαμε όλοι μαζί στον γιατρό και μου είπε εκείνος πως η μαμά μου ήταν έγκυος και πως σύντομα θα έρθει κοντά μας ένα μικρό αγοράκι, είχα τρελαθεί από τη χαρά μου. Μετά από λίγο, η μητέρα μου πήγε μέσα με τον γιατρό και εγώ έμεινα έξω με τον πατέρα μου. Ήμουν τόσο χαρούμενη... Είδα, όμως, την πόρτα να ανοίγει και τον γιατρό να μην κρατάει τίποτα. Τότε αμέσως έτρεξα και τον ρώτησα πού είναι το αγοράκι που μου υποσχέθηκε και ο γιατρός έβαλε αμέσως τα γέλια.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Χριστάνη Χρυσοβαλάντου

Μια αγαπημένη οικογένεια πολυμελής, ζει στο Ναύπλιο εδώ και αρκετά χρόνια. Αγαπούν αυτή την όμορφη γραφική πόλη και υποστηρίζουν ότι τους αρέσει το πώς εξελίσσεται από την χρονική περίοδο που είχαν πρωτοέρθει. Ο κύριος Δημήτρης σε ηλικία των ενενήντα δύο ετών είχε πολλά να μου αφηγηθεί από τη «μικρή αυτή ερωτεύσιμη πόλη», όπως ανέφερε χαρακτηριστικά. Λίγο μετά τον πόλεμο του '40 αποφάσισε να κάνει το γύρο της Αργολίδας με το ποδήλατο. Ήθελε να επισκεφτεί την άλλοτε πρωτεύουσα της Ελλάδας και να δει τα ιστορικά της μνημεία, που έχουν στιγματίσει την ιστορία της Ελλάδας. Όταν, όμως, έφτασε, δεν συνάντησε τίποτα παραπάνω από ένα «ένα μικρό χωριουδάκι που θα σου φαινόταν απίστευτο ότι υπήρξε η πρωτεύουσα της Ελλάδας».

Στην καινούρια πόλη του Ναυπλίου υπήρχαν μόνο χωράφια και δεν είχε φτιαχτεί κανένας δρόμος. Ο κόσμος ήταν πολύ απλός και προσπαθούσε να αντεπεξέλθει στις δύσκολες συνθήκες της εποχής. Ωστόσο, εκείνη την ημέρα αποφάσισε να επισκεφτεί μαζί με τους φίλους του όλα τα όμορφα αξιοθέατα αυτής της μικρής πόλης. Πολυδιαβασμένος, έξυπνος και δημιουργικός ήξερε σε κάθε σημείο να «διαβάζει» την αρχαία ιστορία και να την κάνει εικόνα, ενώ ταυτόχρονα όντας φυσιολάτρης μαγευόταν από το συνδυασμό της εικόνας των μνημείων και του ήχου που εξέπεμπε η φύση. Η γυναίκα του τότε ήταν έγκυος· περίμεναν το πρώτο τους κοριτσάκι.

Επιστρέφοντας στις Σπέτσες, από όπου καταγόταν, ανακοίνωσε στην γυναίκα του, η οποία δεν είναι δυστυχώς πλέον στη ζωή, ότι θέλει να μείνουν για το υπόλοιπο της ζωής τους στο Ναύπλιο και να κάνουν μια μεγάλη οικογένεια σε αυτόν τον μαγευτικό τόπο. Έτσι κι έγινε. Ο κύριος Δημήτρης σήμερα ζει στο Ναύπλιο, έχει τέσσερα υπέροχα παιδιά, πέντε εγγόνια και τρία δισέγγονα. Δεν σταμάτησε ποτέ να αγαπά αυτόν τον τόπο. Στην ερώτησή μου στο τι θα ήθελε να αλλάξει ή να κρατήσει σε σχέση με το παλιό και το σύγχρονο Ναύπλιο, μου απάντησε πως δεν θα ήθελε να αλλάξει κάτι, ότι εδώ έχει περάσει τα πιο όμορφα χρόνια της ζωής του, ενώ του αρέσει να εξελίσσεται και να εκσυγχρονίζεται μια πόλη, παρά να μένει στάσιμη. Όσο για τη σημερινή νεολαία το μόνο που είχε να δηλώσει ήταν ότι βλέπει αρκετή δύναμη μέσα μας και πως μας έχει εμπιστοσύνη.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Δώρα Καϊτατζή

145

Το 1981 στο καφενείο-λέσχη που είχα ένα μεσημέρι, ντάλα καλοκαίρι, είχαμε στήσει και παίζαμε στο μαγαζί μου μπαρμπούτι -ξέρεις ζάρια. Εκεί, λοιπόν, που είχε ανάψει το παιχνίδι, γιατί παίζαμε πολλά λεφτά τότε, σε μία στιγμή ακούμε ένα θόρυβο σαν να έπεσε το κτήριο και μέχρι να καταλάβουμε τι έγινε το μαγαζί είχε γεμίσει με αστυνομικούς και ασφαλίτες. «Μην πειράξετε τίποτα, αφήστε τα λεφτά και τα ζάρια στο τραπέζι και μην κουνηθεί κανείς», θυμάμαι να λέει ο ένας. Εκείνη τη στιγμή αμέσως, πριν προλάβει ο αστυνομικός να τελειώσει τα λόγια του, σηκώνεται ο Κώστας, ένας από τους παίχτες, και προλαβαίνει να βγει τρέχοντας από την πίσω πόρτα. Τον ακολουθούν γρήγορα δύο αστυνομικοί. Δεν προλαβαίνει ο μαύρος να πάει δεκαπέντε-είκοσι μέτρα και του πέφτει η βερμούδα, όπως έτρεχε. Μπουρδουκλώνεται και πέφτει. Και όπως καταλαβαίνεις και εμείς και αυτός ακόμα και οι αστυνομικοί έσκασαν στα γέλια. Και αυτό ήταν το θέμα συζήτησης μαζί με τα πειράγματα προς τον Κώστα όλη νύχτα στο αυτόφωρο.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αναστασία Πασία

Ιστορία 142^η

Δέκα κάρα πέτρες

146

Το 1950 στο νταμάρι του Ναυπλίου πίσω από το στρατόπεδο πήγαιναν για δουλειά πολλοί κάτοικοι του Ναυπλίου. Ήταν από τις χειρότερες -αν όχι η χειρότερη δουλειά- εκείνης της εποχής με πολύ μικρές απολαβές. Εκεί δούλευε ο κ. Χρήστος ένας πολύ σκληρός και εργατικός άνθρωπος. Για να βγει το μεροκάματο έπρεπε να σπάσουν τουλάχιστον ένα κάρο πέτρες την ημέρα με ένα σφυρί στα χέρια τους. Ο κύριος Χρήστος ήταν ο μοναδικός που έσπαγε δέκα κάρα και έτσι κατάφερνε να παίρνει περισσότερα λεφτά για την οικογένειά του.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αναστασία Πασία

Ιστορία 143^η

Τρώγοντας μυρμήγκια

147

Θυμάμαι τον πατέρα μου που μου έλεγε μια ιστορία. Όταν ήταν δύο ετών ο πατέρας μου, η γιαγιά μου και ο παππούς μου πήγαιναν για δουλειά στα χωράφια, για να μαζέψουν καπνό. Επειδή δεν είχαν πού να αφήσουν τον μπαμπα μου τον έπαιρναν μαζί τους στα χωράφια και, επειδή λόγω δουλειάς δεν γινόταν να τον προσέχουν όλη την ώρα, τον έδεναν σε ένα δέντρο. Κάτω από το δέντρο υπήρχε μια φωλιά από μυρμήγκια. Κάποια στιγμή λέει ο παππούς μου στη γιαγιά να πάει δει τι κάνει το παιδί. Φτάνοντας στο δέντρο είδε τον πατέρα μου γεμάτο μυρμήγκια ακόμα και μέσα στο στόμα του.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αναστασία Πασία

Ιστορία 144^η

Το φάντασμα της Αρβανιτιάς

148

Πριν είκοσι χρόνια στα βράχια της Αρβανιτιάς μετά τις εννέα το βράδυ ακουγόντουσαν κάποιοι περίεργοι ήχοι. Οι κάτοικοι της πόλης θορυβήθηκαν και κάποιοι άρχισαν να μιλούν για μεταφυσικά φαινόμενα και άλλοι για κάποιο μεγάλο φίδι. Το γεγονός προκάλεσε το ενδιαφέρον και των μέσων μαζικής ενημέρωσης που συγκεντρώθηκαν στο σημείο. Θυμάμαι πόσος πολύς κόσμος μαζευόταν για να ακούσει τους περίεργους ήχους και τις εικασίες του καθενός. Μέχρι και πλανόδιοι μικροπωλητές είχαν κατακλείσει τον χώρο. Στο τέλος, η πυροσβεστική ανακάλυψε πως ήταν δύο τεράστια σπάνια πουλιά και τα μετέφεραν σε ειδική μονάδα στην Αθήνα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αναστασία Πασία

Ιστορία 145^η

Σχολική κοπάνα

149

Ημέρα Τρίτη. Μέρα διαγωνίσματος τριμήνου και εγώ αδιάβαστη. Θυμάμαι ακόμα το άγχος μου τρία λεπτά πριν χτυπήσει το κουδούνι. Λίγο πριν μπούμε μέσα έρχεται ο Τάκης και με ρωτάει αν έχω διαβάσει. Η απάντηση μου ήταν όχι. Έτσι αποφασίσαμε να κάνουμε κοπάνα και να πάμε στην γνώστη κοπανοκαφετέρια στην πλατεία Συντάγματος. Μετά από καμία ώρα, αφού είχαν μαζευτεί και άλλα παιδιά, βλέπουμε τον καθηγητή μας να μπαίνει στο μαγαζί με μια βέργα. Μας μάζεψε όλους σε μια γωνία. Το ξύλο που μας έριξε δεν θα το ξεχάσουμε ποτέ.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αναστασία Πασία

Ιστορία 146^η

Η ταραμοσαλάτα της γιαγιάς

150

Κυριακή αποκριάς στο παραδοσιακό πάρτι της καφετέριας «Αγορά»: μετά από κατανάλωση αλκοόλ, χορό και ξεφάντωμα το στομάχι «είχε φτάσει στο σβέρκο». Η ώρα περασμένες τρεις. Έρχεται στο μυαλό μου η φανταστική σαρακοστιανή ταραμοσαλάτα της γιαγιούλας μου. Λέω στους φίλους μου ότι επιστρέφω σε δέκα λεπτά. Πηγαίνω σπίτι της γιαγιάς μου, μπαίνω μέσα, αυτή κοιμόταν φυσικά, και τρέχω προς το ψυγείο. Παίρνω το μπολ με την ταραμοσαλάτα και φεύγω για το μαγαζί. Πριν όμως σταμάτησα στο φούρνο και πήρα και δυο καυτές λαγάνες. Μπαίνοντας στο μαγαζί, που ακόμα ήταν γεμάτο, έγινε χαμός. Όλοι έτρωγαν ταραμοσαλάτα της γιαγιάς και φρέσκια λαγόνα. Αυτό έγινε θεσμός για τα επόμενα τρία τέσσερα χρόνια, πριν κλείσει οριστικά το μαγαζί. Και εγώ για τρία τέσσερα χρόνια έτρωγα βρίσιμο από τη γιαγιά μου, γιατί πάντα έλειπε η ταραμοσαλάτα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αναστασία Πασία

Ιστορία 147^η

Το δάγκωμα

151

Στην Κατοχή είχε έρθει ένα καράβι με Ιταλούς στο Ναύπλιο. Ο παππούς μου μου είχε πει μια ιστορία για έναν αγώνα ποδοσφαίρου που είχε γίνει στο Δημοτικό Στάδιο του Ναυπλίου ανάμεσα σε Ιταλούς στρατιώτες και την ομάδα του Ναυπλίου. Σε κάποια στιγμή την ώρα του αγώνα ένας Ιταλός πήγε να περάσει τον παππού μου με την μπάλα. Αυτός δεν πρόλαβε να τον κόψει, γιατί ο Ιταλός ήταν πιο γρήγορος και τον ειρωνεύτηκε. Τότε, ο παππούς μου τον έπιασε από το κεφάλι και του δάγκωσε το αφτί τόσο δυνατά που του έκοψε κομμάτι. Αυτή η ιστορία θα μου μείνει για πάντα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αναστασία Πασία

Η νεραντζιά

152

Σήμερα το πρωί η κόρη μου έφερε έναν μαντράχαλο και έκοψαν την νεραντζιά μπροστά από το σπίτι. Την ενοχλούσε, λέει, και δεν μπορούσε να ζήσει ούτε εκείνη ούτε τα παιδιά εδώ πέρα όσο ήταν αυτό εδώ. Τι τους έφταιξε η καημένη η νεραντζιά, μου λες; Και ίσκιο έριχνε, και τα νεραντζάκια γλυκό τα κάναμε. Τι καλύτερο από το γλυκό νεράντζι; Αλλά έτσι κάνουν, σήμερα, βλέπεις· ό,τι δεν τους αρέσει στο μάτι, το διαλύουν -και ας πόνεσε κάποιος, για να το βάλει εκεί που είναι σήμερα. Δεν φταίει κανένας άλλος, εγώ φταίω που δεν της είπα να πάει να βρει σπίτι μοναχή της. Αντί να αγαπάνε και να προσέχουν τη γη, τα γκρεμίζουν όλα, τα κακομαθημένα! Ελπίζω, εσύ νεαρέ, να μην κάνεις τα ίδια κάποτε στους γονείς σου. Αγάπα αυτά που θα σου αφήνουν και να τα εκμεταλλευτείς σωστά.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αλέξανδρος Παπαναστασίου

Άγχος

153

Έχω πολύ άγχος τις τελευταίες μέρες. Έπιασα την πρώτη μου δουλειά σε μπαρ και νιώθω λες και πνίγομαι. Έχω και τους φίλους για υποστήριξη· έρχονται τα βράδια και κάθονται, αλλά ώρες ώρες με τρελαίνουν με τις πλάκες που κάνουν. Το κακό είναι ότι αυτές τις μέρες αρχίζει να μαζεύει κόσμο τα βράδια και τρέχω συνέχεια. Ο κος Γιώργος, το αφεντικό, είναι καλός και χαλαρός, αλλά εγώ δεν μπορώ να τη δω χαλαρή την κατάσταση. Τις προάλλες έσπασα κάτι ποτήρια και μου λέει «το ότι σπας ποτήρια τώρα που είναι αρχή σημαίνει ότι μαθαίνεις, καλό είναι». Εγώ, όμως, ήθελα να ανοίξει η γη να με καταπιεί! Μου λέει να κάνω διαλείμματα και να κάθομαι με την παρέα μου έξω, να βλέπει ο κόσμος πελατεία και να έρχεται, αλλά εγώ νιώθω άσχημα. Νομίζω ότι είναι λάθος να κάθομαι. Τα παιδιά μου είπαν ότι φταίει που είναι οι πρώτες μέρες, και ακόμη συνηθίζω, αλλά δεν ξέρω.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αλέξανδρος Παπαναστασίου

Κάποτε μαζευόμασταν με την παρέα μου δέκα και έντεκα το βράδυ στην κεντρική πλατεία, εκεί που έχει τα τουριστικά τρενάκια, και κάναμε σκέιτμπορντ με τις ώρες. Εμείς το ξεκινήσαμε, στην αρχή οι άλλοι μας κορόιδευαν και μας έλεγαν φλώρους. Δεν μας ένοιαζε όμως· εμείς το κάναμε για την πώρωσή μας. Και να δεις για πότε ξεκίνησαν να έρχονται τα κοριτσάκια να μας βλέπουν και σιγά σιγά να ξεκινάν και άλλοι να κάνουν σκέιτ. Ένα διάστημα η πλατεία ήταν το στέκι της νεολαίας· μαζευόμασταν πόσα άτομα. Μετά έφυγε ο κολλητός μου για Αθήνα, βαρέθηκα και 'γω και ψόφησε η κατάσταση. Μου λείπουν αυτές οι μέρες, αλλά δεν μπορώ να κάνω κάτι. Τι να κάνω δηλαδή; Να τους πάρω όλους από το χεράκι και να τους φέρω στην πλατεία; Και μετά κράζουν και παραπονιούνται για την πόλη και ότι δεν πάει μπροστά. Δεν ξανασχολούμαι, αλήθεια. Όποιος διαφέρει εδώ και πάει να κάνει κάτι που γουστάρει, τον κράζουν και γελάνε με την πάρτη του. Ε, ας κάτσουν στα ίδια και τα ίδια να δω
τι
θα
καταλάβουν.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αλέξανδρος Παπαναστασίου

Τις προάλλες βρήκα στο πλακόστρωτο μπροστά από το θεατράκι πενήντα ευρώ. Ήταν βράδυ και δεν ήμουν μόνος, αλλά ήμουν ο μόνος που το πρόσεξε. Η πρώτη κίνηση που έκανα ήταν να το μαζέψω και να πω στην παρέα μου ότι τους κερνάω ό,τι θέλουν από το μίνι μάρκετ, που ήταν το μόνο ανοιχτό εκείνη την ώρα, πέρα από κάποια μπαράκια και κλαμπ της παλιάς πόλης. Πήγαμε, τους κέρασα μπύρες και πατατάκια και μετά κάτσαμε στο θεατράκι. Δεν σκέφτηκα καν ότι ήταν λάθος που μάζεψα το χαρτονόμισμα και που το χάλασα. Με τέτοιους καιρούς και τέτοια κρίση, ειλικρινά δεν νιώθω άσχημα. Θεού δώρο ήταν αυτό το χαρτονόμισμα. Για μένα, δηλαδή. Για όποιον το έχασε είναι τραγικό. Όταν είσαι μια βδομάδα όμως με δέκα ευρώ, και τα μετράς ένα ένα, πόσο τα στραβά μάτια να κάνεις μπροστά σε ένα τέτοιο συμβάν; Πιστεύω οποιοσδήποτε θα κρατούσε τα πενήντα ευρώ στη θέση μου κι αυτό, γιατί απλούστατα πενήντα ευρώ πλέον σημαίνουν πάρα πολλά.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Αλέξανδρος Παπαναστασίου

Τον Ιανουάριο του 2006, όταν ήμουν 10 ετών, είχα πάει με τη μητέρα μου, τις φίλες μου και τις μητέρες τους σε ένα πολυκατάστημα στο Άργος. Ήμουν μικρός και, όπως όλα τα παιδιά όταν πάνε κάπου με πολλά πράγματα τα θέλουν όλα, άρχισα και εγώ να επιθυμώ πολλά. Η μητέρα μου πριν πάμε με είχε προειδοποιήσει ότι δεν θα πάρω κάτι και εγώ συμφώνησα μαζί της, ώσπου έφτασα στον όροφο με τα CD! Βλέποντας μπροστά μου το νέο CD της Βανδή δεν άντεξα να μην το ζητήσω. Η μητέρα μου, όμως, δεν μου το έπαιρνε, αφού είχαμε συμφωνήσει κάτι εξ αρχής και έτσι αποφάσισα να το κλέψω. Παρατήρησα γύρω μου και τη στιγμή που δεν κοιτούσε κανένας το έβαλα μέσα στο μπουφάν μου. Αφελής, όπως ήμουν, νόμιζα ότι δεν με είχε δει κανείς· αμέσως όμως έρχεται ένας security και μου λέει να το βγάλω από το μπουφάν μου. Εγώ πάγωσα. Και η μητέρα μου μου είπε να μην το ξανακάνω ποτέ.

Α.Δ.

Καταγραφή: Ευανθία Γκάζκα

Καλοκαίρι 2000, Ναύπλιο. Ήμουν τότε έξι χρόνων. Θυμάμαι, είχαν έρθει οι νονές μου για διακοπές στο σπίτι μας. Όλη τη μέρα ήμασταν στη θάλασσα. Ακόμη και το φαγητό εκεί το τρώγαμε μέσα σε μπολ. Εγώ με την αδερφή μου παίζαμε στο νερό συνέχεια. Τσακωνόμασταν όμως πολύ. Εκείνη ήξερε μπάνιο, επειδή ήταν μεγαλύτερη, ενώ εγώ φορούσα μπρατσάκια. Συνέχεια όμως με κοροΐδευε που δεν ήξερα να κολυμπάω κανονικά.

Μια μέρα, απόγευμα ήταν, εκεί που παίζαμε, πάλι αρχίσαμε να τσακωνόμαστε. Αρχισε πάλι να με κοροΐδεύει. Εκείνη τη φορά, όμως, θύμωσα πάρα πολύ. Ήθελα να της αποδείξω ότι και εγώ μπορώ να κολυμπήσω όπως «οι μεγάλοι». Δεν ήθελα όμως να της δείξω ότι έχω θυμώσει. Βγήκα, λοιπόν, στην ακτή και κάθισα λίγο, μέχρι να ξεχαστεί το γεγονός. Έπειτα, βάζω τα μπρατσάκια μου και χωρίς να με καταλάβει κανένας μπαίνω στη θάλασσα κι αρχίζω να κολυμπάω προς τα βαθιά. Όλοι ήταν έξω, είχαν απορροφηθεί στη συζήτηση και κανένας δεν είχε καταλάβει ότι είχα φύγει.

Αφού έφτασα εκεί που δεν πατούσα, αποφασισμένη βγάζω τα μπρατσάκια και τα πετάω μακριά. Ξεκίνησα κατευθείαν να προσπαθώ να μείνω στην επιφάνεια. Γρήγορα, όμως, άρχισα να κουράζομαι. Μετά από λίγη ώρα, επειδή δεν είχα άλλες αντοχές, άρχισα να φωνάζω τη μαμά μου, τον μπαμπά μου, τη μια μου νονά, την άλλη μου νονά, αλλά κανένας δεν με άκουγε. Φώναζα βοήθεια μήπως με ακούσει κάποιος άλλος μέσα στην θάλασσα, όμως δεν υπήρχε κανένας εκεί τριγύρω. Η ανάσα μου από την κούραση κοβότανε. Εγώ όσο πέρναγαν τα δευτερόλεπτα βούλιαζα και έπινα ακόμη πιο πολύ νερό.

Ένιωθα το τέλος να έρχεται κι είχα απελπιστεί. Ξαφνικά, καταλαβαίνει ο πατέρας μου ότι λείπω, με βλέπει και κατευθείαν βουτάει στη θάλασσα και αρχίζει να κολυμπάει. Δεν ξέρω αν έφτασε σε εμένα γρήγορα ή αργά, δεν ξέρω πώς με έβγαλε έξω. Το μόνο που θυμάμαι μετά είναι ότι έβγαζα νερό από το στόμα και έβηχα δυνατά, ενώ όλοι ήταν από πάνω μου ανήσυχoi και με ρωτούσαν αν είμαι καλά.

Όταν συνήλθα, συνειδητοποίησα τι είχε συμβεί και τη σοβαρότητα της κατάστασης. Στεναχωρήθηκα πολύ που τους τρόμαξα και ζήτησα συγγνώμη με κλάματα· είπα ότι από εκείνη τη στιγμή και μετά θα είμαι πολύ προσεκτική σε ό,τι κάνω. Πράγματι, ήταν ένα πολύ καλό μάθημα. Από εκείνη τη στιγμή δημιουργήθηκε η αίσθηση του κινδύνου. Για το υπόλοιπο της μέρας δεν ένιωθα καλά. Ένιωθα μάλλον τύψεις. Το βράδυ, όταν έπεσα στο κρεβάτι μου, έκλαιγα κρυφά, επειδή το σκεφτόμουν και υποσχέθηκα πως δεν θα ξανακάνω τίποτα παρόμοιο. Μετά έκανα την προσευχή μου και κοιμήθηκα...

Ιστορία 154^η

Μια ωραία ποδηλατάδα

159

Πριν μία εβδομάδα περίπου είχαμε πάει για ποδηλατάδα με μία φίλη μου. Είχε πολύ ωραίο καιρό και το Ναύπλιο είχε πολύ κόσμο. Πήγαμε από ένα μονοπάτι που υπάρχει στην Αρβανιτιά και συνεχίσαμε για Καραθώνα. Κάναμε μπάνιο, γιατί είχαμε ιδρώσει από τη ζέστη και από το ποδήλατο, καθίσαμε να ξεκουραστούμε και μετά πήραμε το δρόμο για την επιστροφή. Είχαμε φτάσει στην πλατεία Συντάγματος. Το δάπεδο εκεί είναι όλο πλάκες που γλιστράνε. Καθώς, λοιπόν, προχωρούσαμε σε μια στροφή φρενάρω απότομα, επειδή έτρεξε ένα παιδάκι μπροστά μου. Όμως οι ρόδες γλίστρησαν, το ποδήλατο έφυγε κι εγώ σύρθηκα. Δεν πόνεσα καθόλου. Φοβήθηκα, όμως, για το παιδάκι, το οποίο τελικά ήταν μια χαρά· δεν έπαθε τίποτα και ήρθε να με βοηθήσει μαζί με την φίλη μου για να σηκωθώ.

K.N.

Καταγραφή: Ευανθία Γκάζκα

Ιστορία 155^η

Ημέρα γενεθλίων

160

Είμαι φοιτήτρια στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Ναυπλίου. Κανονικά μένω στην Αθήνα, αλλά τώρα έχω νοικιάσει εδώ. Στις αρχές ένωθα πολύ μόνη μου. Μου έλειπε το σπίτι μου, η οικογένειά μου, οι φίλοι μου, η πόλη μου, όλα. Η καλύτερη μου φίλη έφυγε στη Γερμανία να σπουδάσει κι επρόκειτο να έρθει στην Ελλάδα, όταν θα είχα γενέθλια. Άρα, θα την έβλεπα, εφόσον θα γύριζα και εγώ στην Αθήνα. Όμως, εξαιτίας προβών ήταν αδύνατον να ανέβω. Στεναχωρήθηκα πολύ, γιατί ήθελα στα γενέθλιά μου να είμαι με τα δικά μου άτομα. Δεν ήθελα, όμως, να στεναχωρήσω και τους υπόλοιπους, οπότε δεν έλεγα τίποτα. Έρχεται η μέρα των γενεθλίων μου... Ήμουν πολύ στεναχωρημένη, αλλά δεν έδειχνα τίποτα. Είχα πάει μια βόλτα με τις συμφοιτήτριες και μετά επέστρεψα σπίτι. Μπαίνοντας, όμως, στο σπίτι όλα άλλαξαν· με περίμενε η οικογένειά μου, η φίλη μου από τη Γερμανία και η υπόλοιπη παρέα μου. Δεν το πίστευα. Ήταν ένα από τα πιο όμορφα βράδια μου. Από τη στιγμή που γύρισα το κλειδί της εξώπορτας, εκείνη η μέρα έγινε μια από τις πιο χαρούμενες μέρες μου.

Φ.Π.

Καταγραφή: Ευανθία Γκάζκα

Ιστορία 156^η

Ο άνθρωπός μου

161

14 Φεβρουαρίου 2015. Την ημέρα των ερωτευμένων εγώ γνώρισα τον έρωτα. Το βράδυ εκείνο έζησα το πιο ρομαντικό ραντεβού, το πρώτο ραντεβού μαζί του. Είχαμε πάει στο Παλαμήδι και κοιτούσαμε τη θέα από ψηλά. Όλο το βράδυ μιλούσαμε, λέγαμε αστεία, γελούσαμε... Εγώ μεθούσα με το χαμόγελό του, ταξίδευα με τα μάτια του. Έκανε κρύο, αλλά δεν με ένοιαζε. Η ζεστασιά του μου αρκούσε. Η αγκαλιά του ήταν η ζακέτα μου. Ήμουν ευτυχισμένη. Ένιωθα ότι ο χρόνος είχε παγώσει. Δεν με ένοιαζε τίποτα. Ήμουν μαζί του. Είμαι μαζί του, είμαι ευτυχισμένη, δεν με νοιάζει τίποτα.

B.S.

Καταγραφή: Ευανθία Γκάζκα

Ιστορία 157^η

Μια μέρα στην παιδική χαρά

162

Όταν ήμασταν περίπου τεσσάρων χρονών, η μητέρα μου μας πήγαινε εμένα και τον δίδυμο αδερφό μου σχεδόν κάθε μέρα στις κούνιες, ειδικά το καλοκαίρι που δεν καθόμασταν καθόλου σπίτι. Μια μέρα κάναμε κούνια δίπλα δίπλα. Ο αδερφός μου έκανε γρήγορα και κατά λάθος γλίστρησε κι έπεσε από την κούνια. Η κούνια τον χτύπησε στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Έκλαιγε πάρα πολύ και η μητέρα μου τον πήρε αγκαλιά να τον ηρεμήσει. Είχε ανοίξει το κεφάλι του λίγο. Όταν είδα τα αίματα, τρόμαξα πολύ και άρχισα να κλαίω κι εγώ. Αμέσως πήγαμε στο νοσοκομείο του Ναυπλίου με τη μητέρα μου, αλλά ευτυχώς δεν είχε κάτι σοβαρό και δεν χρειάστηκε ράμματα. Για πολύ καιρό μετά δεν ανέβαινε στις κούνιες, επειδή φοβόταν, μέχρι που μια μέρα τον πήρε η μητέρα μου και έκαναν σιγά σιγά μαζί. Από τότε ξεκίνησε να κάνει ξανά.

Κ.Λ.

Καταγραφή: Ευανθία Γκάζκα

Ιστορία 158^η

Το κυνήγι

163

Είχαμε πάει με την οικογένειά μου και κάτι φίλους μας στο χωριό μας στην Ίρια. Ήμασταν πολύ καιρό εκεί. Δεν θέλαμε να φύγουμε, επειδή το χωριό είχε πολλά παιδιά. Όλα τα παιδιά μαζευόμασταν στην είσοδο του χωριού και παίζαμε κάθε βράδυ. Ένα βράδυ μαζευτήκαμε λίγα παιδιά. Δεν παίζαμε πολύ και θα γυρνούσαμε πιο νωρίς σπίτι. Δεν θέλαμε, όμως, και αποφασίσαμε να πάμε μια βόλτα έξω από το χωριό. Πολλά φώτα δεν υπήρχαν και, επειδή ήταν αργά, δεν υπήρχε πολύς κόσμος έξω και συγκεκριμένα έξω από το χωριό μόνο εμείς ήμασταν. Ξαφνικά εμφανίζεται μία αγέλη από μεγάλα σκυλιά, που ήρθαν κατά πάνω μας. Εμείς φοβηθήκαμε και αρχίσαμε να τρέχουμε προς το χωριό. Εκείνα μας ακολουθούσαν και γάβγιζαν πολύ δυνατά. Δεν θα αντέχαμε για πολύ ακόμα να τρέχουμε, αλλά φτάσαμε στην αρχή του χωριού, όπου βρέθηκε μπροστά μας ένα αγροτικό αυτοκίνητο. Κατευθείαν πηδήξαμε μέσα. Όταν μας έφτασαν, χοροπηδούσαν γύρω από την καρότσα. Μετά από κάποια ώρα έφυγαν και εμείς κατεβήκαμε και πήγαμε στο σπίτι μας.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Ευανθία Γκάζκα

Ιστορία 159^η

Όταν το γέλιο σου βγαίνει ξινό

164

Ήταν Οκτώβρης και βρισκόμουν στο Ναύπλιο. Φιλοξενούσα τον ζουζουνιάρικο σκύλο της φίλης μου. Ήταν πολύ άτακτος. Μου είχε φάει όλα τα αρκούδια μου. Είχε κόψει, λοιπόν, το πατουσάκι από ένα αρκουδάκι με το οποίο έκανε κάτι πολύ αστείο· έπαιρνε το πατούσι, το πέταγε ψηλά κι έτρεχε γρήγορα, για να το φτάσει. Είχα ξεκαρδιστεί στα γέλια. Από τα γέλια, όμως, έπεσα και χτύπησα μπροστά στο κομοδίνο και μου έσπασε το δόντι. Από τότε κάθε φορά που γελάω, φοβάμαι πως κάτι θα μου συμβεί. Όσο αστεία και να ακούγεται η ιστορία μου άλλο τόσο πόνο τράβηξα.

Λ.Π.

Καταγραφή: Παγώνα – Μαρία Κοστριβα

Ιστορία 160^η

Τα όνειρα και οι φιλοδοξίες

165

Όταν ήμουνα μικρή είχα έρθει με τη μητέρα μου και την αδερφή μου στο Ναύπλιο για απόκριες. Το λάτρεψα -κυρίως τα σοκάκια της παλιάς πόλης. Είπα στη μητέρα μου να μην φύγουμε και να βρει δουλειά εδώ. Της είπα ότι εδώ θέλω να μείνω για πάντα. Εκείνη φυσικά μου είπε πως δεν γίνεται. Γυρίσαμε στην Αθήνα στους γρήγορους ρυθμούς της μεγαλούπολης κι αφήσαμε την ηρεμία του Ναυπλίου. Έφτασα δεκαοκτώ χρονών και γεμάτη αγωνία περίμενα τα αποτελέσματα των πανελληνίων. Ξαφνικά ακούω την φωνή της μητέρας μου να μου λέει: «Ετοίμασε βαλίτσες· πάμε Ναύπλιο». Σήμερα βρίσκομαι εδώ στο Ναύπλιο.

Π.Κ.

Καταγραφή: Παγώνα – Μαρία Κοστριβα

Ιστορία 161^η

Δεύτερη ευκαιρία

166

Είμαι τελειομανής. Θέλω να κινούνται όλα υπό τον δικό μου έλεγχο, να είμαι άριστη στη δουλειά μου και σε ό,τι αναλαμβάνω. Το άγχος με πνίγει και με κουράζει. Δεν μπορώ να κοιμηθώ τα βράδια, αφού δουλεύω μέχρι αργά, για να τα προλαβαίνω όλα.

Ένα πρωινό βρίσκομαι στο σπίτι και νιώθω δυσφορία· χάνω τις αισθήσεις μου. Εκείνη τη στιγμή μπαίνει στο σπίτι ο άντρας μου σαν φύλακας άγγελός μου και με επαναφέρει με τεχνητή αναπνοή. Καλεί ασθενοφόρο και με πηγαίνουν στο Άργος, καθώς εγώ παθαίνω τη μία ανακοπή μετά την άλλη.

Από το νοσοκομείο το Άργους βρέθηκα στην Αθήνα. Ήμουν σε κόμμα για αρκετές μέρες. Η ζωή, όμως, μου έδωσε μια δεύτερη ευκαιρία τα κατάφερα και ξύπνησα. Δεν αγχώνομαι πια και απολαμβάνω τη ζωή στην πόλη μου, το Ναύπλιο.

Μ.Π.

Καταγραφή: Παγώνα – Μαρία Κοστριβα

Ιστορία 162^η

Ωραίες εκπλήξεις

167

Η ζωή είναι γεμάτη ωραίες εκπλήξεις

Είχα έρθει για διακοπές στο Ναύπλιο. Είναι από αυτές τις στιγμές που λες καρμικές. Εκείνη τη βδομάδα μου είχαν ληστέψει το σπίτι μου στην Αθήνα. Οι φίλοι μου, όμως, με έπεισαν και ήρθαμε στο Ναύπλιο. Το πρώτο βράδυ πήγαμε σε ένα μπαράκι στην Αρβανιτιά, ένα φανταστικό μέρος· το ολοστρόγγυλο φεγγάρι καθρεφτιζόταν στην θάλασσα· είχα αρχίσει να ξεχνάω όλα αυτά που έγιναν στην Αθήνα· περνούσα ωραία. Πήγα λοιπόν να πάρω ποτό, είχε πολύ κόσμο, παραλίγο να πέσω και πιάστηκα από το χέρι κάποιου. Γνωστός των φίλων μου ήτανε, συστηθήκαμε και μιλούσαμε όλο το βράδυ. Την επόμενη μέρα πήγαμε για μπάνιο στην παραλία της Καραθώνας. Την άλλη μέρα πήγαμε στο Παλαμήδι. Σιγά-σιγά ερωτεύτηκα την πόλη, αλλά και αυτό τον άνθρωπο. Τώρα είμαστε εδώ μαζί στο Ναύπλιο.

M.N.

Καταγραφή: Παγώνα – Μαρία Κοστριβα

Ιστορία 163^η

Κατοχή

168

Ένα πρωί οι караμπινιέρηδες (ιταλική αστυνομία) κάλεσαν τον πατέρα μου και τον θείο μου να εμφανιστούν στο αστυνομικό τμήμα στο Ναύπλιο. Έτσι λοιπόν, και αυτοί πριν αναχωρήσουν από το σπίτι έδωσαν τις τελευταίες οδηγίες στις γυναίκες, αφού δεν ήξεραν αν θα ξαναγύριζαν. Εστίασαν, μάλιστα, στο γεγονός ότι έπρεπε να μάθουν τα παιδιά γράμματα. Αυτός ήταν και ο λόγος που έγινα αργότερα δάσκαλος, αφού, όταν συνέβησαν αυτά, ήμουν μικρό παιδί πρώτης δημοτικού. Αναλογιζόμουν πού πάει πατέρας του. Όταν το βράδυ αργά γύρισα σπίτι, είδα τον πατέρα μου να σφαδάζει από τους πόνους· κάποιοι από αυτούς τους πόνους δεν τον εγκατέλειψαν μέχρι και τα βαθιά γεράματά του. Ο λόγος της σύλληψης ήταν ότι έκρυβε όπλο αντίστασης.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Γεωργοπούλου

Κάτι που μου 'ρχεται στο μυαλό και θα προσπαθήσω να το αποτυπώσω, γιατί είναι βαθιά χαραγμένο από την παιδική μου ηλικία, είναι η ιστορία του Μιχάλη. Ο Μιχάλης τότε ήταν σαράντα πέντε με πενήντα ετών. Κατοικούσε στη Νέα Κίο, σε προσφυγικό σπίτι, όπου η απόσταση από την πλατεία ήταν δεν ήταν πεντακόσια μέτρα. Τον είχε βρει στη ζωή του μια κινητική αναπηρία -δεν γνωρίζω πώς και γιατί. Εκείνο που θυμάμαι έντονα είναι το πείσμα και η θέλησή του για ζωή. Είχε σκαρφιστεί μια αυτοσχέδια κατασκευή αντί για αμαξίδιο· φανταστείτε μια ρόδα αυτοκινήτου λαστιχένια κομμένη στη μέση, όπου καθότανε στην κυριολεξία στο κοίλο μέρος της, με τέσσερα περίτεχνα λαστιχάκια που βοηθούσαν στην εφαρμογή και κούμπωναν τρόπον τινά. Το αυτοσχέδιο αυτό «ένδυμα» βοηθούσε στην αναπαυτική επαφή του με τη γη, την επιφάνεια του δρόμου.

Έτσι, λοιπόν, ο Μιχάλης έκανε συχνά, σχεδόν κάθε μέρα πρωί κι απόγευμα, τη διαδρομή σπίτι - καφενείο. Σχεδόν σερνόταν στο δρόμο. Με λίγα διαλείμματα έφθανε στο καφενείο του Πατρινού (Μήτσο τον έλεγαν αλλά λόγω καταγωγής από Πάτρα του έμεινε το «Πατρινός») και απολάμβανε τη «δηλωτή» ή το ταβλάκι του. Το κυριότερο ήταν ότι ζούσε· ζούσε την ατμόσφαιρα του καφενείου που τότε ήταν στις δόξες του. Ο Μιχάλης είχε βρει τρόπο τελετουργικό και ίσως είχε αξία για παρατήρηση το πώς έβγαζε το «λαστιχένιο ένδυμα» και καθότανε στην καρέκλα. Εδώ, βέβαια, χρειαζόταν και βοήθεια, που την είχε πάντα. Μόλις έφθανε, λοιπόν, με τη λάμψη του ήλιου στο πρόσωπό του και τη λεζάντα σχεδόν καρφίτσωμένη να λέει «τα κατάφερα κι απόψε», στεκόταν για λίγο ακόμη κατάχαμα, έπειτα με δεξιοτεχνικές κινήσεις «ξεκουμπωνόταν» και με τη βοήθεια θαμώνων καθόταν στην καρέκλα. Η εικόνα του Μιχάλη το κατακαλόκαιρο δέσποζε, όπως δέσποζε και δεσπάζει ακόμη η θέλησή του, η γλυκύτητά του, η ηρεμία του και το πείσμα για ζωή!

Κ.Σ.

Καταγραφή: Μαρία Γεωργοπούλου

Ιστορία 165^η

Ο Βασιλάκης

170

Η ιστορία του Βασιλάκη! Ο Βασιλάκης δούλευε σε φούρνο. Ξύπναγε πολύ πρωί -τους χειμώνες ειδικά ξυπνούσε από τη μαύρη νύχτα. Το σπίτι του ήταν σε αρκετή απόσταση από τον φούρνο. Έφηβος ο Βασιλάκης, πάντα χαμογελαστός και ευγενέστατος, χαιρετούσε τους πάντες. Όμως, η νύχτα τον φόβιζε, καθώς προχωρούσε μόνος από το ξεροπόταμο Ίναχο στην Μπάντσα, όπου ήταν το σπίτι του, ως το κέντρο της Νέας Κίου, όπου άφηγε τις μυρωδιές του ο φούρνος του κυρ-Λεωνίδα. Ο Βασιλάκης όμως δεν έχανε το κουράγιο του και εμπλούτιζε το πέρασμά του, τη διαδρομή του με ένα μελωδικό σφύριγμα' κι όσο να πεις, η νύχτα ημέρευε και τα βήματα του Βασιλάκη αποκτούσαν σιγουριά και αυτοπεποίθηση. Έτσι, οι γειτονιές άκουγαν το σφύριγμα και ο Βασιλάκης έγινε τρόπον τινά «κινητό ρολόι», αλλά και χαριτωμένη προσμονή στο τέλειωμα της νύχτας. Ο φόβος έφευγε νικημένος!

Κ.Σ.

Καταγραφή: Μαρία Γεωργοπούλου

Ιστορία 166^η

Το σημείωμα

171

Το 1950 η μαθητές μετά το Δημοτικό, για να πάνε Γυμνάσιο, έπρεπε να εγκατασταθούν μόνιμα στο Ναύπλιο, αφού δεν υπήρχαν συγκοινωνίες στα χωριά. Υπήρχε κάποτε ένα κοφίνι καλυμμένο με πανί έξω από τα ΚΤΕΛ και οι πεινασμένοι μαθητές το έκλειψαν και το έκρυψαν σε ένα βράχο. Όταν το ξεσκέπασαν βρήκαν στο πάνω μέρος πορτοκάλια, στη μέση κατσαρόλα με κοκκινιστό -το οποίο έκαναν «να»- και στον πάτο ένα ζευγάρι παντόφλες κι ένα σημείωμα με 50 δραχμές. Έγραφε το σημείωμα: Αγόρι μου να φας και να πας στην Αριστέα να μου αλλάξεις τις παντόφλες.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Μαρία Γεωργοπούλου

Ιστορία 167^η

Η σκυλίτσα

172

Ζω περίπου έξι χρόνια στο Ναύπλιο και έχω μια σκυλίτσα που όλο τρέχει είναι μικρόσωμη και ανεξάρτητη. Συνήθως δραπετεύει από τον χώρο: τη μια φορά την βρήκαμε στον Ιταλό με τα παγωτά, την άλλη φορά ήταν στο Scola ήταν στο λιμάνι, στο γήπεδο, στην οδό Άργους. Όμως υπήρξαν και γεγονότα που δεν ήταν και τόσο ευχάριστα. Όταν την έχασα 2,5 μέρες ήταν οδυνηρό. Πίστευα ότι δεν θα την ξαναδώ. Βρέθηκε όμως. Την είχαν πάρει δύο Ρουμάνοι που έψαχναν στα σκουπίδια. Το σκυλάκι ξεκουραζόταν σε κάθε τους στάση στα σκουπίδια. Από εκείνη την ημέρα δεν μαζεύεται. Ψάχνει να βρει τους Ρουμάνους του Ναυπλίου. Η έκπληξή μου ήταν μεγάλη, όταν σε ένα τοίχο του Πανεπιστημίου είχε γίνει το σκυλάκι γκράφιτι. Έτσι οι Ρουμάνοι σφράγισαν το σκυλί και το σκυλί το Πανεπιστήμιο. Όλα αυτά στην υπέροχη πόλη του Ναυπλίου.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Διαμανίδου

Ιστορία 168^η

Παλιά ιστορία

173

Πέρυσι το καλοκαίρι είχε έρθει η παρέα μου από την Αθήνα στο σπίτι μου. Ήταν δύο ζευγάρια και μία κοπέλα. Είχαμε πει αρκετά, είχαμε κάνει και αργιλέ και τα ζευγάρια αποσύρθηκαν στα δύο υπνοδωμάτια του σπιτιού. Εγώ και η φίλη μου είχαμε την ιδέα να πάμε βόλτα στο κέντρο, αν και ήταν 3:30 το βράδυ και η πλατεία Συντάγματος απείχε μισή ώρα από το σπίτι. Συναντήσαμε αρκετούς ανθρώπους που έλεγαν διάφορα και βγάλαμε κι εμείς τα εσώψυχά μας. Στην επιστροφή η φίλη μου έπεισε τον εαυτό της αλλά και εμένα να πάρουμε τηλέφωνο τους πρώην μας -κι ας ήταν 4:30 το χάραμα. Εξέφρασα τα τρυφερά μου αισθήματα που υπήρχαν ακόμη γι' αυτόν, αλλά η απάντησή του ήταν ένα Ο.Κ. Εκείνο το βράδυ και την επόμενη μέρα στενοχωριόμουν, όμως από το επόμενο απόγευμα σταμάτησα πλέον να ασχολούμαι οριστικά.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Διαμανίδου

Ιστορία 169^η

Η τσιγγάνα

174

Μια φορά, καθώς πήγαινα στο μάθημά μου, έτυχε να συναντήσω μια γριά τσιγγάνα· ζητούσε χρήματα και προσφέρθηκα να της δώσω, οπότε πλησίασα. Αφού της έδωσα, είπε ότι ήθελε να μου πει την μοίρα μου. Άρχισε να λέει ότι αγάπησα κάποιον, αλλά εκείνος δεν με αγάπησε το ίδιο και ότι μου μαύρισε την καρδιά. Να θυμάσαι μου είπε τα ονόματα Γιώργος και Παναγιώτης. Ύστερα μου είπε ότι θα κάνει ένα είδος τελετουργίας, για να καθαρίσει την καρδιά μου. Πήρε ένα χαρτάκι λευκό και το έβαλε πάνω στο χέρι μου εσωτερικά και μου ζήτησε να το κλείσω. Είπε κάποια λόγια και μετά μου ζήτησε να ανοίξω το χέρι μου. Είδα το χαρτάκι που είχε μαυρίσει λες και ήταν καμένο. Κατατρόμαξα και έφυγα αμέσως λέγοντάς της ότι έχω μάθημα. Εκείνη ήθελε να μου πει και άλλα, όμως ήμουν πολύ φοβισμένη για να μείνω εκεί.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Διαμανίδου

Ιστορία 170^η

Τείχη

175

Σε αυτή την όμορφη πόλη, μαθημένη να ζει μέσα σε τείχη όρθια ή γκρεμισμένα, ζουν άνθρωποι που τα ζήλεψαν και έκλεισαν εκεί μέσα και τις καρδιές τους. Ευτύχησα, όταν κάποιος από αυτούς τα γκρέμισαν – και είναι πολλοί – να δω ότι κύλησε χρυσάφι. Μια τέτοια βραδιά στο Τριανόν κατάλαβα ότι υπάρχει εμπιστοσύνη και ανάγκη να πέσουν αυτά τα τείχη.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Διαμανίδου

Ιστορία 171^η

Στοιχειωμένος μαχαλάς

176

«Ψαρομαχαλάς» λεγόταν από παλιά το τελευταίο, δυτικότερο τμήμα της παλιάς πόλης του Ναυπλίου, το οποίο είναι γεμάτο σπιτάκια που χρονολογούνται από την Τουρκοκρατία. Κατοικείται ακόμη και σήμερα και μάλιστα έχει γεμίσει πλέον ξενώνες και ξενοδοχεία. Λέγεται πάντως ότι οι παλιοί κάτοικοι φοβούνταν την περιοχή και κλείνονταν σπίτι τους νωρίς τη νύχτα, επειδή ήταν περιοχή με φαντάσματα. Σήμερα η κίνηση είναι τόσο μεγάλη που μάλλον τα φαντάσματα κλείνονται νωρίς και όχι οι άνθρωποι.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κωνσταντίνα Παπαδοπούλου

Ιστορία 172^η

Ο νάνος

177

Το χωριό Αραχναίο (ή Χέλι) βρίσκεται στα βορειοανατολικά του νομού και αποτελεί μια πολύ κλειστή κοινωνία, για την οποία υπάρχουν ένα σωρό φήμες, οι περισσότερες όχι και τόσο καλές. Η περιοχή «φημίζεται» για την ύπαρξη ενός δαιμονικού πνεύματος με μορφή Νάνου και μάλιστα η παράδοση θέλει τους παλιούς κατοίκους της περιοχής να έχουν στους κήπους τους ένα συγκεκριμένο φυτό, χάρη στο οποίο ο Νάνος δεν μπορεί να πλησιάσει τα σπίτια τους. Πριν τέσσερα με πέντε χρόνια είχε επισκεφτεί την περιοχή ένα τηλεοπτικό συνεργείο σε μια προσπάθεια να καταγράψει οποιαδήποτε παράξενη κίνηση. Το έβαλαν στα πόδια, προφανώς διωγμένοι από το φόβο που προκαλεί ο θόρυβος της φύσης τη νύχτα...

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κωνσταντίνα Παπαδοπούλου

Ο νάνος

178

Δεκαετία του '80. Περίπου στο σημείο που ξεκινάει σήμερα η διαδρομή για την Καραθώνα, ένας άγνωστος απροσδιόριστος ήχος επαναλαμβάνεται σε καθημερινή βάση. Προέρχεται από κάποιο σημείο στους πρόποδες του Παλαμηδίου. Καμία οπτική επαφή με την πηγή του. Η αχαλίνωτη ναυπλιώτικη φαντασία δεν άργησε να δημιουργήσει το μύθο: «υπάρχει τέρας στην Αρβανιτιά!» Δεκάδες οι ντόπιοι και ξένοι που συρρέουν σε καθημερινή βάση για να το αφουγκραστούν, ακολουθώντας τη χαρακτηριστική, χειρόγραφη πινακίδα «Προς Τέρας». Μέχρι και πλανόδιοι μικροπωλητές εμφανίστηκαν κι έστησαν πάγκους με πασατέμπο και μαλλί της γριάς. Τελικά αποδείχθηκε ότι ήταν απλά ένας μπούφος.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Κωνσταντίνα Παπαδοπούλου

Ιστορία 174^η

Η ψαριά του μπάρμπα-Τάσου

179

Μια βραδιά με πανσέληνο, όλη η παρέα είχαμε πάει στο ταβερνάκι του μπάρμπα-Τάσου. Στέκι μας πια, πολλές φορές κάθεται μαζί μας και πίνουμε παρέα.

«Πόσο σας χαίρομαι», μας είπε εκείνο το βράδυ, «θα πρέπει να ήμουν στην ηλικία σας, όταν μια νύχτα σαν κι αυτή είχαμε πάει για ψάρεμα με τον φίλο μου τον Θωμά προς την Καραθώνα. Πήραμε τη βάρκα του πατέρα του, χωρίς να πούμε τίποτα σε κανέναν. Θέλαμε βλέπετε να πιάσουμε πολλά ψάρια και να τους κάνουμε έκπληξη. Έλα, όμως, που όλο το βράδυ τα αγκίστρια μας έμειναν άδεια. Γεμάτοι απογοήτευση γυρίσαμε ξημερώματα σπίτια μας. Γελούσαν οι γονείς μας την άλλη μέρα, όταν μας εξηγούσαν ότι με γεμάτο φεγγάρι ψάρια δεν πιάνεις. Τζάμπα χάσαμε τα κρασάκια μας με τους άλλους. Άντε στην υγεία μας», έλεγε, «καλά κάνετε εσείς και έρχεστε και τα τρώτε έτοιμα».

Ανώνυμος

Καταγραφή: Γιώργος Παπαδημητρίου

«Ιούλιος πριν τρία χρόνια το φιλικό μου ζευγάρι για πρώτη φορά στο Ναύπλιο», ξεκινάει την ιστορία της η Αργυρώ.

«Ελάτε και σήμερα θα ανεβούμε στο Παλαμήδι από τα σκαλιά», μας λέει η Ελευθερία ένα πρωί. Την κοιτάζουμε παράξενα όλοι και ο Θανάσης τη ρωτάει «Ποιός το αποφάσισε αυτό;» «Ε, πώς». του απαντά εκείνη, «ήρθαμε στο Ναύπλιο και δεν θα ανεβούμε στο Παλαμήδι από τα σκαλιά;» «Γιατί με το αυτοκίνητο δεν κάνει;» αντιγυρίζει εκείνος.

Τελικά, με όλους εμάς μέσα στα νεύρα και μια Ελευθερία ενθουσιασμένη να λέει πόσο ωραία θα είναι η θέα και ότι θα κάνουμε και γυμναστική, ξεκινήσαμε. Κάποια στιγμή η ανάβαση έφτασε στο τέλος της με τον Θανάση ενθουσιασμένο αυτή τη φορά και τη φίλη μας μέσα στη γκρίνια για την «ηλίθια» ιδέα της. Είχαν πονέσει απίστευτα τα πόδια της και δεν μπορούσε να περπατήσει.

«Κρίμα», της λέμε την άλλη μέρα, «που δεν μπορείς να έρθεις μαζί μας, στην Αρβανιτιά βόλτα. Έχει υπέροχη θέα και θα κάνουμε και γυμναστικούλα», την κοροϊδέψαμε όλοι μαζί χαμογελώντας.

Ιστορία 176^η

Βόλτα στην Αρβανιτιά

181

«Μα να έχω έρθει στο Ναύπλιο τόσες φορές και να μη με έχεις πάει μια βόλτα στην Αρβανιτιά, μωρέ Αριστέα μου», έλεγε ξανά και ξανά η Εύη. Το παράπονό της όλο το πρωί μου πήρε το μυαλό. «Εντάξει», της λέω, «ετοιμάσου το απόγευμα θα πάμε».

Πόση η χαρά της! Λατρεύει τους περιπάτους, όπως και να βγάζει πολλές φωτογραφίες, όπου και να πηγαίνει. «Έλα να βγάλουμε και μια να φαίνεται το Μπούρτζι και μια το Παλαμήδι... Αχ και μια αυτά τα υπέροχα φραγκόσυκα που είναι ανθισμένα».

Τρεις ώρες κάναμε, για να φτάσουμε στο σημείο από όπου βλέπεις την Καραθώνα. «Θέλεις να πάμε μέχρι εκεί;», της λέω. «Φυσικά», μου απαντά. «Ναι, αλλά θα πρέπει να περάσουμε εκείνα τα βράχια και είναι λίγο επικίνδυνα». «Ωραία, λατρεύω τις περιπέτειες, Αριστέα μου».

Δεν μπορούσα να σταματήσω να γελάω, καθώς την έβλεπα βρεγμένη μέχρι το κόκκαλο να μου φωνάζει ότι θα την πηγαίνω κάθε μέρα στην ίδια διαδρομή, για να τραβήξει ξανά τις φωτογραφίες, μιας και η κάμερα είχε κάνει βουτιά μαζί της στη θάλασσα.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Γιώργος Παπαδημητρίου

Ο ναυτικός

182

«Έλα, Γιώργο, θέλω να μου πεις εκείνη την ιστορία με τον παππού σου που ήθελε να γίνει ναυτικός».

Ο παππούς λάτρευε τη θάλασσα, αλλά είχε ένα πρόβλημα· ζαλιζόταν, όταν έμπαινε σε καράβι. Η οικογένειά του είχε κτήματα με πορτοκάλια· σε εκείνον, όμως, δεν άρεσε καθόλου να ασχολείται με τη γη.

Πού τον έχανες πού τον έβρισκες, δίπλα στη θάλασσα· καθόταν με τις ώρες και χάζευε τα νερά. Ονειρευόταν πως είχε το δικό του σκαρί κι έφευγε για μεγάλες ψαριές στα ανοιχτά. Ωσπου μια μέρα ένας γείτονας ψαράς που έβλεπε τον καημό του, πρότεινε στον πατέρα του να τον πάρει μαζί για ψάρεμα

Έτσι, βρέθηκε ένα βράδυ στη βάρκα του κυρ-Αλέκου να απλώνουν τα δίχτυα στα ανοιχτά του Τολού. Η χαρά του και ο ενθουσιασμός του μεγάλος -δεν κράτησε όμως για πολύ. Ο παππούς άρχισε να ζαλίζεται και να βγάζει ό,τι είχε στο στομάχι του, όλο το βράδυ. Η ψαριά μαζεύτηκε το πρωί και η βάρκα έφτασε στο λιμανάκι με έναν κυρ-Γιώργο κίτρινο σαν το λεμόνι.

Κατάλαβε πια με βαριά καρδιά ότι η αγάπη του για τη θάλασσα θα έμενε στη στεριά.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Γιώργος Παπαδημητρίου

Ιστορία 178^η

Τα σουτάκια του Λούκας

183

Εγώ που λες, καλό μου παιδί, λατρεύω τα σκυλιά και γενικά τα ζώα», άρχισε να λέει η γλυκύτατη κυρά-Μάρω όταν της ζήτησα να μου πει κάτι που της έκανε εντύπωση τον τελευταίο καιρό στο Ναύπλιο.

Πρέπει να ήταν τον Σεπτέμβρη που μας πέρασε. Καθόμουν στο αγαπημένο μου παγκάκι ακριβώς απέναντι από το Μπούρτζι και ξαφνικά έρχεται ένα μπαλάκι στα πόδια μου· έσκυψα να το πιάσω και μια χνουδωτή μουσίτσα με πρόλαβε. «Λούκας», φώναξε κάποιος πίσω μου και το όμορφο κανίς έτρεξε προς το μέρος του.

Γυρίζω το κεφάλι μου να το χαρώ και είδα ένα τσούρμο από μεγάλους και μικρά να κάθονται και να βλέπουν τον σκύλο να στήνει το μπαλάκι με τη μουσούδα του, να κάνει προς τα πίσω, για να πάρει φόρα, να τρέχει και να το κλωτσάει. Άντε πάλι από την αρχή. Ε, τι να πω; Μου έκανε πολλή εντύπωση αυτός ο σκυλάκος.

«Μα το ζωντανό να παίζει ποδόσφαιρο!», μου είπε και κούνησε το κεφάλι της με απορία».

Ανώνυμος

Καταγραφή: Γιώργος Παπαδημητρίου

Το καινούργιο σπίτι της Ειρήνης

184

Θα γυρίζαμε στο Ναύπλιο για πάντα και φτιάχναμε το σπίτι μας. Έτσι, κάλεσα και την φίλη μου την Ειρήνη που δεν είχε ξαναέρθει στην πόλη. Το πρωί δουλειές για το σπίτι και το βράδυ βόλτα στα σοκάκια. Η Ειρήνη είχε ενθουσιαστεί με την ομορφιά της παλιάς πόλης. «Θα μπορούσα να μείνω για πάντα εδώ», μου είπε ένα βράδυ.

Οι μέρες περνούσαν και το σπίτι ετοιμαζόταν με γρήγορους ρυθμούς και η φίλη μου καθημερινά χανόταν στα δρομάκια και στις παραλίες του Ναυπλίου. Είχε έρθει για ένα σαββατοκύριακο και είχαν περάσει δεκαπέντε μέρες.

Ένα πρωί που πίναμε το καφεδάκι μας, την ακούω με λαχτάρα να μου λέει ότι είχε ανακαλύψει ένα παλιό διώροφο αρχοντικό πολύ κοντά στο δικό μας σπίτι με υπέροχη θέα στη θάλασσα. «Φιλενάδα, το αποφάσισα: θα έρθω να μείνω για πάντα εδώ, το ερωτεύτηκα αυτό το σπίτι και σκέφτηκα να το αγοράσω».

Η χαρά μου και ο ενθουσιασμός μου ήταν μεγάλος: όχι μόνο θα έμενα για πάντα σε αυτή την όμορφη πόλη, αλλά θα είχα κοντά μου και την καλύτερη φίλη μου, που την έχω σαν αδερφή και θα μου έλειπε, όταν θα έφευγα από την Αθήνα.

Ένα χρόνο μετά, είμαστε και οι δύο εδώ, χωρίς να το έχουμε μετανιώσει ούτε στιγμή.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Γιώργος Παπαδημητρίου

Η γιαγιά θυμάται

185

Είχα καλέσει την γιαγιά μου να έρθει να δει τη θεατρική παράσταση που ανέβαζε η σχόλη μου. «Γιαγιά θα έρθεις να πάμε στο θέατρο την Παρασκευή; θα δούμε το *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*; είναι πολύ ωραίο έργο. Μιλάει για την αγάπη δυο νέων που οι οικογένειες τους είχαν έχθρα μεταξύ τους. Το ξέρεις γιαγιά;»

«Αχ τι μου θύμησες τώρα κοριτσάκι μου. Όχι μόνο το ξέρω, αλλά το έχω ζήσει κιόλας με τον παππού σου. Όπως ξέρεις η οικογένεια του πατέρα μου είχε πολλά κτήματα και η οικογένεια του παππού σου ήταν πάντα στη δούλεψή τους. Ο παππούς σου μεγαλώνοντας άρχισε να δουλεύει και αυτός για εμάς. Η ηλικία μας ήταν σχεδόν ίσα, δύο χρόνια με περνούσε. Ήταν πολύ όμορφος ο παππούς σου και κάθε φορά που ερχόταν στο σπίτι μας για δουλειές η καρδιά μου χτυπούσε σαν τρελή. Δεν άργησε να φουντώσει η αγάπη ανάμεσά μας, αλλά και να το καταλάβουν και οι δικοί μας. Έγινε μεγάλος χαμός και ο πατέρας μου ήθελε να με παντρέψει με έναν πλούσιο από το Άργος. Ο παππούς, όμως, με έκλειψε και ζήσαμε για πάντα στο Ναύπλιο, φτωχικά στην αρχή αλλά με πολλή αγάπη».

«Γιαγιά μου, τι υπέροχη ιστορία έζησες. Θα έρθεις τελικά την Παρασκευή στο θέατρο;»

«Θα έρθω, Ελίνα μου, και ας με πάρει το παράπονο».

Απίστευτη η ιστορία της γιαγιάς μου και δεν χάνω ευκαιρία να την διηγούμαι σε όλους.

Ανώνυμος

Καταγραφή: Γιώργος Παπαδημητρίου

«Κοντεύω τα ογδόντα' μόνο ιστορίες έχω να λέω τώρα πια. Θα πρέπει να θυμηθώ, όμως, μια ωραία κι ευχάριστη».

Μας κοιτούσε στα μάτια και άρχισε να μας αφηγείται, αφού πρώτα ρούφηξε μια γουλιά από τον καφέ του.

«Εγώ παιδιά μου λατρεύω τη θάλασσα' από μικρός μέσα στις βάρκες πήγαινα για ψάρεμα. Δεν έβγαινα, όμως, στα ανοιχτά' μου άρεσε κοντά στην παραλία, για να ακούω τους ήχους της. Ένα βράδυ είχα καλή ψαριά, τα αγκίστρια μου γέμιζαν συνέχεια. «Βρε, σε καλό μου σήμερα», έλεγα στον εαυτό μου, «τι θα τα κάνω όλα αυτά τα ψάρια;» Δεν είχα ξαναζήσει τέτοιο πράγμα. «Τι το διαφορετικό έχει η βραδιά και γέμισαν τα καλάθια μου», αναρωτιόμουν. Έπιασα τον εαυτό μου να σιγοτραγουδά ένα παλιό τραγούδι και να συνοδεύω τον ήχο της κιθάρας που ακουγόταν από την παραλία. Λες και η μελωδία που ακουγόταν να μάγεψε τα ψάρια μου. Ξεκίνησα να βγαίνω προς την στεριά, προς το μέρος από όπου ερχόταν η μουσική. Βγήκα από την βάρκα μου με δυο καλάθουνες γεμάτες ψάρια και τα πρόσφερα στην όμορφη παρέα. Εκείνοι απόρησαν και τους εξήγησα ότι χάρη στην κιθάρα τους είχα τόσο καλή ψαριά' άρα δικαιούνταν τα μισά. Πέρασα πολύ όμορφα εκείνο το βράδυ. Ανάψαμε φωτιά, ψήσαμε τα ψαράκια μας και γίναμε όλοι μαζί μια ωραία παρέα».

Ανώνυμος

Καταγραφή: Γιώργος Παπαδημητρίου

Ιστορία 182^η

Η πασαρέλα

187

Θυμάμαι όταν πήγαινα Λύκειο και κατέβαινα βόλτα τα καλοκαίρια στην πασαρέλα. Δεν χώραγες να περάσεις ούτε καρέκλα υπήρχε να κάτσεις από τον πολύ τον κόσμο. Παλιά υπήρχαν πολλά μαγαζιά καλοκαιρινά που τώρα πλέον δεν υπάρχουν. Ακριβώς αυτή η πολυκοσμία δημιουργούσε προβλήματα σε μια γιαγιά. Θυμάμαι καθόμουν στον ΑΒΑΚΑ κι έβγαινε μια γιαγιά πάνω από το μαγαζί στο μπαλκόνι με έναν κουβά και έριχνε τον κουβά που ήταν γεμάτος με νερό πάνω στον κόσμο. Και μια μέρα πέρναγα εγώ με την παρέα μου από κάτω και μας μπουγέλωσε κι εμάς. Εγώ με την παρέα μου αρχίσαμε να γελάμε, παρόλο που γίναμε μούσκεμα.

Θωμάς

Καταγραφή: Ελισάβετ Σακαρίδου

Ο Καρδούλης

188

Όταν ήμουν δεκαοκτώ χρόνων και μόλις είχα τελειώσει το σχολείο, δούλευα σε ένα ραφείο στην παλιά πόλη, μιας και από μικρή ασχολιόμουν με τα ραφτικά. Απέναντι από το ραφείο υπήρχε ένα δέντρο που από κάτω του είχαν εγκατασταθεί γάτες που μόλις είχαν γεννήσει . Ένα γατάκι, ο Καρδούλης, όπως τον είχα ονομάσει γιατί είχε μια καρδούλα σχηματισμένη στο τρίχωμά του, λάτρευε να τριγυρίζει μέσα στο ραφείο και να παίζει με τα κουβάρια μου. Ήταν ένα αξιολάτρευτο γατάκι και σκεφτόμουν πολύ σοβαρά να το πάρω σπίτι, μιας και φαινόταν να μου έχει μεγάλη αδυναμία. Ένα βράδυ με αρκετό αέρα το γατάκι είχε ανέβει πάνω στο δέντρο που ήταν απέναντι από το μαγαζί. Ο αέρας ήταν πολύ δυνατός και το γατάκι μπλέχτηκε μέσα στα κλαδιά του δέντρου και άρχισε να ουρλιάζει. Εγώ πανικοβλήθηκα και δεν ήξερα τι να κάνω· έτρεξα στην αποθήκη μας και πήρα μια σκάλα και πήγα να το σώσω. Ο Καρδούλης σώθηκε και τα επόμενα χρόνια με συντρόφευε και στο σπίτι μου, καθώς μετά την διάσωσή του χωρίς δεύτερη σκέψη έγινε ο καλύτερός μου φίλος.

Μαριάνθη

Καταγραφή: Ελισάβετ Σακαρίδου

Ιστορία 184^η

Το προσφυγάκι

189

Όταν φέτος ενημερώθηκα για την εγκατάσταση των προσφύγων στα χωριά της Αργολίδας, το πρώτο πράγμα που σκέφτηκα ήταν να μαζέψω κάποιους φίλους να πάμε ρούχα και τρόφιμα. Είμαι πολύ ευαίσθητη με αυτό το θέμα, καθώς οι παππούδες μου ήταν πρόσφυγες του Πόντου και οι ιστορίες που είχα ακούσει ήταν πάρα πολλές. Έτσι, μάζεψα την παρέα μου ένα πρωί, φορτωθήκαμε με ρούχα και τρόφιμα και ξεκινήσαμε να πάμε. Όταν φτάσαμε το θέαμα ήταν κάπως τραγικό και οι συνθήκες απάνθρωπες. Επισκεφθήκαμε πολλές οικογένειες κυρίως αυτές με τα περισσότερα παιδιά. Εκείνη τη στιγμή ένιωθα τόσο χαρούμενη, καθώς το χαμόγελο των παιδιών μου έδινε και εμένα μεγάλη δύναμη πως όλα θα πάνε καλύτερα για αυτούς τους ανθρώπους. Μια από αυτές τις οικογένειες μας έπιασε τη συζήτηση, ενώ μας ευχαρίστησε και μας έλεγε τι πέρασαν μέχρι να φτάσουν στη χώρα μας. Το πιο μικρό κοριτσάκι αυτής της οικογένειας μου ζήτησε να του κάνω κοτσιδάκια.

Πελαγία

Καταγραφή: Ελισάβετ Σακαρίδου

Ιστορία 185^η

Μπουγέλο

190

Όταν ήμουν έντεκα χρονών πήγαινα έκτη Δημοτικού. Πήγαινα στο Δημοτικό στην περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου και την τελευταία μέρα αποφασίσαμε όλη η τάξη να παίξουμε μπουγέλο. Έτσι μόλις χτύπησε το τελευταίο κουδούνι τρέξαμε όλοι στις βρύσες να γεμίσουμε όλες τις νερόμπομπες που είχαμε αγοράσει. Για να μην κάνουμε ζημιές στο χώρο της αυλής είπαμε να παίξουμε μπουγέλο στην πλατεία του Αγίου Κωνσταντίνου. Περνούσαμε πολύ ωραία και γελούσαμε πολύ, μέχρι που κατά λάθος μια νερόμπομπα, που ο στόχος της ήταν ο φίλος μου ο Κώστας, πέτυχε το Δήμαρχο του Ναυπλίου που περνούσε εκείνη την ώρα. Εγώ φοβήθηκα ότι θα τα ακούσω για τα καλά όμως, για καλή μου τύχη, ο Δήμαρχος άρχισε να γελάει. Έκατσε μαζί μας και μας είπε ότι και εκείνος στην ηλικία μας έπαιζε με τους φίλους του μπουγέλο και ότι και εκείνος μια μέρα είχε βρέξει κατά λάθος τον παπά του χωριού.

Πέτρος

Καταγραφή: Ελισάβετ Σακαρίδου

Ιστορία 186^η

Θέαμα

191

Το 1971 δούλευα στο ξενοδοχείο Ξενία. Εκείνες τις εποχές ερχόντουσαν γκρουπ από τις σχολές της Ρόδου. Εντωμεταξύ το να συνάπτουν σχέσεις τα αγόρια με τα κορίτσια τότε ήταν κάτι το ανεπίτρεπτο. Γι' αυτό, λοιπόν, έβαζαν τα κορίτσια να κοιμούνται στο Μπούρτζι που ήταν τότε ξενοδοχείο και τα αγόρια τα έβαζαν να κοιμούνται στο ξενοδοχείο ΗΡΑ, για να μην έρχονται σε επαφή. Αλλά, όμως, τα αγόρια που ήθελαν να δουν τα κορίτσια τους πηδάγανε από τον φάρο και πήγαιναν κολυμπώντας στο Μπούρτζι να τις βρουν. Εγώ καθόμουν από πάνω και τους είχα δει αρκετές φορές. Το θέαμα ήταν συναρπαστικό!

Δημήτρης

Καταγραφή: Ελισάβετ Σακαρίδου

Ιστορία 187^η

Απογοήτευση και δικαίωση

192

Τον Φεβρουάριο που μας πέρασε είχα την παράσταση τηςσχόλης χορού μας. Ήμουνα ενθουσιασμένη, καθώς ο χορός είναι η μεγάλη μου αγάπη. Οι πρόβες κράτησαν για αρκετούς μήνες και μας είχαν κουράσει αρκετά, αλλά το αποτέλεσμα θεωρούσα ότι θα μας δικαίωνε. Δύο μέρες πριν την παράσταση στις τελευταίες πρόβες δεν αισθανόμουν καλά, ζαλιζόμουν λίγο και έχανα τα βήματά μου, ώσπου βρέθηκα φαρδιά πλατιά λιπόθυμη στο πάτωμα. Το επόμενο πράγμα που θυμόμουνα ήταν να ξυπνάω στο αυτοκίνητο του καθηγητή χορού με τους φίλους μου πάνω από το κεφάλι μου να μου λένε ότι με πάνε στο νοσοκομείο του Άργους. Ο γιατρός εκεί μου είπε ότι είχα πάθει τροφική δηλητηρίαση. Εγώ φοβήθηκα ότι θα έχανα την παράσταση και θα κρεμούσα την ομάδα μου. Για καλή μου τύχη όμως την επόμενη μέρα ήμουν καλύτερα και έτσι κατάφερα να σταθώ στα πόδια μου και να χορέψω.

Σοφία

Καταγραφή: Ελισάβετ Σακαρίδου

Ιστορία 188^η

Όπου φύγει φύγει

193

Εγώ κατάγομαι από εδώ, μεγάλωσα εδώ και δεν θέλω να ζω πια εδώ. Δεν με αγγίζουν τα όμορφα τοπία που σίγουρα έχει το Ναύπλιο. Νιώθω ότι πνίγομαι. Δεν ανθίζουν τα όνειρα μου εδώ. Θέλω να κάνω οικογένεια, να βρω δουλειά που να έχει σχέση με τις σπουδές μου.

Ξέρω όλοι λένε πως η οικονομική κρίση φταίει για αυτά, αλλά εγώ έχω συνδέσει κάθε ατυχία και αποτυχία μου προσωπική και επαγγελματική με αυτό το μέρος.

Επιτέλους νοίκιασα σπίτι στην Αθήνα και θα είμαι τουρίστρια στον τόπο μου. Ίσως έτσι καταφέρω να δω την πατρίδα μου με άλλο μάτι

Σοφία

Καταγραφή: Κατερίνα Ζωγράφου

Ξανά μαζί

194

Φθινόπωρο, το κλειδί ακούστηκε στην πόρτα, δεν περίμενε κάποιον. Προς στιγμήν νόμιζε πως ήταν διαρρήκτης -είχε καιρό να την επισκεφθεί κάποιος και το μυαλό της πήγε στο κακό. Η πόρτα άνοιξε, ο φόβος έφυγε· μια γνώριμη φιγούρα εμφανίστηκε στο κατώφλι του σπιτιού, λίγο γερασμένος, κάπως κατάκοπος, μα με την ίδια βαριά φωνή. Την αποκάλεσε με το χαϊδευτικό της, όπως μόνο αυτός τη φώναζε, Χρυσαφένια, γιατί τα μαλλιά της ήταν το πιο ωραίο ξανθό του κόσμου ολάκερου. Μόλις άκουσε τη φωνή του έβαλε αμέσως τα κλάματα κι έτρεξε στην αγκαλιά του.

Τρία ολόκληρα χρόνια έλειπε στο μέτωπο, τόσα είχε να μάθει νέα του. Είχε χάσει κάθε ελπίδα. Ένωθε τόσο μόνη! Η μοναδική παρέα της ήταν η μεγάλη φουντωτή γάτα της. Η ζωή της απέκτησε και πάλι νόημα. Και σαν από θαύμα κατάφεραν να αποκτήσουν μετά από ένα χρόνο κι έναν γιο. Η Χρυσαφένια, δηλαδή η κυρία Βασιλική, και ο κύριος Γιώργος ζουν ακόμα ευτυχισμένοι σε ένα χωριό έξω από το Ναύπλιο.

Ανώνυμος

Καταγραφή Ανώνυμος

Το καρουζέλ

195

Παντού πολύχρωμα φωτάκια, μπλε, κόκκινα, κίτρινα και χαρούμενοι ήχοι από παντού· τα καρουζέλ στριφογυρνούσαν σαν τρελά και τα παιδάκια πάνω φώναζαν από χαρά· μαζί τους κι εγώ, ένα καστανό κοριτσάκι μόλις επτά ετών με ένα λουλουδάτο φουστανάκι. Μου το είχε πάρει δώρο η γιαγιά μου για τα γενέθλιά μου. Το αγαπούσα αυτό το φουστάνι, μα πιο πολύ αγαπούσα τη γιαγιά μου που εκείνη τη μέρα ήταν μαζί μου στο λούνα παρκ που είχαν φέρει εκείνη τη χρονιά στο Ναύπλιο. Χαιρόταν, όποτε με έβλεπε να γελάω, κι εγώ της χαιρετούσα από το καρουζέλ όλο ενθουσιασμό. Μόλις κατέβηκα από το παιχνίδι, μου είχε πάρει ήδη μαλλί της γριάς που ήξερε πόσο μου άρεσε κι άρχισε να μου μιλάει για το πώς παίζαν τα παιδιά στα δικά της χρόνια. Ύστερα περπατήσαμε ως το σπίτι με τα πόδια, συνέχισε να μου μιλάει και να μου λέει ιστορίες που τότε μου ακούγονταν σαν παραμύθια. Με πήγε σπίτι, με έβαλε στο κρεβάτι και με καληνύχτισε με το πιο γλυκό φιλί. Μετά από ένα χρόνο πέθανε. Αυτή είναι η πιο τρυφερή κι έντονη ανάμνηση που έχω από εκείνη. Μου λείπει πολύ.

Ανώνυμος

Καταγραφή Ανώνυμος

Ιστορία 191^η

Ο άντρας μου

196

Έκανα τα πρωινά μου ψώνια, όπως κάθε εβδομάδα, για να έχουμε το φαγητό της εβδομάδας στο σπίτι. Κατέβηκα ως το λιμάνι, για να πάρω φρέσκο ψάρι από τους ψαράδες, που μόλις είχαν μαζέψει τα δίχτυα τους. Εκεί ήταν που τον είδα για πρώτη φορά. Ψηλός, ηλιοκαμένος, με καστανά πλούσια μαλλιά. Ένιωσα ξαφνικά έναν κόμπο στο στομάχι, ένα συναίσθημα που μέχρι τότε δεν είχα ξαναιώσει. Δεν πρέπει να ήταν από εδώ, δεν τον είχα ξαναδεί. Δεν ανταλλάξαμε κουβέντα, αλλά ξέρω πως κι αυτός με κοίταξε. Από εκείνη την ημέρα όλη η ζωή μου άλλαξε· ξυπνούσα και κοιμόμουν χαρούμενη· περίμενα την ώρα και τη στιγμή που θα πήγαινα στο λιμάνι για τα τακτικά μας ψώνια, για να τον ξαναδώ. Πέρασε ένας μήνας που δεν είχαμε μιλήσει, αλλά οι ματιές μας ήταν τόσο έντονες που ήταν σαν να γνωριζόμασταν. Όταν έκανε το βήμα και με κάλεσε για φαγητό, πέταξα απ' τη χαρά μου. Τέσσερις μήνες αργότερα είχαμε παντρευτεί. Τώρα μετά από είκοσι τρία χρόνια είναι ακόμη στα μάτια μου ο άντρας που ερωτεύτηκα τότε... Ο άντρας μου...

Ανώνυμος

Καταγραφή Ανώνυμος

Ιστορία 192^η

Οι αυτοκόλλητες

197

Από μικρές ήμασταν αυτοκόλλητες· όπου πηγαίναμε, ήμασταν μαζί, στο σχολείο, στο πάρκο, στις παραλίες, ακόμα και στα μεσημεριανά μας τραπέζια. Με τη Σοφία είχαμε την ίδια ηλικία και ήμασταν απο το νηπιαγωγείο στο ίδιο σχολείο. Περνούσαν τα χρόνια κι εμείς δενόμασταν ακόμη περισσότερο! Μαζί στα πρώτα σκονάκια, στις πρώτες εξόδους, στους πρώτους έρωτες. Μέχρι και οι γονείς μας είχαν γίνει φίλοι κι έτσι ήμασταν μια στο σπίτι της μίας μια στης άλλης. Στο τέλος, όμως, του Λυκείου ήρθε το δυσάρεστο νέο· ο μπαμπάς της Σοφίας είχε πάρει μετάθεση κι έπρεπε να φύγουν για την Αθήνα. Τη στενοχώρια και το κλάμα τη μέρα του αποχαιρετισμού δεν μπορώ να τα περιγράψω. Κρατήσαμε επικοινωνία για κάμποσο καιρό, πήγα και μια φορά στην Αθήνα να τη δω. Όμως ο καιρός περνούσε και αρχίσαμε να χανόμαστε, ώσπου σταμάτησα να μαθαίνω τελείως νέα της. Μετά από είκοσι έξι χρόνια με πήρε η μαμά μου τηλέφωνο και μου είπε πως ήρθε η Σοφία από το πατρικό μου και με ζήτηγε. Είχε έρθει με τον άντρα της να μείνουν μόνιμα στο Ναύπλιο. Ήταν λες και δεν είχε φύγει ποτέ. Πλέον είμαστε ξανά η μια στην καθημερινότητα της άλλης και δεν θα ξαναχαθούμε ποτέ.

Ανώνυμος

Καταγραφή Ανώνυμος

Τα καλοκαίρια στο Ναύπλιο

198

Πάντα μου άρεσαν τα καλοκαίρια στο Ναύπλιο, το παγωτό της μαμάς, τα μπάνια στη θάλασσα και τα τρεχαλητά στις γειτονιές. Η απίστευτη καλοκαιρινή ομορφιά του Ναυπλίου, οι τουρίστες που θαύμαζαν τα αξιοθέατά του κι όλες αυτές οι απίστευτες μυρωδιές από τα ανθισμένα λουλούδια. Οι σπουδές μου με ανάγκασαν να φύγω και να κάνω μια καινούργια αρχή στην Αγγλία. Εκεί γνώρισα και τη γυναίκα μου. Έκανα να επισκεφθώ το Ναύπλιο οχτώ ολόκληρα χρόνια. Μόνο οι γονείς μου ερχόντουσαν για να με δουν, γιατί το πρόγραμμά μου ήταν αρκετά πιεσμένο και δεν είχα χρόνο για διακοπές. Μέχρι που η γυναίκα μου ζήτησε να πάμε στον τόπο όπου γεννήθηκα και μεγάλωσα. Έτσι, λοιπόν, κανονίστηκε το ταξίδι της επιστροφής. Όταν έφτασα στο πατρικό μου, η συγκίνηση και τα συναισθήματα που ένιωσα ήταν τόσο έντονα που έβαλα τα κλάματα. Από τότε και κάθε καλοκαίρι ερχόμαστε για τρεις μήνες στο Ναύπλιο, στην αγαπημένη μου πόλη.

Ανώνυμος

Καταγραφή Ανώνυμος

Ιστορία 194^η

Η οικογένεια

199

Παρά τις οικονομικές αντιξοότητες, η οικογένειά μου μας μεγάλωσε χωρίς να μας λείπει τίποτα. Ήμασταν μια επταμελής οικογένεια δεμένη σαν γροθιά. Ο πατέρας μου έκανε δυο δουλειές, για να τα βγάλει πέρα, ενώ η μητέρα μου όλη μέρα στο σπίτι μαγείρευε για επτά στόματα κι έδινε σε όλους την αγάπη που κάθε παιδί χρειάζεται για να μεγαλώσει. Αυτοί οι άνθρωποι κατάφεραν να μας σπουδάσουν και να μας δώσουν όλα τα απαραίτητα εφόδια, για προχωρήσουμε στη ζωή μας. Σήμερα είμαι σαράντα τριών χρόνων. Είμαι γιατρός στο Ναύπλιο κι έχω φτιάξει τη δική μου οικογένεια με τις ίδιες αξίες και ιδανικά με τα οποία με μεγάλωσαν και οι δικοί μου οι γονείς. Αυτό που είμαι το χρωστάω σε αυτούς και στην αγάπη τους και τους ευχαριστώ γι' αυτό.

Ανώνυμος

Καταγραφή Ανώνυμος